

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

64. aastakäik

29. juuni 2021

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2019–2020

11. detsembri 2019. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 213, 4.6.2021.

16.–19. detsembri 2019. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 224, 11.6.2021.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Kolmapäev, 18. detsember 2019

2021/C 255/01	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusmääruse eelnõu kohta, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete benfluraliini, dimoksüstrobiini, fluasinaami, flutolaniili, mankotseebi, mekoprop-P, mepikvaadi, metiraami, oksamüüli ja püraklostrobiini heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (D064213/02 – 2019/2925(RSP))	2
2021/C 255/02	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon LGBTI-inimeste avaliku diskrimineerimise ja nende vastu suunatud vaenukõne, sealhulgas LGBTI-vabade piirkondade kohta (2019/2933(RSP)) .	7
2021/C 255/03	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon õiglase maksustamise kohta globaalses digitaalmajanduses: BEPS 2.0 (2019/2901(RSP))	13
2021/C 255/04	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon õigusriigi kohta Maltal pärast Daphne Caruana Galizia mõrvaga seoses tehtud hiljutisi paljastusi (2019/2954(RSP))	22
2021/C 255/05	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon tolmeldajaid käsitleva ELi algatuse kohta (2019/2803(RSP))	29

2021/C 255/06	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon tervise- ja hooldusvaldkonna digiteerimise võimaldamise kohta digitaalsel ühtsel turul ning kodanike võimestamise ja tervema ühiskonna loomise kohta (2019/2804(RSP))	37
Neljapäev, 19. detsember 2019		
2021/C 255/07	Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon inimõiguste, sealhulgas usuvabaduse rikkumise kohta Burkina Fasos (2019/2980(RSP))	45
2021/C 255/08	Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon Afganistani kohta, täpsemalt poiste väidetava seksuaalse kuritarvitamise kohta Lögari provintsis (2019/2981(RSP))	51
2021/C 255/09	Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon Venemaa nn välisagentide seaduse kohta (2019/2982(RSP))	54
2021/C 255/10	Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon Rumeenia 1989. aasta detsembrirevolutsiooni 30. aastapäeva puhul (2019/2989(RSP))	58
2021/C 255/11	Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon uiguuride olukorra kohta Hiinas (China Cables) (2019/2945(RSP))	60
2021/C 255/12	Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon inimõiguste ja demokraatia olukorra kohta Nicaraguas (2019/2978(RSP))	65
2021/C 255/13	Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon hiljutiste meeleavalduste vägivaldse mahasurumise kohta Iraanis (2019/2993(RSP))	69

ARVAMUSED

Euroopa Parlament

Kolmapäev, 18. detsember 2019

2021/C 255/14	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni määruse eelnõule, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise raamatupidamisstandardiga (IAS) 39 ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS) 7 ja 9 (D064618/01 – 2019/2912(RPS))	72
2021/C 255/15	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta otsus Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti 2017. aasta raamatupidamiskontode sulgemise kohta (2019/2909(RSP))	74

III *Ettevalmistavad aktid*

Euroopa Parlament

Teisipäev, 17. detsember 2019

2021/C 255/16	P9_TA(2019)0085 Jordaaniale antav makromajanduslik finantsabi ***I Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaania Hašimiidi Kuningriigile (COM(2019)0411 – C9-0116/2019 – 2019/0192(COD)) P9_TC1-COD(2019)0192 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 17. detsembril 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2019/... täiendava makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordaania Hašimiidi Kuningriigile	76
---------------	--	----

2021/C 255/17	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu, mis käsitleb nõukogu otsuse 2008/615/JSK (piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega), nõukogu otsuse 2008/616/JSK (millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega) ja selle lisa ning nõukogu raamotsuse 2009/905/JSK (laboritoiminguid tegevate kohtuekspertiisi teenuse pakkujate akrediteerimise kohta) teatavate sätete kohaldamist, sõlmimise kohta (08730/2019 – C9-0018/2019 – 2019/0013(NLE))	77
2021/C 255/18	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise lepingu (mis käsitleb nõukogu otsuse 2008/615/JSK (piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega), nõukogu otsuse 2008/616/JSK (millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega, ja selle lisa) ja nõukogu raamotsuse 2009/905/JSK (mis käsitleb laboritoiminguid tegevate kohtuekspertiisi teenuse pakkujate akrediteerimist) teatavate sätete kohaldamist) sõlmimise kohta (08732/2019 – C9-0019/2019 – 2019/0012(NLE))	78
2021/C 255/19	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb Euroopa Liidu, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kriteeriumide ja mehhanismide kohta, sõlmimist (15783/2018 – C9-0025/2019 – 2018/0418(NLE))	79
2021/C 255/20	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Saalomoni saarte ühinemise kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepinguga (09405/2019 – C9-0010/2019 – 2019/0099(NLE))	80
2021/C 255/21	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ makseteenuse pakkujatele teatavate nõuete kehtestamise osas (COM(2018)0812 – C8-0015/2019 – 2018/0412(CNS))	81
2021/C 255/22	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses meetmetega halduskoostöö tugevdamiseks, et võidelda käibemaksupettuste vastu (COM(2018)0813 – C8-0016/2019 – 2018/0413(CNS))	88
2021/C 255/23	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsust 2013/755/EL ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta (ÜMTde assotsieerimise otsus) (COM(2019)0359 – C9-0118/2019 – 2019/0162(CNS))	98
2021/C 255/24	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta otsus, mis käsitleb nõukogu soovitud Euroopa Keskpanga juhatuse liikme ametisse nimetamise kohta (12451/2019 – C9-0149/2019 – 2019/0817(NLE))	99
2021/C 255/25	Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta otsus, mis käsitleb nõukogu soovitud Euroopa Keskpanga juhatuse liikme ametisse nimetamise kohta (13651/2019 – C9-0173/2019 – 2019/0818(NLE))	101

Kolmapäev, 18. detsember 2019

2021/C 255/26	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta otsus Euroopa Ombudsmani valimise kohta (2019/2042(INS))	103
2021/C 255/27	P9_TA(2019)0097 ÜPP: finantsdistsipliin alates eelarveaastast 2021 ja sambaid puudutav paindlikkus kalendriaastal 2020 ***I Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1306/2013 seoses 2021. eelarveaastast kohaldatava finantsdistsipliiniga ja määrust (EL) nr 1307/2013 seoses sammastevahelise paindlikkusega 2020. kalendriaastal (COM(2019)0580 – C9-0163/2019 – 2019/0253(COD)) P9_TC1-COD(2019)0253 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. detsembril 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 1306/2013 seoses eelarveaastast 2021 kohaldatava finantsdistsipliiniga ja määrust (EL) nr 1307/2013 seoses sammastevahelise paindlikkusega 2020. kalendriaastal	105
2021/C 255/28	Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Gambia Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja nimetatud partnerluslepingu rakendamise protokollide sõlmimise kohta (08974/2019 – C9-0106/2019 – 2019/0076(NLE))	106

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2019–2020

11. detsembri 2019. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 213, 4.6.2021.

16.–19. detsembri 2019. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 224, 11.6.2021.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Kolmapäev, 18. detsember 2019

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2019)0099

Toimeained, sh dimoksüstrobiin ja mankotseeb

Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusmääruse eelnõu kohta, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete benfluraliini, dimoksüstrobiini, fluasinaami, flutolaniili, mankotseebi, mekoprop-P, mepikvaadi, metiraami, oksamüüli ja püraklostrobiini heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (D064213/02 – 2019/2925(RSP))

(2021/C 255/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusmääruse eelnõu, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete benfluraliini, dimoksüstrobiini, fluasinaami, flutolaniili, mankotseebi, mekoprop-P, mepikvaadi, metiraami, oksamüüli ja püraklostrobiini heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (D064213/02,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 17 esimest lõiku ja artiklit 21,
- võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2015. aasta rakendusmäärust (EL) 2015/408, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 (taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta) artikli 80 lõiget 7 ja kehtestatakse asendamisele kuuluvate ainete loetelu ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) artikleid 11 ja 13 ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 13. septembri 2018. aasta resolutsiooni taimekaitsevahendite määruse (EÜ) nr 1107/2009 rakendamise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõikeid 2 ja 3,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

⁽¹⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 67, 12.3.2015, lk 18.

⁽³⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0356.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- A. arvestades, et dimoksüstrobiin kanti nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ⁽⁵⁾ I lissasse 1. oktoobril 2006. aastal komisjoni direktiiviga 2006/75/EÜ⁽⁶⁾ ning on loetud määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt heakskiidetuks;
- B. arvestades, et menetlus dimoksüstrobiini heakskiidu pikendamiseks komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 844/2012⁽⁷⁾ alusel kestab juba 2013. aastast alates;
- C. arvestades, et toimeaine dimoksüstrobiini heakskiidu kehtivusaega, mis pidi algselt lõppema 30. septembril 2016, on juba pikendatud, kõigepealt 16 kuu võrra komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 1136/2013⁽⁸⁾, seejärel ühe aasta võrra komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/84⁽⁹⁾, siis veel ühe aasta võrra komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/1796⁽¹⁰⁾, ja nüüd plaanitakse seda taas ühe aasta võrra pikendada komisjoni rakendusmääruse eelnõuga, millega pikendatakse heakskiidu kehtivusaega 31. jaanuarini 2021;
- D. arvestades, et mankotseeb kanti nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ I lissasse 1. juulil 2006 komisjoni direktiiviga 2005/72/EÜ⁽¹¹⁾ ning on loetud määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt heakskiidetuks;
- E. arvestades, et menetlus mankotseebi heakskiidu pikendamiseks komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 844/2012 alusel kestab juba 2013. aastast alates;
- F. arvestades, et toimeaine mankotseebi heakskiidu kehtivusaega, mis pidi algselt lõppema 30. juunil 2016, on juba pikendatud, kõigepealt 19 kuu võrra komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 762/2013⁽¹²⁾, seejärel ühe aasta võrra komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/84, siis veel ühe aasta võrra komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/1796, ja nüüd plaanitakse seda taas ühe aasta võrra pikendada komisjoni rakendusmääruse eelnõuga, millega pikendatakse heakskiidu kehtivusaega 31. jaanuarini 2021;
- G. arvestades, et komisjon ei ole pikendamise põhjusi selgitanud, vaid on piirdunud järgmise märkusega: „Kuna kõnealuste toimeainete hindamine on taotlejatest sõltumatutel põhjustel hilineanud, aegub nende ainete heakskiit tõenäoliselt enne heakskiidu kehtivusaja pikendamist käsitleva otsuse vastuvõtmist“;
- H. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 eesmärk on tagada nii inimeste kui ka loomade tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase ning samal ajal kaitsta liidu põllumajanduse konkurentsivõimet; arvestades, et erilist tähelepanu tuleks pöörata tundlike elanikkonnarühmade, sealhulgas rasedate, imikute ja laste kaitsele;

⁽⁵⁾ Nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiiv 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, 19.8.1991, lk 1).

⁽⁶⁾ Komisjoni 11. septembri 2006. aasta direktiiv 2006/75/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ, et lisada toimeainete hulka dimoksüstrobiin (ELT L 248, 12.9.2006, lk 3).

⁽⁷⁾ Komisjoni 18. septembri 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 844/2012, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 (taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta) ette nähtud toimeainete heakskiidu pikendamise menetluse rakendamiseks vajalikud sätted (ELT L 252, 19.9.2012, lk 26).

⁽⁸⁾ Komisjoni 12. novembri 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1136/2013, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete klotianidiini, dimoksüstrobiini, oksamüüli ja petoksamiidi heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT L 302, 13.11.2013, lk 34).

⁽⁹⁾ Komisjoni 19. jaanuari 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/84, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete kloropüriifossi, metüülkloropüriifossi, klotianidiini, vaseühendite, dimoksüstrobiini, mankotseebi, mekoprop-P, metiraami, oksamüüli, petoksamiidi, propikonasooli, propineebi, propüsamüüli, püraklostrobiini ja zoksamiidi heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT L 16, 20.1.2018, lk 8).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 20. novembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1796, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete amidosulfurooni, bifenoksi, kloropüriifossi, metüülkloropüriifossi, klofentesiini, dikamba, difenokonasooli, diflubensurooni, diflufenikaani, dimoksüstrobiini, fenoksaprop-P, fenpropidiini, lenatsiili, mankotseebi, mekoprop-P, metiraami, nikosulfurooni, oksamüüli, pikloraami, püraklostrobiini, püriproksüfeeni ja tritosulfurooni heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT L 294, 21.11.2018, lk 15).

⁽¹¹⁾ Komisjoni 21. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/72/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ toimeainete kloropüriifossi, metüülkloropüriifossi, mankotseebi, maneebi ja metiraami lisamiseks (ELT L 279, 22.10.2005, lk 63).

⁽¹²⁾ Komisjoni 7. augusti 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 762/2013, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete kloropüriifoss, metüülkloropüriifoss, mankotseeb, maneeb, MCPA, MCPB ja metiraam heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT L 213, 8.8.2013, lk 14).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- I. arvestades, et järgida tuleks ettevaatuspõhimõtet, ja arvestades, et määruses (EÜ) nr 1107/2009 on sätestatud, et taimekaitsevahendite koostises tuleks kasutada ainult selliseid aineid, mille puhul on tõendatud, et need on taimekasvatusele selgelt kasulikud ning nende kasutamine ei avalda eeldatavalt kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele ega lubamatut mõju keskkonnale;
- J. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1107/2009 on öeldud, et ohutuse huvides peaks toimeaine heakskiidu kehtivusaeg olema ajaliselt piiratud; arvestades, et heakskiidu kehtivusaeg peaks olema proportsionaalne selliste ainete kasutamisest tulenevate võimalike ohtudega, kuid kõnealustel juhtudel on selge, et selline proportsionaalsus puudub;
- K. arvestades, et komisjonil ja liikmesriikidel on võimalus ja kohustus tegutseda vastavalt ettevaatuspõhimõttele, kui on tuvastatud kahjulik mõju tervisele, kuid puuduvad teaduslikud tõendid, ning võtta ajutisi riskijuhtimismeetmeid, mis on vajalikud inimeste tervise kaitse kõrge taseme tagamiseks;
- L. arvestades, et täpsemalt on määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 21 sätestatud, et komisjonil on õigus toimeaine heakskiit igal ajal läbi vaadata, eelkõige juhul, kui ta uute teaduslike ja tehniliste teadmiste põhjal leiab, et on tõendeid selle kohta, et aine ei vasta enam artiklis 4 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele, ning arvestades, et see läbivaatamine võib kaasa tuua heakskiidu tagasivõtmise või muutmise;

Endokriinseid häireid põhjustavad omadused ja 1B-kategooria reproduktiivtoksilised ained

- M. arvestades, et 2015. aastal kanti dimoküstrobiin rakendusmäärusega (EL) 2015/408 asendamisele kuuluvate ainete loetellu, sest selle toimeaine akuutne standarddoos (ARfD) on oluliselt väiksem kui enamikul heakskiidetud toimeainetel nende rühmades ning kuna seda tuleb pidada endokriinseid häireid põhjustavate omadustega aineks, millel võib olla inimestele kahjulik mõju;
- N. arvestades, et vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punktile 3.6.5 ei saa toimeaineid heaks kiita, kui neil leitakse olevat endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi, mis võivad avaldada inimestele kahjulikku mõju, välja arvatud juhul, kui inimeste kokkupuude selle taimekaitsevahendis sisalduva toimeaine, taimekaitseaine või sünergistiga on kavandatavates realistlikes kasutustingimustes väheoluline, st vahendit kasutatakse suletud süsteemis või muudes tingimustes, mis välistavad kokkupuute inimestega, ning asjaomase toimeaine, taimekaitseaine või sünergisti jäägid toidul või söödal ei ületa vaikeväärtust, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005⁽¹³⁾ artikli 18 lõike 1 punkti b kohaselt;
- O. arvestades, et riskihindamise komitee (RAC) 47. koosolekul 27. veebruaril 2019 lepitati kokku, et mankotseeb klassifitseeritakse 1B-kategooria reproduktiivtoksiliseks aineks;
- P. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 II lisa punkti 3.6.4 kohaselt ei saa toimeained heakskiitu, kui need kuuluvad 1B-kategooria reproduktiivtoksiliste ainete hulka, välja arvatud juhul, kui taotluses esitatud dokumenteeritud tõendite põhjal on vaja toimeainet, et kontrollida tõsist ohtu taimetervisele, mida ei saa tõrjuda muude olemasolevate vahenditega, sealhulgas mittekeemiliste meetoditega, mille puhul tuleb võtta riskimaandamismeetmeid, millega tagatakse, et inimeste ja keskkonna kokkupuude ainega on minimeeritud;
- Q. arvestades, et kokkupuude mankotseebiga on seotud Parkinsoni tõve riski suurenemisega Madalmaade ja Prantsusmaa põllumajandustootjate ja teiste maapiirkondade elanike seas⁽¹⁴⁾;
- R. arvestades, et mankotseeb on kahe muu ditiokarbamaadi, nimelt maneebi ja tsineebi kombinatsioon, mida ei ole enam lubatud liidus kasutada, kuna need ohustavad inimeste tervist ja keskkonna seisundit;

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁽¹⁴⁾ <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/risico-op-ziekte-van-parkinson-bij-blootstelling-aan-landbouwgif>, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23713084>, <https://academic.oup.com/ije/article/47/1/299/4609336>

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- S. arvestades, et mankotseeb on väga mürgine veeorganismidele, et selle puhul kahtlustatakse inimese loote kahjustamist ja see võib põhjustada allergilisi nahareaktsioone;
- T. arvestades, et on lubamatu, et aine, mis teadaolevalt vastab selliste toimeainete piirkriteeriumidele (mis on kehtestatud inimtervise ja keskkonna kaitseks), mis on mutageensed, kantserogeensed ja/või reproduktiivtoksilised või millel on endokriinseid häireid põhjustavad omadused, on liidus jätkuvalt lubatud, seades seega ohtu inimeste tervise ja keskkonna seisundi;
- U. arvestades, et taotlejad saavad ära kasutada komisjoni töömeetoditega tekitatud automaatset süsteemi, millega toimeainete heakskiidu kehtivusaeg viivitamata pikeneb, kui riskide ümberhindamist ei ole veel lõpule viidud, ning ümberhindamisprotsessi meelega pikendada, esitades mittetäielikke andmeid ning nõudes rohkem erandeid ja eritingimusi, mis aga põhjustab keskkonnale ja inimtervisele lubamatut ohtu, kuna selle aja jooksul kokkupuude ohtliku ainega jätkub;
- V. arvestades, et oma 13. septembri 2018. aasta resolutsioonis taimekaitsevahendite määruse (EÜ) nr 1107/2009 rakendamise kohta palus parlament komisjonil ja liikmesriikidel „tagada, et määruse artikli 17 kohast heakskiidu kehtivusaja menetluslikku pikendamist menetluse kestel ei kasutata selliste toimeainete puhul, mis on mutageensed, kantserogeensed, reproduktiivtoksilised ja kuuluvad seega 1A- või 1B-kategooriasse, või nende toimeainete puhul, millel on endokriinfunktsiooni kahjustavad omadused ning mis kahjustavad inimesi või loomi, näiteks praegu niisugused ained nagu flumioksasiin, tiaklopriid, klorotoluroon ja dimoksüstrobiin“;
- W. arvestades, et Madalmaade parlament on väljendanud muret selliste pikendamiste pärast ja nõuab, et lõpetataks selliste ainete heakskiidu kehtivusaja pikendamine, mis teadaolevalt kujutavad endast märkimisväärset ohtu bioloogilisele mitmekesisusele (eelkõige mesilastele ja kimalastele) või mis on kantserogeensed, mutageensed, endokriinfunktsiooni kahjustavad või reproduktiivtoksilised ⁽¹⁵⁾;
- X. arvestades, et Euroopa Toiduohutusameti avaliku konsultatsiooni tähtaeg mankotseebi kohta oli 28. aprill 2018; arvestades, et praegu liidu riskihindamisest saadud teabe põhjal on Madalmaade taimekaitsevahendite ja biotsiidide lubade ameti (Ctgb) hinnangul piisavalt andmeid, et teha kiiresti otsus mankotseebi heakskiidu pikendamise või pikendamata jätmise kohta ⁽¹⁶⁾;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusmääruse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud rakendamisvo-
litusi;
2. on seisukohal, et komisjoni rakendusmääruse eelnõu on vastuolus ettevaatuspõhimõttega;
3. on seisukohal, et otsus pikendada dimoksüstrobiini ja mankotseebi heakskiidu kehtivusaega ei ole kooskõlas määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud ohutuskriteeriumidega ning et see ei tugine ei tõenditele nende ainete kasutamise ohutuse kohta ega ka tõendatud pakilise vajadusele neid liidus toiduainete tootmisel kasutada;
4. palub komisjonil rakendusmääruse eelnõu tagasi võtta ning esitada keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile uus eelnõu, milles võetakse arvesse teaduslikke tõendeid kõigi asjaomaste ainete, eelkõige dimoksüstrobiini ja mankotseebi kahjulike omaduste kohta;
5. palub komisjonil esitada ettepanekud dimoksüstrobiini ja mankotseebi heakskiidu pikendamata jätmise kohta alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee järgmisel koosolekul;
6. kutsub komisjoni üles esitama rakendusmääruste eelnõusid üksnes selliste ainete heakskiidu kehtivusaja pikendamise kohta, mille puhul teaduse hetkeseisu kohaselt ei ole alust eeldada, et komisjon teeks ettepaneku asjaomase toimeaine loa uuendamata jätmise kohta;

⁽¹⁵⁾ TK 21501-32, nr 1176.

⁽¹⁶⁾ TK 27858, nr 485.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

7. palub komisjonil ainete heakskiidu taotlused tagasi võtta, kui on tõendatud või põhjendatud kahtlus, et need ei vasta määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud ohutuskriteeriumidele;
 8. palub liikmesriikidel tagada, et kui nad on teatavate toimeainete puhul andmeid esitavad liikmesriigid, hinnatakse nende toimeainete load ümber nõuetekohaselt ja õigeaegselt, samuti tagada, et praeguste viivituste leitakse võimalikult kiiresti tõhus lahendus;
 9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0101

LGBTI-inimeste avalik diskrimineerimine ja nendevastane vihakõne, sealhulgas LGBTI-vabad alad**Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon LGBTI-inimeste avaliku diskrimineerimise ja nende vastu suunatud vaenukõne, sealhulgas LGBTI-vabade piirkondade kohta (2019/2933(RSP))**

(2021/C 255/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ning muid ÜRO inimõigustealasteid lepinguid ja dokumente, eeskätt kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti, mis mõlemad võeti vastu 16. detsembril 1966. aastal ÜRO Peaasambleel New Yorgis,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning sellega seotud Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikat,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „põhiõiguste harta“),
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 8, 21 ja 23,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 207 ning kolmanda osa IV ja V jaotist,
- võttes arvesse põhiõiguste harta artiklit 45,
- võttes arvesse nõukogu poolt 2013. aastal vastu võetud ELi suuniseid homo-, bi-, trans- ja interseksuaalide (LGBTI-inimeste) kõikide inimõiguste edendamiseks ja kaitsmiseks,
- võttes arvesse 2006. aasta novembris vastu võetud Yogyakarta põhimõtteid (inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse kohaldamise kohta seoses seksuaalse sätumuse ja soolise identiteediga) ning 10. novembril 2017. aastal vastu võetud kümnet täiendavat põhimõtet (YP+10, täiendavad põhimõtted ja riiklikud kohustused inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse kohaldamise kohta seoses seksuaalse sätumuse, soolise identiteedi, sooväljenduse ja sootunnustega),
- võttes arvesse 31. märtsil 2010. aastal vastu võetud Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitus seksuaalse sätumuse ja sooidentiteedi alusel toimuva diskrimineerimise vastaste meetmete kohta (CM/Rec(2010)5),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2014. aasta resolutsiooni homofobia ning seksuaalse sätumuse ja sooidentiteedi alusel toimuva diskrimineerimise vastu võitlemise ELi tegevuskava kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 14. veebruari 2019. aasta resolutsiooni LGBTI-inimesi käsitlevate meetmete loetelu (2019–2024) tuleviku kohta ⁽³⁾,

⁽¹⁾ ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.⁽²⁾ ELT C 93, 24.3.2017, lk 21.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0129.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus 2017. aastal ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse oma 26. novembri 2019. aasta resolutsiooni laste õiguste kohta seoses ÜRO lapse õiguste konventsiooni 30. aastapäevaga ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse oma 13. veebruari 2019. aasta resolutsiooni tagasilöökide kohta naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas ELis ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse oma 14. novembri 2019. aasta resolutsiooni seksuaalkasvatuse kriminaliseerimise kohta Poolas ⁽⁷⁾,
 - võttes arvesse oma 17. aprilli 2018. aasta resolutsiooni soolise võrdõiguslikkuse kohta ELi meediasektoris ⁽⁸⁾,
 - võttes arvesse oma 17. septembri 2009. aasta resolutsiooni Leedu seaduse kohta, mis käsitleb alaealiste kaitset avaliku teabe kahjuliku mõju eest ⁽⁹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) poolt 2012. aastal läbi viidud LGBT-inimesi käsitleva ELi uuringu tulemusi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et õigus võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele on aluslepingutes ja põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigus, mida tuleks täiel määral austada;
- B. arvestades, et kõik liikmesriigid on võtnud rahvusvahelise õiguse ja ELi aluslepingute alusel ülesanded ja kohustused põhiõigusi austada, tagada, kaitsta ning täita;
- C. arvestades, et teadusuuringud, uuringud ja aruanded ⁽¹⁰⁾ näitavad, et LGBTI-inimeste avalik diskrimineerimine ja nende vastu suunatud vaenukõne kasvab kogu ELis; arvestades, et LGBTI-foobiast ajendatud vaenukuriteod on kogu ELis tõusuteel; arvestades, et nende rünnakutega rikutakse LGBTI-inimeste põhiõigusi ning avaliku sektori asutused reageerivad sageli ebapiisavalt;
- D. arvestades, et rünnakud LGBTI-inimeste põhiõiguste vastu on tõsiseks ohuks põhiõiguste austamisele ELis, ning arvestades, et nende rünnakutega kaasnevad sageli rünnakud naiste ja vähemuste õiguste vastu;
- E. arvestades, et avaliku sektori asutuste vaenukõnel LGBTI-inimeste vastu on laiem mõju, sest see seadustab ühiskonnas tervikuna LGBTI-inimeste tagakiusamise, nendevastase vägivalda ja diskrimineerimise ja loob selleks tingimused;
- F. arvestades, et LGBTI-inimeste kogukonna turvalisust ei saa vaadelda eraldi kõigi Euroopa elanike turvalisusest ning selle turvalisuse õõnestamine märgib kõigi põhiõiguste õõnestamist; arvestades, et ksenofoobsel retoorikal on olnud oma osa üha ebatavalisemate ja kestmatumate tingimuste loomises LGBTI-inimeste õigusi toetavate organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate jaoks;
- G. arvestades, et ELis ja sellest väljaspool on tunda tagasilööke soolise võrdõiguslikkuse vallas, mis on otseselt suunatud LGBTI-inimeste vastu ja mõjutavad nii neid kui ka naisi üldiselt; arvestades, et nende tagasilöökide põhjuseks on populism ja paremäärmuslus;

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0032.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0066.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0111.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0058.

⁽⁸⁾ ELT C 390, 18.11.2019, lk 19.

⁽⁹⁾ ELT C 224 E, 19.8.2010, lk 18.

⁽¹⁰⁾ Põhiõiguste aruanne, FRA, 2019, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2019-fundamental-rights-report-2019_en.pdf; LGBT-inimesi käsitlev ELi uuring, FRA; 2019 Rainbow Europe aruanne, ILGA-Europe, <https://www.ilga-europe.org/rainboweurope/2019>

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- H. arvestades, et tegeliku või eeldatava seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi või sootunnuste alusel toimuv häbimärgistamine püsib kogu ELis;
- I. arvestades, et LGBTI-inimeste vihkamist ja nendevastast vägivalda ei ole süstemaatiliselt jälgitud, dokumenteeritud ega selle kohta andmeid kogutud;
- J. arvestades, et liiga paljudel juhtudel ei teatata LGBTI-foobiast ajendatud kuritegudest; arvestades, et teatamisega kaasneb oht ja hirm avalikustada oma seksuaalne sättumus, sooline identiteet, sootunnused ja sooväljendus;
- K. arvestades, et valdavas osas liikmesriikides on kehtestatud diskrimineerimise ja vägivalda vastased õiguslikud meetmed; arvestades, et neid rakendatakse siiski endiselt ebapiisavalt, mis muudab LGBTI-inimesed kaitsetuteks vaenukuritegude, vaenukõne ja diskrimineerimise suhtes eelkõige tervishoiu, hariduse, tööhõive ja eluaseme valdkonnas;
- L. arvestades, et paljud avaliku sektori asutuste rünnakud LGBTI-inimeste vastu on olnud suunatud haridusasutuste ja koolide pihta; arvestades, et see on eriti kahjulik noortele LGBTI-noortele;
- M. arvestades, et seksuaalne sättumus ja sooline identiteet kuuluvad üksikisiku eraelu puutumatu õiguse raamesse, mis on tagatud rahvusvahelise, Euroopa Liidu ja riikliku inimõiguste alase õigusega, ning arvestades, et avaliku sektori asutused peaksid edendama võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist ⁽¹¹⁾;
- N. arvestades, et meediale, kultuuriorganisatsioonidele, valitsusvälistele organisatsioonidele ja üksikisikutele tuleks tagada sõnavabadus internetis ja mujal, eelkõige arvestades murettekitavat suundumust eemaldada ja keelustada LGBTI-sisu sotsiaalvõrgustikes;
- O. arvestades, et LGBTI-inimeste diskrimineerimine ja nende vastu suunatud vägivald esineb mitmel kujul, mille hiljutisteks näideteks on homofoobsed avaldused Rumeenias perekonna määratluse kitsendamise rahvahääletuse kampaania käigus, rünnakud LGBTI-inimeste sotsiaalkeskuste vastu mitmes liikmesriigis, näiteks Ungaris ja Sloveenias, hiljuti Eestis, Hispaanias, Ühendkuningriigis, Ungaris ja Poolas täheldatud homofoobsed avaldused ja LGBTI-inimeste vastu suunatud vaenukõne eelkõige valimiste kontekstis, ning õigusaktid, mida võidakse kohaldada meedia, kultuuri, hariduse ja muude infosisu vormide kättesaadavuse piiramiseks viisil, mis kitsendab põhjendamatult sõnavabadust LGBTI-küsimustes, näiteks Leedus ja Lätis;
- P. arvestades, et alates 2019. aasta algusest on Poolas olnud üle 80 juhtumi, kus vojevoodkonnad, ringkonnad või vallad on võtnud vastu resolutsioone, milles nad on kuulutatud end vabaks nn LGBT-ideoloogiast, või võtnud vastu nn piirkondlikud perekonnaõiguste hartad või nende põhisätted, diskrimineerides eelkõige üksikvanemaga perekondi ja LGBTI-peresid; arvestades, et nendes resolutsioonides nõutakse, et kohalikud omavalitsused hoiduksid LGBTI-inimeste suhtes sallivust soodustavate meetmete võtmisest, võrdsete õiguste edendamise nimel töötavate valitsusväliste organisatsioonide rahalisest toetamisest, diskrimineerimisvastase hariduse pakkumisest ja LGBTI-inimeste muul viisil toetamisest; arvestades, et LGBTI-vabade piirkondade loomine, isegi kui ei moodustata füüsilist piiri, on äärmiselt diskrimineeriv meede, mis piirab ELi kodanike liikumisvabadust; arvestades, et need resolutsioonid kuuluvad Poolas LGBTI-kogukonna vastu suunatud rünnakute laiemasse konteksti, mis hõlmab ametiisikute, valitud ametiisikute ja avalik-õigusliku meedia vaenulike avalduste sagenemist ning geiparaadide, teadlikkuse suurendamise programmide ja ürituste, näiteks Rainbow Friday vastu suunatud rünnakuid ja keelamist;
- Q. arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti LGBT-inimesi käsitleva uuringu ⁽¹²⁾ kohaselt leidis 32 % vastanutest, et neid diskrimineeritakse väljaspool töökohta, näiteks hariduse valdkonnas; arvestades, et LGBTI-laste seas on enesetapu oht suurem kui muude kui LGBTI-laste puhul; arvestades, et kaasav haridus on keskse tähtsusega koolides sellise keskkonna loomisel, mis on turvaline ja kus saavad jõudsalt areneda kõik lapsed, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvad

⁽¹¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Inimõiguste Kohus, 4. detsember 2008, *S. and Marper vs. The United Kingdom* (avaldused nr 30562/04 ja 30566/04), punkt 66, [http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=%2522gender%2Bidentity%2522&docid=155164&pageIndex=0&doclang=et&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=4735298#ctx1](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{„itemid“:[„001-90051“]}; Kohtujurist Sharpstoni ettepanek, 17. juuli 2014, liidetud kohtuasjad C-148/13, C-149/13 ja C-150/13, punktid 38 ja 39, <a href=)

⁽¹²⁾ LGBT-inimesi käsitlev ELi uuring, FRA, kokkuvõte, <https://fra.europa.eu/en/publications-and-resources/infographics/eu-lgbt-survey>

Kolmapäev, 18. detsember 2019

lapsed, nagu LGBTI-lapsed ja LGBTI-perede lapsed; arvestades, et LGBTI-inimeste õiguste vastu suunatud rünnakute peamised ohvrid on maapiirkondades ja väiksemates linnakeskustes elavad lapsed ja noored, kes on eriti kaitsetud vägivalda suhtes ja kogevad sageli tõrjumist ja ebakindlust ning vajavad seetõttu riigi- ja kohalike omavalitsuste asutuste või valitsusväliste organisatsioonide eritoetust ja -abi;

- R. arvestades, et diskrimineerimisvastaste õigusaktide puudumise tõttu paljudes liikmesriikides ohustab kõige tõrjutumaid elanikkonnarühmi diskrimineerimine ja vägivald; arvestades, et diskrimineerimisvastane horisontaalne direktiiv kaotaks selle puudujäägi kaitse alal, kuid see on nõukogus juba 11 aastat blokeeritud olnud; arvestades, et ELis ja paljudes liikmesriikides esineb õiguslik lünk kaitses eelarvamuskuritegude eest, mille ajendiks on seksuaalne sättumus ja sooline identiteet;
- S. arvestades, et inimesed võivad langeda mitmekordse ja läbipõimunud diskrimineerimise ohvriks; arvestades, et poliitikameetmetes, mis on mõeldud mingi konkreetse diskrimineerimise põhjusega tegelemiseks, tuleks pöörata tähelepanu eri rühmade olukorrale, kes võivad langeda mitmekordse diskrimineerimise ohvriks, mis võib muu hulgas põhineda vanusel, rassist, usul, seksuaalsel sättumusel, sool või puudel;
- T. arvestades, et LGBTI-inimesed kogu maailmas seisavad silmitsi diskrimineerimise ja vägivaldaga;
1. tuletab meelde, et LGBTI-inimeste õigused on põhiõigused ning seetõttu on ELi institutsioonidel ja liikmesriikidel kohustus neid järgida ja kaitsta kooskõlas aluslepingute ja põhiõiguste hartaga ning rahvusvahelise õigusega;
 2. väljendab sügavat muret ELis toimuvate LGBTI-kogukonna vastu suunatud rünnakute sagenemise pärast, mida korraldavad riigid, riigiametnikud, valitsused riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning poliitikut;
 3. mõistab teravalt hukka LGBTI-inimeste ja nende põhiõiguste diskrimineerimise avaliku sektori asutuste poolt, sealhulgas ametiisikute ja valitud ametiisikute valimiste kontekstis esitatud vaenukõned, samuti Poolas hiljuti välja kuulutatud nn LGBTI-ideoloogiast vabad piirkonnad, ning kutsub komisjoni üles sellist avalikku diskrimineerimist karmilt hukka mõistma;
 4. peab kahetsusväärseks asjaolu, et LGBTI-inimesed kogevad kiusamist ja ahistamist, mis algab koolis, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid konkreetseid meetmeid, et lõpetada LGBTI-inimeste diskrimineerimine, mis võib viia nende kiusamise, väärkohtlemise või tõrjumiseni eelkõige haridusasutustes; mõistab kindlalt hukka asjaolu, et mõne liikmesriigi avaliku sektori asutused ei lase koolidel täita oma ülesannet edendada põhiõigusi ja kaitsta LGBTI-inimesi, ning tuletab meelde, et koolid peaksid olema mitte ainult turvalised kohad, vaid ka kohad, kus tugevdatakse ja kaitstakse kõigi laste põhiõigusi; rõhutab tervishoiualase ja seksuaalkasvatuse tähtsust, eelkõige tüdrukute ja noorte LGBTI-inimeste jaoks, keda ebaõiglasel soolisel normil eriti mõjutavad; rõhutab, et selline kasvatus peab hõlmama noorte harimist soolisel võrdõiguslikkusel, nõusolekul ja vastastikusel austusel põhinevate suhete küsimuses, et ennetada soolisi stereotüüpe, LGBTI-foobiat ja soolist vägivalda ning nende vastu võidelda;
 5. tuletab meelde, et LGBTI-foobia spordiüritustel on endiselt levinud ning puuduvad meetmed selle vastu võitlemiseks; kutsub liikmesriike üles pöörama erilist tähelepanu spordis esineva homofobia mõjule noortele LGBTI-inimestele, et parandada kaasatust ja suurendada teadlikkust;
 6. kutsub komisjoni üles võtma konkreetseid meetmeid, et tagada vastavalt Euroopa Liidu Kohtu 2018. aasta juuni otsusele Comani kohtuasjas⁽¹³⁾ kõigi perede, sealhulgas LGBTI-perede vaba liikumine; kutsub liikmesriike üles kehtestama õigusakte samasooliste abielude ja partnerluste samaväärseks tunnustamiseks, et tagada õiguse era- ja perekonnavalule täielik austamine ilma diskrimineerimiseta;
 7. väljendab muret rassismi ja ksenofoobia leviku suurenemise pärast; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles intensiivistama tööd parimate tavade vahetamisel ning tugevdama koostööd rassismi, ksenofoobia, homofobia, transfoobia ja muude sallimatuse vormide vastu võitlemisel, kaasates täielikult kodanikuühiskonna ja kasutades sidusrühmade, näiteks Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti panust;

⁽¹³⁾ ECL:EU:C:2018:385.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

8. mõistab hukka ELis nii internetis kui ka mujal levivad igapäevased vaenukuriteod ja vaenukõne, mis on ajendatud rassismist, ksenofoobiast, usulisest sallimatusest või eelarvamusest isiku puude, seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi, sootunnuste või vähemuse hulka kuulumise suhtes, nagu ka suundumuse eemaldada ja keelustada LGBTI-sisu sotsiaalvõrgustikes; taunib sellise vaenukõne sagenemist, mille allikad on teatavad avaliku sektori asutused, erakonnad ja meedia; kutsub ELi üles näitama eeskuju ja seisma vastu vaenukõnele oma institutsioonides; väljendab muret vaenukõne sagenemise pärast internetis ja soovib liikmesriikidel kehtestada lihtne kord, mis võimaldab üldsusel teatada vaenu õhutava sisu olemasolust internetis;
9. väljendab muret, et ohvrid ei teata vaenukuritegudest, kuna kaitsemeetmed on ebapiisavad ja ametiasutused ei suuda vaenukuritegusid liikmesriikides nõuetekohaselt uurida ja nende eest süüdimõistmist saavutada; kutsub liikmesriike üles töötama välja vaenukuritegudest ja vaenukõnest teatamise vahendid ja mehhanismid ning neid levitama ja tagama, et iga väidetava vaenukuriteo ja vaenukõne juhtumi kohta korraldatakse tegelikult juurdlus, esitatakse süüdistus ja algatatakse kohtuasi;
10. palub komisjonil toetada õiguskaitseasutustele, kohtuorganitele ja asjaomastele ELi ametitele ettenähtud koolitusprogramme, et ära hoida diskrimineerivat kohtlemist ja vaenukuritegusid ja nende vastu võidelda;
11. tunnistab, et ebavõrdsuse kogu ulatus ELis on jäänud tähelepanuta, sest liikmesriikides ei koguta võrreldavaid ja eristatud andmeid võrdõiguslikkuse kohta; on seisukohal, et selliste andmete kogumine liikmesriikides on võrdõiguslikkust käsitlevate ELi õigusaktide elluviimiseks vajaliku otstarbeka poliitika väljatöötamiseks väga oluline; kutsub komisjoni ja nõukogu üles tunnistama vajadust usaldusväärsete ja võrreldavate võrdõiguslikkust käsitlevate andmete järele, mis võimaldaksid mõõta poliitikakujundajate teavitamise eesmärgil diskrimineerimist, mis on liigendatud vastavalt diskrimineerimise põhjustele; kutsub mõlemat institutsiooni üles määratlema ühtsed võrdõiguslikkust käsitlevate andmete kogumise põhimõtted, mis tuginevad enesemääramisele, ELi andmekaitse standarditele ja asjaomaste kogukondadega konsulteerimisele;
12. mõistab hukka igasuguse seksuaalsest sättumusest, sooidentiteedist või sootunnustest tingitud diskrimineerimise ja vägivalda; ergutab komisjoni koostama tegevuskava, mis tagab kõigile kodanikele võrdsed õigused ja võimalused, austades samas liikmesriikide pädevusi, ning jälgima LGBTI-inimeste puudutavate ELi õigusaktide nõuetekohast ülevõtmist ja rakendamist; peab sellega seoses tervitatavaks komisjoni koostatud meetmete loetelu LGBTI-inimeste võrdõiguslikkuse edendamiseks, sh komisjoni teavituskampaaniat, mille eesmärk on võidelda stereotüüpidega ja parandada LGBTI-inimeste sotsiaalset heakskiitu; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid teeksid tihedat koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega, kes töötavad LGBTI-inimeste õiguste nimel; kutsub komisjoni üles tegema kättesaadavaks piisavad rahalised vahendid, et toetada selliseid riiklikul ja kohalikul tasandil tegutsevaid organisatsioone eelkõige õiguste ja väärtuste programmi kaudu; märgib, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti väliuuringud näitavad, et avaliku sektori töötajad peavad ELi õigust ja poliitikat peamiseks toetajaks, mis toetab riiklike jõupingutusi LGBTI-inimeste võrdõiguslikkuse edendamisel;
13. tuletab meelde Euroopa Inimõiguste Kohtu LGBTI-inimeste õigusi puudutavat praktikat; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jagama parimaid tavasid põhiõiguste kaitsmisega ning julgustab liikmesriike teavitama LGBTI-inimesi täielikult nende õigustest;
14. kordab oma nõudmist luua kõikehõlmav, alaline ja objektiivne ELi demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste mehhanism, mis hõlmab LGBTI-inimeste õiguste kaitset; rõhutab, et selline mehhanism on praegu vajalikum kui kunagi varem; kordab vajadust hinnata erapooletult ja korrapäraselt õigusriigi, demokraatia ja põhiõiguste olukorda kõigis liikmesriikides ning kutsub komisjoni üles jälgima põhiõiguste rikkumisi tema poolt välja kuulutatud õigusriigi põhimõtte järgimise läbivaatamise tsükli raames;
15. kutsub komisjoni ja nõukogu üles kasutama kõiki nende käsutuses olevaid vahendeid ja menetlusi, et tagada aluslepingute põhimõtete ja väärtuste, näiteks rikkumismenetluste, eelarvemenetluste, õigusriigi mehhanismi ja artikli 7 kohase menetluse täielik ja nõuetekohane kohaldamine, sealhulgas käimasolevate menetluste puhul;
16. kutsub komisjoni üles hindama, kas LGBTI-vabade piirkondade loomine kujutab endast ELis liikumis- ja elukohavabaduse rikkumist, mis oleks vastuolus ELi lepingu artikli 3 lõikega 2, ELi toimimise lepingu artikliga 21, ELi toimimise lepingu kolmanda osa IV ja V jaotisega ning põhiõiguste harta artikliga 45; palub komisjonil hinnata, kas Poola on jätnud täitmata aluslepingutest tuleneva kohustuse ja kas komisjon peaks esitama selles küsimuses põhjendatud arvamuse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 258;

Kolmapäev, 18. detsember 2019

17. kutsub komisjoni üles jälgima kõigi ELi rahastamisvahendite, sealhulgas ELi struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamist, ning kasutama korrapäraseid dialooge riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutustega, et tuletada sidusrühmadele meelde nende kohustust mitte diskrimineerida ja seda, et selliseid rahastamisvahendeid ei tohi mingil juhul kasutada diskrimineerivatel eesmärkidel; kutsub komisjoni üles võtma konkreetseid meetmeid, et käsitleda diskrimineerimisvastaste normide selgeid ja otseseid rikkumisi, eelkõige direktiivis 2000/78/EÜ kehtestatud- diskrimineerimiskorralduse andmise keelu rikkumist kohalike volikogude poolt, kes võtavad vastu määrusi, millega rünnatakse LGBTI-inimeste õigusi;
18. kordab oma üleskutset komisjonile võtta vastu ELi LGBTI-inimeste strateegia, milles võetakse arvesse Euroopa Parlamendi varasemaid nõudmisi, tagades järjepidevuse ja jõulised järelemeetmed eelmise komisjoni koosseisu tööle seoses LGBTI-inimeste võrdõiguslikkuse edendamise meetmete loeteluga;
19. kutsub komisjoni üles seadma prioriteediks tagada kõigile võrdväärne ja tugev õiguskaitse kõigil ELi toimimise lepingu artiklis 19 sätestatud alustel; nõuab, et nõukogu lõpetaks viivitamata horisontaalset diskrimineerimisvastast direktiivi käsitlevate läbirääkimiste blokeerimise ja viiks need lõpule, ning väljendab heameelt komisjoni uute kohustuste üle selles valdkonnas;
20. kutsub komisjoni üles jätkama koostööd liikmesriikidega, et tõhustada selliste vaenukuritegude uurimist nagu LGBTI-foobiast ajendatud kuriteod ning ohvrite toetamist; märgib, et mõni liikmesriik on ELi raamotsuse (teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega) rakendamisel laiendanud kaitset ohvritele, keda diskrimineeritakse muudel alustel, nagu seksuaalne sättumus, sooline identiteet või sootunnused, ning julgustab sellist laiendamist; palub, et komisjon vaataks pärast mõjuhindangut läbi praegu kehtiva raamotsuse, et lisada sellesse vaenu õhutamine soo, seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi ja sootunnuste alusel;
21. kutsub Regioonide Komiteed kui ELi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajat üles kaaluma oma pädevuse piires meetmete võtmist vastuseks nn LGBTI-ideoloogiast vabade tsoonide arendamisele Poolas;
22. toetab ELi tööd inimõiguste, sealhulgas LGBTI-inimeste õiguste kaitsmisel ja edendamisel oma välistegevuses; nõuab, et peatselt vastu võetavas ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas säilitatakse tugev pühendumus LGBTI-küsimustele ja keskendutakse neile järgmise viie aasta jooksul, nagu see oli aastatel 2015–2019;
23. kutsub kõiki liikmesriike üles täitma oma kohustust kaitsta eranditult kõigi ELi kodanike, sealhulgas LGBTI-inimeste põhiõigusi ja -vabadusi nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil; kutsub liikmesriike üles võtma positiivseid meetmeid, et suurendada LGBTI kogukonna sotsiaalset aktsepteerimist;
24. kutsub Poolat üles kindlalt hukka mõistma LGBTI-inimeste diskrimineerimise, sealhulgas juhul, kui sellega tegelevad kohalikud ametiasutused, ning tühistama LGBTI-inimeste õigusi ründavad resolutsioonid, sealhulgas nn LGBTI-ideoloogia vastased kohalikud sätted, tehes seda kooskõlas oma siseriikliku õigusega ning ELi ja rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega;
25. mõistab hukka alaealiste kättesaadavat teavet käsitlevate seaduste väärkasutamise eelkõige hariduse ja meedia valdkonnas, mille eesmärk on tsenseerida LGBTI-inimestega seotud sisu ja materjale, eeskätt alaealiste kaitset avaliku teabe kahjuliku mõju eest käsitleva Leedu seaduse artikli 4 lõike 2 punkt 16 ja Läti haridusseaduse artikli 10 lõige 1; kutsub liikmesriike üles muutma selliseid õigusakte nii, et need oleksid täielikult kooskõlas ELi ja rahvusvahelises õiguses sätestatud põhiõigustega; kutsub komisjoni üles võtma kõik vajalikud meetmed sellise kooskõla tagamiseks;
26. kutsub kõiki liikmesriike üles jälgima avaliku sektori asutuste ja valitud ametiisikute vaenukõnet, samuti kohalikel, piirkondlikel ja riiklikel valimistel, ning võtma selle vastu kindlaid ja konkreetseid meetmeid ja sanktsioone;
27. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon selles nimetatud liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, nõukogule, komisjonile ja Regioonide Komiteele.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0102

Õiglane maksustamine globaalses digitaalmajanduses – BEPS 2.0**Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon õiglase maksustamise kohta globaalses digitaal-
majanduses: BEPS 2.0 (2019/2901(RSP))**

(2021/C 255/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 4 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 107, 108, 113, 115 ja 116,
- võttes arvesse OECD 2015. aasta oktoobri maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) tegevuskava ja eelkõige selle 1. meedet,
- võttes arvesse OECD 29. mai 2019. aasta tööprogrammi majanduse digitaliseerimisest tulenevatele maksuprobleemidele üksmeelse lahenduse väljatöötamiseks,
- võttes arvesse OECD 9. oktoobri 2019. aasta ja 8. novembri 2019. aasta avaliku konsultatsiooni dokumente „Secretariat Proposal for a „Unified Approach“ under Pillar One“ (Sekretariaadi ettepanek ühtse lähenemisviisi kohta esimese samba raames) ja „Global Anti-Base Erosion Proposal (GloBE) – Pillar Two“ (Üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepanek – teine samm) (mõlemad on OECD sekretariaadi ettepanekud),
- võttes arvesse TAXE-komisjoni 25. novembri 2015. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta ⁽¹⁾, TAX2-komisjoni 6. juuli 2016. aasta resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta ⁽²⁾, PANA-komisjoni 13. detsembri 2017. aasta soovitus nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel ⁽³⁾ ning TAX3-komisjoni 26. märtsi 2019. aasta resolutsiooni finantskuritegude, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 16. detsembri 2015. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile läbipaistvuse, kooskõlastamise ning lähenemise tagamise kohta liidu äriühingu tulumaksu poliitikas ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni järelemeetmeid igale eespool nimetatud Euroopa Parlamendi resolutsioonile ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse G7, G8 ja G20 mitme rahvusvahelisi maksuküsimusi käsitleva tippkohtumise tulemusi,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Valuutafondi poliitikadokumenti „Corporate Taxation in the Global Economy“ ⁽⁷⁾ (Ettevõtete maksustamine maailmamajanduses),

⁽¹⁾ ELT C 366, 27.10.2017, lk 51.

⁽²⁾ ELT C 101, 16.3.2018, lk 79.

⁽³⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 132.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0240.

⁽⁵⁾ ELT C 399, 24.11.2017, lk 74.

⁽⁶⁾ Komisjoni poolt 16. märtsil 2016 vastu võetud ühised järelemeetmed Euroopa Parlamendi (ECON) resolutsioonile soovitustega komisjonile läbipaistvuse, kooskõlastamise ning lähenemise tagamise kohta liidu äriühingu tulumaksu poliitikas ning Euroopa Parlamendi (TAXE) resolutsioonile maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta, komisjoni poolt 16. novembril 2016 vastu võetud järelemeetmed Euroopa Parlamendi (TAX2) resolutsioonile maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta ning komisjoni poolt 2018. aasta aprillis vastu võetud järelemeetmed Euroopa Parlamendi (PANA) 12. detsembri 2017. aasta muule kui seadusandlikule resolutsioonile (soovitus nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel).

⁽⁷⁾ Policy Paper No 19/007, Rahvusvaheline Valuutafond, 10.3.2019.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- võttes arvesse uurivate ajakirjanike arvukaid paljastusi, näiteks LuxLeaks, Panama dokumendid, dokumendikogu Paradise Papers, ja hiljutisi cum-ex skandaale, samuti rahapesujuhtumeid, mis hõlmavad eelkõige Taani, Eesti, Saksamaa, Läti, Madalmaade ja Ühendkuningriigi panku,
- võttes arvesse oma uuringut „Impact of Digitalisation on International Tax Matters: Challenges and Remedies“⁽⁸⁾ (Digiteerimise mõju rahvusvahelistele maksuküsimustele: probleemid ja lahendused),
- võttes arvesse komisjoni uuringuid agressiivse maksuplaneerimise näitajate kohta⁽⁹⁾,
- võttes arvesse tõendeid, mille TAX3-komisjon kogus oma ekspertide osavõtul toimunud 34 kuulamisel, volinike ja ministritega toimunud arvamuste vahetuste käigus ning viisiidel Ameerika Ühendriikidesse, Lätisse, Mani saarele, Eestisse ja Taani,
- võttes arvesse käesoleva ametiaja jooksul kehtestatud ajakohastatud ja tugevamat äriühingute maksustamise raamistikku, eelkõige maksustamise vältimise vastaseid direktiive I⁽¹⁰⁾ ja II⁽¹¹⁾ maksustamise vältimise vastane direktiiv),
- võttes arvesse komisjoni ettepanekuid, mille vastuvõtmine on pooleli, eeskätt äriühingu tulumaksu ühtse (konsolideeritud) maksubaasi⁽¹²⁾, digitaalmajanduse maksustamise paketi⁽¹³⁾ ja riikide lõikes toimuva aruandluse⁽¹⁴⁾ teemal, ning Euroopa Parlamendi seisukohta nende ettepanekute küsimuses,
- võttes arvesse nõukogu ja liikmesriikide valitsuste esindajate 1. detsembri 1997. aasta resolutsiooni äriühingute maksustamise käitumisjuhendi kohta⁽¹⁵⁾ ja käitumisjuhendi töörühma (äriühingute maksustamine) korrapäraseid aruandeid nõukogule (majandus- ja rahandusküsimused),
- võttes arvesse komisjoni 21. märtsi 2018. aasta teatist, milles käsitletakse uusi nõudeid maksustamise vältimise vastu ELi õigusaktides, millega reguleeritakse eelkõige rahastamis- ja investeerimistoiminguid (C(2018)1756),
- võttes arvesse komisjoni poolt läbi viidud riigiabi käsitlevaid uurimisi ja otsuseid⁽¹⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2016. aasta teatist tõhusa maksustamise välisstrateegia kohta (COM(2016)0024), milles komisjon nõudis ka seda, et EL peab olema eeskujuks,

⁽⁸⁾ Hadzhieva, E., „Impact of Digitalisation on International Tax Matters: Challenges and Remedies“, Euroopa Parlament, liidu sisepoliitika peadirektoraat, poliitikaosakond A (majandus-, teadus- ja elukvaliteedi poliitika osakond), veebruar 2019.

⁽⁹⁾ „Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators – Final Report“ (Agressiivse maksuplaneerimise ja näitajate struktuuride uuring – lõpparuanne) (Taxation paper No 61, 27. jaanuar 2016), „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates“ (Maksuplaneerimise mõju tulevikku suunatud tegelikele maksumääradele) (Taxation paper No 64, 25. oktoober 2016) ja „Aggressive tax planning indicators – Final Report“ (Agressiivse maksuplaneerimise näitajad – lõpparuanne) (Taxation paper No 71, 7. märts 2018).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 12. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1164, millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad (ELT L 193, 19.7.2016, lk 1).

⁽¹¹⁾ Nõukogu 29. mai 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/952, millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/1164 kolmandate riikidega seotud hübriidsete ebakõlade osas (ELT L 144, 7.6.2017, lk 1).

⁽¹²⁾ Komisjoni 25. oktoobri 2016. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta (COM(2016)0685) ja komisjoni 25. oktoobri 2016. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta (COM(2016)0683).

⁽¹³⁾ Pakett koosneb järgmistest osadest: komisjoni 21. märtsi 2018. aasta teatis „On aeg kehtestada ajakohane, õiglane ja tõhus digitaalmajanduse maksustamise kord“ (COM(2018)0146), komisjoni 21. märtsi 2018. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise eeskirjad (COM(2018)0147), komisjoni 21. märtsi 2018. aasta ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, milles käsitletakse teatavate digiteenuste osutamisel saadud tuludelt võetava digiteenuste maksu ühist süsteemi (COM(2018)0148), ning komisjoni 21. märtsi 2018. aasta soovitus märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingute tulumaksuga maksustamise kohta (C(2018)1650).

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 12. aprilli 2016. aasta ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses tulumaksualase teabe avalikustamisega teatavate äriühingute ja filiaalide poolt (COM(2016)0198).

⁽¹⁵⁾ EÜT C 2, 6.1.1998, lk 2.

⁽¹⁶⁾ Need puudutavad Fiati, Starbucks'i ja Belgia ülemäärase kasumi maksustamise otsust ning otsust alustada riigiabi käsitlevaid uurimisi McDonald'si, Apple'i ja Amazoni suhtes.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- võttes arvesse nõukogu 5. detsembri 2017. aasta järeldusi maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kohta,
 - võttes arvesse eesistujariigi 28. oktoobri 2019. aasta märkust digitaalmajanduse maksustamise hetkeolukorra kohta,
 - võttes arvesse oma 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise kui arenguriikide valitsemist, sotsiaalkaitset ja arengut takistavate probleemide kohta ⁽¹⁷⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 15. jaanuari 2019. aasta teatist „Tõhusama ja demokraatlikuma otsustusprotsessi poole ELi maksupoliitikas“ (COM(2019)0008),
 - võttes arvesse Euroopa digiajastule vastavaks muutmise valdkonna juhtiva asepresidendi, inimeste hüvanguks toimiva majanduse valdkonna juhtiva asepresidendi ning majandus- ja rahaküsimuste ning euro voliniku missioonikirju ja kuulamisi ⁽¹⁸⁾,
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust õiglase maksustamise kohta globaalses digitaalmajanduses: BEPS 2.0 (O-000040/2019 – B9-0060/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et praegused rahvusvahelised äriühingu tulumaksu normid võivad olla mittetoimivad ja neid võib olla vaja ajakohastada, kuna need on koostatud 20. sajandi alguses ja need ei ole kavandatud digitaalmajanduse probleemide lahendamiseks, mistõttu riigid võtavad selliste probleemide lahendamiseks ühepoolseid meetmeid;
- B. arvestades, et 2008.–2009. aasta finantskriisi järel ning pärast ajakirjanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide arvukaid paljastusi maksudest kõrvalehoidumise, agressiivse maksuplaneerimise, maksustamise vältimise ja rahapesu kohta leppisid G20 riigid kokku nende küsimuste üldises käsitlemises OECD tasandil maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) projekti kaudu, mille tulemuseks on maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) tegevuskava; arvestades, et OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise normide kohaldamise osas on võetud erineval määral kohustusi;
- C. arvestades, et maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskavaga õnnestus saavutada paljudes aspektides üldine konsensus, et võidelda maksudest kõrvalehoidumise, agressiivse maksuplaneerimise ja maksustamise vältimise vastu; arvestades, et siiski ei jõutud kokkuleppele selles, kuidas lahendada majanduse digitaliseerimisest tulenevaid maksuprobleeme, mille tulemusena avaldati 2015. aastal eraldi lõpparuanne maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskava 1. meetme kohta;
- D. arvestades, et Euroopa Parlament on oma TAXE-, TAX2-, TAX3- ja PANA-komisjoni resolutsioonides ning äriühingu tulumaksu ühtset maksubaasi käsitlevas arvamuses korduvalt nõudnud rahvusvahelise äriühingute maksustamise süsteemi reformimist, et võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise ning digitaalmajanduse maksustamise probleemidega, ning on kutsunud komisjoni ja liikmesriike üles leppima kokku Euroopa ühises seisukohas OECD/G20 tasandil või võtma meetmeid ELi tasandil, kui rahvusvaheline kokkulepe ei ole võimalik;
- E. arvestades, et 2018. aastal esitas komisjon rahvusvahelise kokkuleppe saavutamiseks peetud läbirääkimistel kaks ettepanekut digitaalmajanduse maksustamise kohta; arvestades, et Euroopa Parlament toetas neid ettepanekuid, kuid neid ei võetud nõukogus vastu väikese arvu liikmesriikide vastuseisu tõttu, mis takistas ühehäälselt kokkuleppe saavutamist: lühiajaline lahendus, millega kehtestatakse digiteenuste maks, ja pikaajaline lahendus, millega määratletakse märkimisväärne digitaalne kohalolu äriühingute maksustamise aluseks ja mis peaks asendama digiteenuste maksu;
- F. arvestades, et pärast G20 rahandusministritelt 2017. aasta märtsis saadud mandaati koostas OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasav raamistik oma digitaalmajanduse töökoona kaudu 2018. aasta märtsis vahearuande „Tax Challenges Arising from Digitalisation“ (Digiteerimisest tulenevad maksuprobleemid);

⁽¹⁷⁾ ELT C 265, 11.8.2017, lk 59.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Komisjoni juhtiva asepresidendi Margrethe Vestageri, Euroopa Komisjoni juhtiva asepresidendi Valdis Dombrovskise ja volinik Paolo Gentiloni kuulamiste stenogramm, mis on kättesaadavad aadressil <https://www.europarl.europa.eu/news/et/hearings2019/volinike-kuulamised-2019>.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- G. arvestades, et 2019. aasta mais võttis kaasav raamistik konsensusse saavutamiseks vastu tööprogrammi, mille G20 heaks kiitis ja mille eesmärk on jõuda 2020. aasta lõpuks kokkuleppele;
- H. arvestades, et kaasav raamistik tegi ettepaneku rühmitada liikmete ettepanekud digiteerimisega seotud probleemide lahendamiseks kaheks sambaks: esimeses sambas keskendutakse maksustamisõiguste jaotusele uute kasumi jaotamise ja maksuseoste normide kaudu ning teises sambas käsitletakse maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise ülejäänud küsimusi, kehtestades meetmed maksustamise miinimumtaseme tagamiseks;
- I. arvestades, et 9. oktoobril 2019 algatas OECD sekretariaat ühtse lähenemisviisi ettepaneku alusel avaliku konsultatsiooni, et saavutada konsensus esimese samba kolme alternatiivi suhtes; arvestades, et 18. oktoobril 2019 tunnustas G20⁽¹⁹⁾ OECD sekretariaadi tehtud jõupingutusi esimese samba kohta ühtse lähenemisviisi esitamisel, kuid ei kiitnud ettepanekut ametlikult heaks; arvestades, et 8. novembril 2019 algatas OECD sekretariaat teise samba raames üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepaneku üle avaliku konsultatsiooni;
- J. arvestades, et õiglane ja tõhus maksusüsteem on ebavõrdsuse vähendamise eeltingimus ning see tagab kindluse ja stabiilsuse, millest sõltub konkurentsivõime ja võrdsete tingimuste tagamine ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks; arvestades, et õiglane ja tõhus maksusüsteem on samuti väga oluline, et tagada liikmesriikidele maksutulud, mis võimaldab viia ellu usaldusväärset poliitikat, mis on stabiilsuse suurendamise seisukohast omakorda kasulik kogu ELile;
- K. arvestades, et ELis langes äriühingu tulumaksu nominaalmäär keskmiselt 32 %-lt 2000. aastal 21,7 %-ni 2019. aastal⁽²⁰⁾, ehk 32 %; arvestades, et see võib mõjutada ELi heaoluriikide jätkusuutlikkust ja avaldada võimalikku ülekanduvat mõju teistele riikidele; arvestades, et OECD maksupoliitika reformi 2018. aasta aruande kohaselt⁽²¹⁾ on käsitletud 38 riigist 22-s ettevõtte kohustuslik tulumaksumäär nüüd 25 % või madalam (2000. aastal oli selliseid riike ainult kuus);
- L. arvestades, et Euroopa Komisjon kritiseeris mõnes riigiaruandes riiklikes maksusüsteemides esinevaid puudusi, mis hõlbustavad agressiivset maksuplaneerimist, kuid kahjustavad Euroopa ühtse turu terviklikkust;
- M. arvestades, et hargmaiste ettevõtete väärtusahelates on toimunud järkjärguline üleminek materiaalselt tootmiselt immateriaalsele varale, mida kajastab viimase viie aasta jooksul saadud litsentsitasude suhteline kasv (ligi 5 % aastas) võrreldes kaubavahetuse ja välismaiste otseinvesteeringutega (vähem kui 1 % aastas); arvestades, et mõned hargmaised ettevõtted ei maksa mõnes liikmesriigis seaduslike maksuplaneerimisstrateegiate tõttu peaaegu üldse makse, hoolimata nende märkimisväärsest digitaalsest kohalolust ja suurest tulust nendes liikmesriikides;
- N. arvestades, et maksustamist puudutava otsustuspädevuse üleviimine riigi tasandilt ELi tasandile eeldaks aluslepingute muutmist;

Üksmeelse lahenduse leidmine majanduse digitaliseerimisest tulenevatele maksuprobleemidele

1. võtab teadmiseks edusammud, mis on tehtud maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskava ja selle rakendamisega ELis (maksustamise vältimise vastase direktiivi kaudu), kuid märgib, et mõnesid probleeme ei ole siiani käsitletud, eriti seoses globaliseerumise ja majanduse digitaliseerimisega;

⁽¹⁹⁾ G20 kommünikee: https://www.mof.go.jp/english/international_policy/convention/g20/g20_191018it.htm

⁽²⁰⁾ Maksuandmed, „Taxation Trends in the European Union“, leht 3: äriühingu maksimaalne kohustuslik tulumaksu määr (koos lisatasudega) aastatel 1995–2019, Euroopa Komisjon, 2019. Leitav aadressil: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/taxation_trends_report_2019_statutory_rates.xlsx.

⁽²¹⁾ OECD ja valitud partnerrigid, 2018. aasta maksupoliitika reformid. Samuti väärrib märkimist, et komisjoni andmete kohaselt on määrad 28 liikmesriigiga ELis juba tunduvalt langenud – ettevõtte keskmine tulumaksumäär oli 2018. aastal 21,9 % (2000. aastal 32 %). Vt „Taxation Trends in the European Union – Data for the EU Member States, Iceland and Norway“ 2018. aasta väljaannet (lk 36) ja 2015. aasta väljaannet (lk 147).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

2. märgib, et maksustamise vältimise vastane direktiiv läks maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tegevuskavast kaugemale, eelkõige välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate uute ELi normidega, mis võimaldavad maksustada maksuparadiisides hoitavaid kasumit selles ELi riigis, kus asub hargmaise ettevõtte peakorter; märgib, et sellised meetmed piiravad agressiivset maksuplaneerimist ja maksustamise vältimist; kutsub uut komisjoni üles hindama maksustamise vältimise vastase direktiivi rakendamist liikmesriikides, analüüsima uusi võimalikke viise sellest direktiivist kõrvalehoidmiseks ning esitama vajaduse korral täiendavaid seadusandlikke ettepanekuid nende meetodite vastu võitlemiseks;
3. tuletab meelde, et ELi ettepanekud äriühingu tulumaksu ühtse (konsolideeritud) maksubaasi kohta lähevad samuti ELi tasandil OECD alternatiividest palju kaugemale, eemaldades eelkõige eraldi üksuste põhimõtte; tuletab meelde Euroopa Parlamendi seisukohta äriühingu tulumaksu ühtse (konsolideeritud) maksubaasi küsimuses;
4. on seisukohal, et ELi ettepanekud äriühingu tulumaksu ühtse (konsolideeritud) maksubaasi küsimuses on kasulikud nii ettevõtetele kui ka kodanikele, sest aitavad maksuraamistikku lihtsustada ja võidelda maksustamise vältimise vastu; rõhutab, et konsolideerimine on ELi piiriüleste ettevõtete halduskoormuse, nõuete täitmisega seotud kulude ja maksutõkete vähendamise seisukohast väga oluline ning tähtis on kaotada ka vajadus keeruka siirdehindade korra järele; nõuab seepärast tungivalt, et nõukogu mõlemad ettepanekud kiiresti vastu võtaks;
5. tuletab meelde, et EL on olnud digiteerimisest tulenevate maksuprobleemide lahendamisel esirinnas, millest annavad tunnistust eelkõige äriühingu tulumaksu ühtset (konsolideeritud) maksubaasi, digiteenuste maksu ja märkimisväärsset digitaalset kohalolu käsitlevad ettepanekud;
6. mõistab hukka asjaolu, et liikmesriigid ei suutnud jõuda äriühingu tulumaksu ühtset (konsolideeritud) maksubaasi, digiteenuste maksu ja märkimisväärsset digitaalset kohalolu käsitlevate ettepanekute asjus ühisele seisukohale; märgib, et OECD eesmärk on tegeleda majanduse digiteerimisest tulenevate maksuprobleemidega ning leida 2020. aasta lõpuks pikaajaline konsensuslik lahendus; on seisukohal, et nende probleemide jaoks oleks kõige tõhusam ülemaailmne lahendus;
7. märgib, et juhuks, kui nii OECD kui ka ELi läbirääkimised peaksid nurjuma, on mõned liikmesriigid võtnud võimaliku õiguskaitsevahendina riiklikul tasandil kasutusele (või plaanivad kasutusele võtta) digiteenuste maksu või märkimisväärsset digitaalset kohalolu puudutava ettepaneku;
8. peab kaasava raamistiku tööprogrammi kiiduväärseks ning ühtlasi oluliseks sammuks rahvusvahelise äriühingute maksusüsteemi reformimise alase riikideülese kokkuleppe saavutamisel OECDs / kaasava raamistiku raames, nagu parlament on nõudnud;
9. peab kiiduväärseks kõikide kaasavas raamistikus osalevate riikide võrdset osalemist ja märgib, et raamistik toob kokku enam kui 130 riiki ja jurisdiktsiooni, mis teevad omavahel koostööd maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise OECD/G20 paketi rakendamiseks ning ühiste lahenduste leidmiseks maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise valdkonna seni käsitlemata probleemidele; tuletab siiski meelde, et arengumaad kaasati maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise teemalisse protsessi alles läbirääkimiste hilisemas etapis; tunneb heameelt käimasolevate läbirääkimiste kaasavuse üle; tuletab meelde Euroopa Parlamendi seisukohta ÜRO valitsustevahelise maksuasutuse loomise asjus;
10. märgib, et OECD sekretariaadi mõjuhinnangu esialgsetest järeldustest nähtub, et esimese ja teise samba koosmõju tooks kaasa ülemaailmse maksutulu märkimisväärse kasvu ning maksustamisõiguste ülemineku turujurisdiktsioonidesse; märgib, et eelkõige tooks teine samm kogu maailmas kaasa äriühingu tulumaksu laekumise arvestatava kasvu; mõistab, et need kaks sammast ei kahjustaks investeerimiskeskkonda⁽²²⁾, mis on äärmiselt tundlik teema; kutsub liikmesriike üles nõudma, et OECD laiendaks oma mõjuhinnangute ulatust ning hõlmaks ettepanekute erinevaid versioone ja analüüsiks, kuidas mõjutab maksuseos iga riigi äriühingu tulumaksust saadavat tulu, ning kutsub liikmesriike samuti üles nõudma, et OECD avaldaks valmis mõjuhinnangud, et anda kavandatud reformide kohta vajalikku informatsiooni;
11. rõhutab kaupade ja teenuste vaba liikumist võimaldava ühtse turu eripära ning on seetõttu seisukohal, et rahvusvaheline äriühingu tulumaksu reform peab kindlustama ühtse turu sujuva toimimise, eelkõige tagades kõigile ettevõtetele ja eriti VKEdele võrdsed tingimused ning muu hulgas kindlustades, et äriühingud maksavad seal, kus toimub

⁽²²⁾ OECD peasekretäri maksuaruanne G20 riikide rahandusministritele ja keskpankade presidentidele, oktoober 2019, OECD, Pariis.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

ettevõtte sisuline ja tegelik majandustegevus ja väärtuse loomine, õiglase osa oma maksudest ning et maksutulu jaotub liikmesriikide vahel samuti õiglaselt; on seisukohal, et juurdepääs ühtsele turule, mis on maailma üks suurimaid tarbijate ühendusi ja suurendab ELi konkurentsivõimet, peab käima käsikäes maksualaste kohustustega;

12. juhhib tähelepanu asjaolule, et liikmesriikide vaheline maksukonkurents peab olema õiglane ja läbipaistev ning soodustama majanduskasvu ja tööhõivet;

Esimene samm – kuidas jõuda maksustamisõiguste õiglasema jagunemise ühtse käsituseni?

13. kiidab heaks OECD sekretariaadi ettepaneku koondada kõik kolm kaalumisel olevat alternatiivi esimesse sambasse, kuna neil kõigil on järgmised ühised eesmärgid:

- maksustamisõiguste ümberjaotamine kasutaja- või turupõhiste jurisdiktsioonide kaupa,
- uue maksuseose normi väljatöötamine, mille kohaselt ei ole füüsiline kohalolu kasutaja- või turupõhises jurisdiktsioonis määrav,
- alustada hargmaiste ettevõtete ülemaailmsest kasumist ja loobuda eraldi üksuste põhimõttest,
- saavutada rakendamisel lihtsus, maksusüsteemi stabiilsus ja maksukindlus;

Ulatus

14. nõuab, et digitaalmajandust ei käsitletaks täiesti eraldiseisva teemana, kuna rahvusvahelise maksusüsteemi praegused probleemid ei tulene üksnes majanduse digiteerimisest, vaid ka majanduse üha suuremast globaliseerumisest;

15. on seisukohal, et reform peaks hõlmama kõiki suuri äriühinguid, kes saavad maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise tavasid järgida (kasutades mitme liikmesriigi ja kolmanda riigi seaduslikke maksuplaneerimisskeeme), kuid samal ajal tuleks vältida VKEde täiendavat ja tarbetut koormamist; märgib, et OECD sekretariaadi praegune ettepanek piirdub väga digitaalsete või väga tarbijale orienteeritud ettevõtetega, mis ei ole veel mõistena selgelt määratletud, nii et reform mõjutaks ainult piiratud arvu agressiivse maksuplaneerimisega tegelevaid hargmaiseid ettevõtjaid;

16. soovib, et tegevuskasum tuleks alustuseks arvestada konsolideeritud finantsaruannete põhjal (pärast teostatavusanalüüsi); tunnustab siiski, et konsolideeritud finantsaruannetest lähtumisega kaasnevad ajalised viivitused, ja kutsub liikmesriike üles seda küsimust kaasava raamistikuga läbirääkimistel selgitama;

17. märgib, et praegusest OECD sekretariaadi ettepanekust on välja jäetud mitu konkreetset sektorit, näiteks kaevandus- ja toorainesektor, ning nõuab tungivalt, et komisjon hindaks neid erandeid oma mõjuanalüüsis, et tagada rahvusvahelise reformi kooskõla ELi poliitikavaldkondade arengusiduse algatusega;

18. nõuab tungivalt, et OECD teeks oma ettepanekus selget vahet sektorite ja eri suurusega ettevõtete vahel;

19. on seisukohal, et maksuraamistikuga peaks olema võimalik saavutada tasakaal erinevate olukordade, eelkõige monopolide ja suure kasvupotentsiaaliga innovatiivsete ettevõtete vahel;

Uus maksuseos

20. väljendab heameelt mõtte üle töötada välja uus maksuseos, mille puhul ei lähtuta riigile maksustamisõiguste andmisel üksnes füüsilisest kohalolust riigis; on seisukohal, et maksuseos tuleks välja töötada nii, et hõlmataks kõik ettevõtjad, kes tegutsevad riigis koostoimes klientide ja kasutajatega, muu hulgas ka digivahendite abil;

21. väljendab heameelt mõtte üle töötada välja riigipõhine tulukünnis, mis määratakse kindlaks nii, et ka väiksematele riikidele oleks tagatud õiglane osa maksustamisõigustest; tuletab sellega seoses meelde märkimisväärset digitaalset kohalolu käsitlevat ELi ettepanekut;

Kolmapäev, 18. detsember 2019

22. väljendab heameelt mõtte üle määrata uus maksuseos kindlaks eraldiseisva sättena, millega hoitakse ära kõikide maksulepingute läbivaatamise vajadus;

Maksustamisõiguste uus jaotussüsteem

23. väljendab heameelt mõtte üle kujundada välja uus maksustamisõiguste jaotussüsteem, mis ei piirdu reaalturu-väärtuse põhimõttega ja mille alusel antakse uued maksustamisõigused turujurisdiiktsioonidele;

24. on seisukohal, et tavapärase ja mittetavapärase kasumi eristamine (arvestades, et need mõisted on veel selgelt määratlemata ja võivad tuua kaasa üksnes kunstliku eristamise) ning reaalturuväärtuse põhimõttest lähtuvate siirdehindade normide säilitamine suurema kasumiosa jaotamisel muudab olukorra ettevõtjate jaoks märkimisväärselt keerulisemaks ja ebakindlamaks, pidades eelkõige silmas OECD siirdehindade alaseid suuniseid; on veendunud, et reaalturuväärtuse põhimõtte tuleks põhjalikumalt läbi vaadata; tunneb muret asjaolu pärast, et see võib suurendada võimalusi äsja kokku lepitud reeglitest kõrvale hoida;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles selgitama, kuidas uus maksuseos ja maksustamisõiguste jaotussüsteem saavad kehtida üheskoos praeguste siirdehindade normidega, nagu on soovitanud OECD; eelistaks seetõttu lahendust, mis soodustaks ülemaailmse kasumi osalist jaotamist selliste tegurite alusel nagu sisuline ja tegelik majandustegevus ja majanduslik väärtusloome, eelkõige müük, töötajad, varad ja kasutajad; tuletab sellega seoses meelde oma seisukohta äriühingu tulumaksu ühtset (konsolideeritud) maksubaasi ja märkimisväärselt digitaalset kohalolu käsitlevate ettepanekute, sealhulgas teadus- ja arendustegevuse investeeringute küsimuses;

26. tunneb heameelt valmisoleku üle tagada maksukindlus ja piirata vaidlusi, mis võivad tekkida seoses uue maksuseose rakendamise ja maksustamisõiguste uue jaotussüsteemiga; nõuab seetõttu, et uuritaks, kas oleks võimalik luua näiteks ühtse kontaktpunktina toimiv mehhanism, mis lihtsustaks tasumisele kuuluvate maksude arvutamist ja tasumist ning vähendaks nii ettevõtjate kui ka maksuhaldurite halduskoormust ning oleks samal ajal kooskõlas maksuhaldurite riiklike kohustustega; rõhutab siiski, et maksukindluse saaks kõige paremini saavutada, kui kehtestatakse lihtsad, selged ja ühtlustatud reeglid, millega hoitaks ära vaidluste tekkimine; tunneb muret OECD sekretariaadi ettepaneku pärast, mis käsitleb summaga C seotud kohustuslikku vahekohtumenetlust, võttes arvesse asjaolu, et ELi tasandil on vaidluste lahendamise mehhanism⁽²³⁾ olemas;

Teine samm – ettepanek üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse kohta (GloBE)

27. tunneb heameelt kaasava raamistiku liikmete poolt tööprogrammi teise samba osas saavutatud kokkuleppe⁽²⁴⁾ üle uurida lähenemisviisi, mis jätab jurisdiktsioonidele vabaduse otsustada ise oma maksusüsteemi üle, sealhulgas selle üle, kas nad nõuavad äriühingu tulumaksu ja millised maksumäärad nad kehtestavad, kuid milles võetakse arvesse ka teiste jurisdiktsioonide õigust kohaldada allpool käsitletavaid reegleid, kui tulu maksustatakse tegeliku maksumääraga, mis jääb allapoole miinimummäära⁽²⁵⁾;

28. võtab teadmiseks G7 kohustused, mille puhul jõudsid ministrid teise samba raames kokkuleppele, et tegelik minimaalne maksumäär (näiteks USAs üldise immateriaalse vara madala maksumääraga maksustatud tulu (GILTI) suhtes kehtestatud kord) aitaks tagada, et äriühingud maksavad makse õiglasel määral⁽²⁶⁾;

29. väljendab heameelt üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepaneku üle, mille eesmärk on tagada teatavas miinimummahus maksude tasumine väärtuse loomise ja majandustegevuse toimumise kohas; on seisukohal, et teise samba meetmete lõppeesmärk peaks olema tegeleda maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise lahendamata probleemidega ning ennetada samal ajal kahjulikku maksukonkurentsi, eelkõige vähendades survet pakkuda põhjendamatuid maksusoodustusi ilma positiivse majandusliku mõjuta, ning need peaksid täiendama olemasolevaid meetmeid, mille eesmärk on võidelda maksudest kõrvalehoidumise, agressiivse maksuplaneerimise ja maksustamise vältimise vastu; kutsub komisjoni üles hindama ja jälgima tulevase miinimumstandardi mõju võimalikule üldisele kohustusliku äriühingu tulumaksu määra vähendamisele kogu ELis;

⁽²³⁾ Nõukogu 10. oktoobri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1852 maksuvaidluste lahendamise mehhanismide kohta Euroopa Liidus (ELT L 265, 14.10.2017, lk 1).

⁽²⁴⁾ Kiidetud heaks OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku 7. kohtumisel, mis toimus 28. ja 29. mail 2019.

⁽²⁵⁾ Programme of Work to Develop a Consensus Solution to the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy (Majanduse digitaliseerimisest tulenevatele maksuprobleemidele üksmeelse lahenduse väljatöötamise tööprogramm), OECD, 2019, Pariis, lk 25, punkt 50.

⁽²⁶⁾ G7, eesistuja kokkuvõte: G7 rahandusministrite ja keskpankade presidentide kohtumine, mis toimus 17. ja 18. juulil 2019 https://www.gouvernement.fr/sites/default/files/locale/piece-jointe/2019/07/g7_chairs_summary.pdf.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

30. kutsub liikmesriike üles tagama, et üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepanekus sätestatakse võimalikult lihtne raamistik, mis ei viiks kahjulike maksustamise kavade väljatöötamiseni; tuletab meelde Euroopa Parlamendi nõudmist koostada kahjulike maksumeetmete ELi loetelu; rõhutab, et erandite ja vabastuste kasutamine kahjustaks üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepaneku poliitikaeesmärke ja tulemuslikkust; soovib üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepanekus käsitleda kõiki maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise 5. meetmega hõlmatud kahjulikke maksutavasid;

31. mõistab, et üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepanekuga loodaks kaitsemeetmete kogum, mis hõlmab tulu arvessevõtmise reeglit, asendamisreeglit, alamaksustatud maksete reeglit ja maksustamisele kuulumise reeglit; tuletab sellega seoses meelde Euroopa Parlamendi seadusandlikku resolutsiooni maksustamise vältimise vastase direktiivi kohta ⁽²⁷⁾;

32. on seisukohal, et üleilmse maksubaasi kahanemise vastase võitluse ettepaneku raames peaks maksubaasi arvutamine toimuma kooskõlas kokkulepitud rahvusvaheliste põhimõtetega, mille eesmärk on vältida maksubaasi kahanemist ja riikidevahelist kahjulikku konkurentsi, mis võib vähendada maksustamise miinimumtasest käsitlevate võimalike otsuste tulemuslikkust;

33. on seisukohal, et OECD/G20 tasandil peetavatel minimaalset maksumäära käsitlevatel aruteludel tuleks mõelda ka selle määraga seotud maksubaasi määramise peale; on seisukohal, et kehtestatav minimaalne maksumäär peaks olema õiglane ja piisav, et takistada kasumi ümberpaigutamist ja hoida ära kahjulikku maksukonkurentsi;

34. on seisukohal, et tulu arvessevõtmise reegli osas tuleks maksustamise miinimumtasest kehtestada iga jurisdiktsiooni jaoks, kus hargmaised ettevõtted asuvad, et piirata agressiivse maksuplaneerimise jätkamise võimalusi ja säilitada seega meie majanduse konkurentsivõime;

Kokkuvõte

35. peab kahetsusväärseks, et praegu käimas olevate rahvusvaheliste läbirääkimiste suhtes puudub ELi tasandil ühine lähenemisviis; kutsub kõiki liikmesriike ja komisjoni üles avaldama esimest ja teist sammast käsitlevaid OECD sekretariaadi ettepanekuid puudutavad seisukohad;

36. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles leppima OECD läbirääkimiste jaoks kokku ELi ühise põhjaliku seisukoha, mis tagab, et EL kõneleb ühel häälel ja näitab eeskujuga, et kindlustada maksustamisõiguste õiglasem jaotus ja maksustamise miinimumtasest, võimaldades saavutada õiglase rahvusvahelise maksukeskkonna, et võidelda maksudest kõrvalehoidumise, agressiivse maksuplaneerimise ja maksustamise vältimise vastu;

37. kutsub komisjoni üles aitama ELi seisukoha väljatöötamisele kaasa; kutsub komisjoni üles esitama mõlema samba puhul hinnangu iga liikmesriigi tuludele avalduva mõju kohta, sealhulgas ülekanduva mõju kohta, eelkõige selleks, et säilitada ELi poliitikavaldkondade arengusiduse lähenemisviis; palub komisjonil teavitada tulemustest nõukogu ja Euroopa Parlamenti;

38. ootab, et liikmesriigid jagaksid nii OECD kui ka komisjoniga kõiki teemakohaseid andmeid, mida saab kasutada võimalikult täpsete mõjuhinnangute ja asjakohaste analüüside koostamiseks;

39. soovib tungivalt komisjonil ja liikmesriikidel saavutada rahvusvahelisel tasandil kokkulepe, mis võetaks seejärel ELi tasandil üle asjakohaste ELi ja riigisestse õigusaktidega; toetab samuti komisjoni presidendi võetud kohustust pakkuda välja ELi tasandi lahendus, kui 2020. aasta lõpuks rahvusvahelist kokkulepet ei saavutata, tingimusel et ELi tasandi lahendus ei piirdu digitaalvaldkonna ettevõtjatega; mõistab, et selline lahendus tugevdaks ühtset turgu maksu miinimumtaseme kehtestamisega, mis hoiaks ära ühepoolsete meetmete võtmise;

40. tuletab meelde, et käimasolev rahvusvahelise äriühingu tulumaksu reform koosneb kahest võrdse tähtsusega sambast ja et need kaks sammast täiendavad teineteist; kutsub seetõttu liikmesriike üles pidama kahe samba üle läbirääkimisi kui vajalike reformide ühtse paketi üle;

⁽²⁷⁾ Euroopa Parlamendi 8. juuni 2016. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega nähakse ette otseselt siseturu toimimist mõjutava maksustamise vältimise vastased eeskirjad (ELT C 86, 6.3.2018, lk 176).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

41. palub komisjonil ja nõukogul valmistada ette õigusliku aluse rahvusvahelise kokkuleppe tulemuste lisamiseks ELi õigusesse ja esitada võimalikult kiiresti seadusandliku ettepaneku;

42. palub nõukogul komisjoni abiga hinnata maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kriteeriume pärast seda, kui rahvusvahelised normid ja/või ELi hiljuti kokku lepitud reformid on vastu võetud, ning hinnata ajakohastamise vajalikkust;

43. kutsub komisjoni üles uurima, kuidas saaks hoiduda õiguslikust alusest, mis eeldab nõukogu ühehäälsel otsust; tuletab meelde panust, mille komisjon andis oma teatisega „Tõhusama ja demokraatlikuma otsustusprotsessi poole ELi maksupoliitikas“, milles on esitatud kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele ülemineku tegevuskava;

44. rõhutab, et tõhusa ja ulatusliku rahvusvahelise reformiga peab kaasnema läbipaistvus; väljendab heameelt nõukogu eesistujariigi hiljutiste pingutuste üle alustada taas arutelusid ELi ettepaneku üle, mis käsitleb avalikku riigipõhist aruandlust; taunib asjaolu, et nõukogu ei ole siiani suutnud seda ettepanekut käsitlevat üldist lähenemisviisi kokku leppida; kutsub liikmesriike üles leppima üldise lähenemisviisi kokku võimalikult kiiresti; rõhutab, et avalik riigipõhine aruandlus suurendaks maksubaasi kahanemine ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) 2.0 reformi tulemuslikkust;

o

o o

45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, OECD sekretariaadile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0103

Õigusriik Maltal pärast Daphne Caruana Galizia mõrvaga seoses tehtud hiljutisi paljastusi

Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon õigusriigi kohta Maltal pärast Daphne Caruana Galizia mõrvaga seoses tehtud hiljutisi paljastusi (2019/2954(RSP))

(2021/C 255/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 4, 5, 6, 7, 9 ja 10,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 20,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 6, 7, 8, 10, 11, 12 ja 47,
- võttes arvesse Veneetsia komisjoni 14.–15. detsembril 2018. aastal Veneetsias toimunud täiskogu 117. istungjärgul vastu võetud arvamust põhiseadusliku korra ja võimude lahususe ning kohtute ja õiguskaitseasutuste sõltumatuse kohta Maltas,
- võttes arvesse komisjoni 23. jaanuari 2019. aasta aruannet Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavad Euroopa Liidus“ (COM(2019)0012),
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni ELi kodakondsuse müügi kohta ⁽¹⁾ ning komisjoni ja Malta ametiasutuste 29. jaanuari 2014. aasta ühist pressiavaldust Malta jaeinvestorite programmi kohta,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta ⁽²⁾ ning oma 14. novembri 2018. aasta resolutsiooni vajaduse kohta luua ELi terviklik demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste kaitse mehhanism ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta resolutsiooni õigusriigi kohta Maltal ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 3. mai 2018. aasta resolutsiooni meedia mitmekesisuse ja meediavabaduse kohta Euroopa Liidus ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnenu väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjoni (PANA-komisjon) ajutise delegatsiooni 11. jaanuari 2018. aasta aruannet 30. novembrist 1. detsembrini 2017. aastal toimunud visiidi kohta Maltale,
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ajutise delegatsiooni 16. novembri 2018. aasta aruannet 17.–20. septembril 2018. aastal toimunud visiidi kohta Maltale ja Slovakkiasse,
- võttes arvesse demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste järelevalverühma korraldatud kuulamisi ja arvamuste vahetusi alates selle loomisest kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis 4. juunil 2018. aastal,
- võttes arvesse Malta peaministri 13. märtsi 2019. aasta kirja,

⁽¹⁾ ELT C 482, 23.12.2016, lk 117.

⁽²⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 162.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0456.

⁽⁴⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 29.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0204.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 26. juuni 2019. aasta resolutsiooni 2293 (2019) Daphne Caruana Galizia mõrvamise ja õigusriigi põhimõtte järgimise kohta Maltal ja mujal ning kogu tõe väljaselgitamise tagamise kohta,
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust õigusriigi olukorra ja korrupsioonivastase võitluse kohta ELis, eelkõige Maltal ja Slovakkias ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ajutise delegatsiooni saatmist Maltale 3.–4. detsembril 2019. aastal,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine, ning arvestades, et need väärtused on universaalsed ja kõikidel liikmesriikidel ühised;
- B. arvestades, et õigusriik ning demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste ning ELi aluslepingutes ja rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates aktides sätestatud väärtuste ja põhimõtete järgimine on liidu ja selle liikmesriikide jaoks kohustus, mida tuleb täita; arvestades, et kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 2, artikli 3 lõikega 1 ja artikliga 7 on liidul õigus võtta meetmeid, et kaitsta ühiseid väärtusi, millele liit on rajatud, ning arvestades, et õigusriigi mehhanismi tuleks kohaldada kõigi liikmesriikide suhtes võrdse rangusega;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta on ELi esmase õiguse osa; arvestades, et väljendusvabadus ning meediavabadus ja meedia mitmekesisus on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 11 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 10;
- D. arvestades, et kohtusüsteemi sõltumatus on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 19 lõikes 1, põhiõiguste harta artiklis 47 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 6 ning see on võimude lahususe demokraatliku põhimõtte oluline eeldus;
- E. arvestades, et ühe liikmesriigi süstemaatiline keeldumine järgida Euroopa Liidu põhiväärtusi ja aluslepinguid, millega ta on vabatahtlikult ühinenud, mõjutab kogu ELi;

Uurimised

- F. arvestades, et korrupsioonijuhtumeid uuriv Malta ajakirjanik ja blogipidaja Daphne Caruana Galizia mõrvati 16. oktoobril 2017. aastal toimunud autopommirünnakus;
- G. arvestades, et Malta ametiasutuste juhitud ja Europoli abil tehtud mõrvauurimiste tulemusel on nüüdseks tuvastatud ja kohtukutse saanud mitu kahtlustatavat ja üks võimalik mõrva kavandaja, nimelt Dubais asuva äriühingu 17 Black Ltd. omanik, kes vahistati 20. novembril 2019. aastal, kui ta püüdis ilmselgelt oma jahil Maltalt põgeneda;
- H. arvestades, et üks väidetavatest kaasosalistest ja väidetav kavandaja on andnud kaudselt mõista, et mõrva kavandamise ja rahastamise oli kaasatud ka peaministri endine kantsleiiülem;
- I. arvestades, et kõnealused paljastused on toonud Maltal kaasa palju suuri meeleavaldusi ja kodanikuühiskonna proteste, mille raames nõutakse õiglust, vastutuse võtmist ja õigusriigi austamist;
- J. arvestades, et peaministri kantsleiiülemal oli juurdepääs politsei ja Malta julgeolekuteenistuse julgeolekualastel infotundidel antavale teabele; arvestades, et ta astus 26. novembril 2019. aastal tagasi pärast seda, kui politsei oli ta seoses Daphne Caruana Galizia juhtumiga üle kuulanud; arvestades, et sellest ajast peale on politsei teda korduvalt uuesti vahistanud, küsitlenud ja ta süüdistust esitamata vabastanud;

⁽⁶⁾ Suuliselt vastatav küsimus O-000015/2019 komisjonile (B8-0017/2019).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- K. arvestades, et 26. novembril 2019. aastal astus tagasi ka turismiminister; arvestades, et majandusminister peatas samal päeval oma ministriülesannete täitmise, kuid ta ennistati ametisse 1. detsembril 2019. aastal;
- L. arvestades, et Malta peaminister teatas, et astub mõrva uurimisega seotud kasvava poliitilise ebastabiilsuse tõttu ametist tagasi pärast erakonna juhtkonna valimisi, mis toimuvad 12. jaanuaril 2020. aastal;
- M. arvestades, et Malta valitsus teatas 20. septembril 2019. aastal, et algatatakse Daphne Caruana Galizia mõrva avalik sõltumatu uurimine; arvestades, et peaminister nimetas Caruana Galizia perekonna ja rahvusvaheliste vaatlejate sisulise kriitika tõttu uurimiskomisjoni kaks uut liiget ja muutis oluliselt uurimise ulatust, millega on nüüd rahul kõik pooled;
- N. arvestades, et president andis peaministri ainuäärangemisel 25. novembril 2019. aastal armu kahtlustatavale, kes on eeldatavasti mõrva vahendaja, ja et seda tehti vastutasuks teabe eest, mis viib mõrva kavandajani, tingimusel et tõendid kogu teavet kinnitavad; arvestades, et mõrva kavandamises kahtlustatava isiku (kelle advokaat teatas avalikult, et ta võib anda teavet mõrvakava ja korruptsiooni kohta, millesse on kaasatud peaministri lähedased isikud, sealhulgas endine kantseleiülem ja endine turismiminister) armuandmispalve lükkas ühe korra tagasi ainuisikuliselt peaminister ja teisel korral politseiülem ja peaprokuröri soovitusel peaministri kantselei;
- O. arvestades, et kümned kodanikuühiskonna organisatsioonid, meediaagentuurid, üliõpilasorganisatsioonid ning ametiühingud ja kutseühendused, näiteks Malta tööandjate liit, kaubandus- ja tööstuskoda ning advokatuur, on avalikult nõudnud peaministri kohest tagasiastumist;
- P. arvestades, et korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus põhjustab Maltal jätkuvalt tõsist muret; arvestades, et see võib õhnestada kodanike usaldust avaliku sektori asutuste vastu, mis võib kaasa tuua ohtlikud seosed kuritegelike rühmituste ja avaliku sektori asutuste vahel;
- Q. arvestades, et vaatamata Euroopa Parlamendi ja muude rahvusvaheliste institutsioonide korduvatele üleskutsetele ei ole leitud lahendust ajutisele mälestuspaigale Vallettas, kuna seadusi ja valitsuse lähenemisviisi ei muudeta ning haldusasutuste töötajad tegelevad peaaegu iga päev mälestusesemete kõrvaldamisega;

Meediavabadus

- R. arvestades, et Daphne Caruana Galizia perekond seisab endiselt silmitsi vihakampaaniate ja arvukate laimusuüdistustega, mille on muu hulgas algatanud Malta valitsuse liikmed, ning arvestades, et mitu valitsusametnikku, sealhulgas peaminister, on märkinud, et nad ei pea laimusuüdistuste tagasivõtmist vajalikuks;
- S. arvestades, et Piirideta Reporterite 2019. aasta maailma ajakirjandusvabaduse indeksis on Malta 77. kohal, olles tugevalt langenud, kuna 2018. aastal oli Malta 65. kohal ja 2017. aastal 47. kohal ⁽⁷⁾;
- T. arvestades, et CIVICUS Monitori 2019. aasta reitingu kohaselt on Malta kodanikuühiskonna tegutsemisruum „piiratud“ (varem oli see „avatud“); arvestades, et CIVICUSe kirjelduse kohaselt on keskkond üha vaenulikum ajakirjanike jaoks, eelkõige nende jaoks, kes annavad korruptsiooni kohta teavet, ning CIVICUS on märkinud, et Daphne Caruana Galizia tapmisele järgnenud karistamatus on andnud riigile võimaluse aktiviste ja õigluse toetajaid hirmutada ja ahistada ⁽⁸⁾;
- U. arvestades, et ajakirjanikud, muu hulgas eelkõige uurivad ajakirjanikud, seisavad üha enam silmitsi nn üldsuse osalemise vastaste strateegiliste hagidega (nn vaigistuskaebused), mida esitatakse nende vastu üksnes nende töö takistamiseks;

⁽⁷⁾ <https://rsf.org/en/malta>.

⁽⁸⁾ The Civicus Monitor, aruanne „People Power under Attack 2019“ (Inimeste võim rünnaku all 2019).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

V. arvestades, et pärast peaministri büroos 29. novembril 2019. aastal toimunud pressikonverentsi keelati ajakirjanikel ajutiselt ruumist ja hoonest lahkuda; arvestades, et ajakirjanike ohutuse puudumine ja kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ahenemine ahistamise ja hirmutamise tagajärjel õõnestavad järelevalvet täidesaatva võimu üle ja vähendavad inimeste kodanikuaktiivsust;

Rahapesu ja korruptsioon

- W. arvestades, et väidetavate korruptsioonijuhtumitega seoses on käimas viis magistraadikohtu uurimist, nimelt panka Pilatus Bank käsitlev uurimine, peaministri endise kantseleiülema ja audiitorühingu Nexia BT audiitori vahelist rahälekkannet käsitlev uurimine, peaministri endise kantseleiülema ja Adrian Hillmani (ajalehest Times of Malta) vahelist tänuraha andmist käsitlev uurimine, äriühingut 17 Black Ltd. ja kahte muud äriühingut (Tillgate ja Hearnville) käsitlev uurimine ning tervishoiuettevõtet Vitals käsitlev uurimine;
- X. arvestades, et 2016. aasta maist kuni 2019. aasta novembrini olid peaministri kantseleiülem ning Malta turismiminister ja endine energeetikaminister ainsad ELi liikmesriikide kõrged valitsusametnikud, keda saab pidada Panama dokumentides esile toodud äriühingu tegelikult kasusaavateks omanikeks;
- Y. arvestades, et mõrva üks väidetav kavandaja on Dubais asuva äriühingu 17 Black Ltd. omanik ja äriühingu Electrogas Malta Ltd juhatuse endine liige, kusjuures viimati nimetatud äriühing on seotud Aserbaidžaanist Maltale gaasi tarnimiseks sõlmitud pikaajalise kokkuleppe rakendamisega;
- Z. arvestades, et Euroopa Nõukogu rahapesuvastane organ MONEYVAL kutsus oma 12. septembri 2019. aasta aruandes Malta ametiasutusi üles tugevdama rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmete praktilist kohaldamist, otsustas kohaldada oma tõhustatud järelmeetmete menetlust ning kutsus Maltat üles andma 2020. aasta detsembris olukorra kohta aru; arvestades, et aruandest nähtub, et õiguskaitseasutused ei suuda praegu tulemuslikult ja õigeaegselt tegeleda keeruliste kõrgetasemeliste rahapesujuhtumitega, mis on seotud finants-, altkäemaksu- ja korruptsioonikuritegudega⁽⁹⁾;
- AA. arvestades, et Euroopa Nõukogu korruptsioonivastane organ GRECO jõudis oma 22. märtsi 2019. aasta aruandes järeldusele, et kontrolli- ja tasakaalusüsteemi kaasatud avaliku sektori asutuste tulemuslikkus on kahtluse alla seatud, kuna riigis on viimastel aastatel olnud enneolematult palju diskussioone, mis puudutavad ka kõrgeima tasandi kõrgemate valitsusametnike usaldusväarsust⁽¹⁰⁾;
- AB. arvestades, et komisjon märkis 2019. aasta Euroopa poolaasta aruandes Malta kohta (SWD(2019)1017), et korruptsioonivastases institutsioonilises raamistikus on puudusi ja eri valitsustasanditel on huvide konflikti oht;
- AC. arvestades, et komisjoni 2019. aasta septembri aruandest nähtub, et Malta maksudest kõrvalehoidumise määr on ülekaalukalt Euroopa kõrgeim ning et Malta kodanikel on suur *offshore*-rikkus ja nad paigutavad oma varasid välismaale⁽¹¹⁾;
- AD. arvestades, et 2019. aasta suvel avaldatud Euroopa Keskpannga aruandes osutati teadaolevalt tõsistele puudustele, mis oleksid võimaldanud jätkata korduvatest hoiatustest hoolimata aastaid rahapesu ja muud kuritegevust pangas Bank of Valletta;
- AE. arvestades, et GRECO jõudis ka järeldusele, et alalist korruptsioonivastast komisjoni ei saa käsitleda eriorganina, mille eesmärk on hõlbustada korruptsiooni uurimist, ning et selle panus Malta korruptsioonivastasesse võitlusesse on olnud tühine⁽¹²⁾;

⁽⁹⁾ Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid hindav eksperdikomitee (MONEYVAL), „Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures – Malta – Fifth Round Mutual Evaluation Report“ (Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmed – Malta – viienda vastastikuse hindamise aruanne), juuli 2019.

⁽¹⁰⁾ GRECO, „Fifth Evaluation Round – Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies – Evaluation Report – Malta“ (Viies hindamisvoor – korruptsiooni ennetamine ja usaldusväarsuse edendamine keskvalitsustes (peamised täidesaatvad ülesanded) ja õiguskaitseasutustes – hindamisaruanne – Malta), 3. aprill 2019.

⁽¹¹⁾ Euroopa Komisjon, maksustamisdokumendid, töödokument nr 76 – 2019 – „Estimating International Tax Evasion by Individuals“ (Üksikisikute rahvusvahelise maksudest kõrvalehoidumise hinnang), september 2019.

⁽¹²⁾ GRECO, „Fifth Evaluation Round – Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies – Evaluation Report – Malta“ (Viies hindamisvoor – korruptsiooni ennetamine ja usaldusväarsuse edendamine keskvalitsustes (peamised täidesaatvad ülesanded) ja õiguskaitseasutustes – hindamisaruanne – Malta), 3. aprill 2019.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

Investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kava

- AF. arvestades, et 2019. aastal teatati vähemalt viiest juhtumist, kus Malta investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavaga hõlmatud kliente süüdistati rasketes finantskuritegudes;
- AG. arvestades, et passiagentuuri Chetcuti Cauchi Advisors Ltd. esindaja väitis Prantsusmaa telesaate „Enquete exclusive“ salajases intervjuus, et tema isiklikud sidemed peaministri, justiitsministri ning reformide, kodakondsuse ja haldusmenetluste lihtsustamise valdkonna eest vastutava riigisekretäriiga võivad olla taotlusprotsessis kasulikud – seda ka kriminaalse taustaga klientide puhul; arvestades, et need paljastused tekitavad tõsiseid kahtlusi Malta kodakondsuse ja elamisloa andmise programmide usaldusväärsuse ja kontrolli suhtes;
- AH. arvestades, et 8. novembril 2019. aastal avaldas Malta valitsus jaeinvestorite programmi reguleeriva asutuse aruande uurimise kohta, mis algatati advokaadibüroo Chetcuti Cauchi Advocates suhtes, kes tegutses jaeinvestorite programmi esindaja rollis; arvestades, et aruande kommenteeritud kokkuvõttes märgitakse, et analüüsi käigus ei avastatud ühtegi ohulippu, mis väidetavaid süüdistusi täielikult või osaliselt toetaksid ⁽¹³⁾;
- AI. arvestades, et Chetcuti Cauchi Advisors Ltd. oli Maltal hiljuti loodud jaeinvestorite programmi esimese eduka taotluse esitaja ja 2016. aastal anti talle privileegeeritud staatus „heaaktsioneeritud esindaja“, kuna ta täitis agentuuri Identity Malta kehtestatud kvaliteedi-, usaldusväärsus- ja mahunõuded; arvestades, et seda äriühingut tutvustav video salvestati peaministri büroos Auberge de Castille's ja selles esines ka kodakondsuse valdkonna eest vastutav riigisekretär; arvestades, et valitsus peatas 23. septembril 2019. aastal kodakondsusagendi litsentsid nr IIP 001 ja nr IIP 124, kuna äriühing oli levitanud nn eksitavat teavet;
- AJ. arvestades, et ELi liikmesriikides investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavade kasutamine kujutab endast tõsist ohtu võitlusele rahapesu vastu, kahjustab vastastikust usaldust ja Schengeni ala terviklikkust, võimaldab kolmandate riikide kodanike riiki lubamist üksnes kogunenud jõukuse, mitte aga kasulike teadmiste, oskuste ja humanitaarkaalu alusel, ning tähendab tegelikult ELi kodakondsuse müümist; arvestades, et komisjon on sõnaselgelt teatanud, et ta ei toeta enam Malta investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavasid;

Põhiseaduse reform

- AK. arvestades, et Veneetsia komisjon esitas Maltat käsitlevas arvamuses, mis võeti vastu 14.–15. detsembril 2018. aastal toimunud täiskogu 117. istungjärgul ⁽¹⁴⁾, rea põhiseaduse reformimise ettepanekuid;
- AL. arvestades, et presidendi järelevalve all on Maltal hakatud vaagima põhiseaduse reforme, millesse on kaasatud eri poliitilised jõud ja kodanikuühiskond ning millest enamiku elluviimiseks on vaja parlamendi kahekolmandikulist hääletenamust; arvestades, et käimas on reform, mis käsitleb peaprokuröri vastuolulist põhiseaduslikku rolli ja praegust kohtunike ametissenimetamise süsteemi;
- AM. arvestades, et Euroopa Parlament ja mitu muud rahvusvahelist institutsiooni on korduvalt väljendanud muret õiguskaitse erapooletuse, võimude lahususe ja kohtusüsteemi sõltumatuse pärast Maltal, eelkõige politiseerituse ja puuduliku läbipaistvuse pärast valiku- ja ametisse nimetamise menetlustes, näiteks politseijuhi ametikoha puhul;
- AN. arvestades, et komisjon avaldas 17. juulil 2019. aastal teatise „Õigusriigi tugevdamine liidus – tegevuskava“ (COM(2019)0343), mis järgnes mitmele laialdase toetuspinnaga Euroopa Parlamendi resolutsioonile ⁽¹⁵⁾, milles pakuti välja kõikehõlmav ja sõltumatu mehhanism demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste olukorra iga-aastaseks jälgimiseks kõigis liikmesriikides;

⁽¹³⁾ Jaeinvestorite programmi reguleeriv asutus, „Analysis of IIP Applications presented by Chetcuti Cauchi Advocates“ (Advokaadibüroo Chetcuti Cauchi Advocates esitatud jaeinvestorite programmi taotluste analüüs), 8. november 2019.

⁽¹⁴⁾ Malta – Veneetsia komisjoni täiskogu 117. istungjärgul vastu võetud arvamus põhiseadusliku korra ja võimude lahususe kohta (Veneetsia, 14.–15. detsember 2018).

⁽¹⁵⁾ 25. oktoobri 2016. aasta resolutsioon soovitud komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta (ELT C 215, 19.6.2018, lk 162); 14. novembri 2018. aasta resolutsioon vajaduse kohta luua ELi terviklik demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste kaitse mehhanism (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0456).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

1. tunneb sügavalt muret selle pärast, kas Daphne Caruana Galizia mõrva uurimine on aus ja usaldusväärne; võtab teadmiseks laialt levinud negatiivse suhtumise valitsuse sellealasesse tegevusse ning usalduse vähenemise institutsioonide vastu ja nende usaldusväärsuse kahanemise; rõhutab, et Malta kodanike ja Euroopa üldsuse vaieldamatu usaldus uurimisprotsessi vastu on ülimalt tähtis; tunnustab Daphne Caruana Galizia mõrva uurimisel tehtud edusamme; rõhutab siiski, et juhtum on endiselt lahendamata, kuna uurimine on pooleli;
2. toonitab, et igasugune tajutav või tegelik uurimist kahjustav oht tuleb igal juhul välistada; rõhutab ühtlasi, et see oht püsib seni, kuni peaminister jääb ametisse;
3. tunneb sügavat muret, et paljud muud seotud rahapesu- ja korrupsioonijuhtumite uurimised ei ole edenenud või ei ole neid isegi alustatud, eriti seoses peaministri endise kantsleileülega ja endise turismiministriga; kutsub Malta ametiasutusi üles alustama ja edendama selliseid uurimisi;
4. kordab oma nõudmist kaasata Europol täielikult ja pidevalt mõrvauurimise ja sellega seotud uurimiste kõigisse aspektidesse; nõuab Europoli kaasatuse suurendamist, kuna see annab tulemusi;
5. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et viimastel aastatel Maltal toimunud sündmused on tõsiselt ja püsivalt ohustanud õigusriiki, demokraatiat ja põhiõigusi, sealhulgas meediavabadust, politsei ja kohtusüsteemi sõltumatust ning rahumeelse kogunemise vabadust; peab kahetsusväärseks, et võimude lahususe osas puuduvad asjakohased põhiseaduslikud tagatised;
6. peab kahetsusväärseks, et komisjon on Euroopa Parlamendi korduvatele üleskutsetele vaatamata viimastel aastatel hoidunud võtmast erimeetmeid Malta valitsuse vastu; nõuab tungivalt, et uus komisjon alustaks õigusriigi raamistikus viivitamata Malta valitsusega dialoogi;
7. märgib, et Veneetsia komisjoni soovitatud reformiprotsess, mille käigus käsitletakse peaprokuröri vastuolulist põhiseaduslikku rolli ning praegust kohtunike ametissenimetamise ja karjääri edenemise süsteemi, on lõppjärgus; nõuab tungivalt, et Malta Esindajatekoda ja valitsus viiks id õigeaegselt ja täielikult ellu kõik ülejäänud Veneetsia komisjoni ja GRECO soovitused;
8. võtab teadmiseks komisjoni asepresidendi Jourová märkused, et Malta suutmatust viia ellu kohtusüsteemi reforme võib olla alus artikli 7 kohase menetluse algatamisele;
9. märgib, et uurivate ajakirjanike ja rikkumisest teatajate kaitse on ühiskonna huvides väga oluline; kutsub Malta ametiasutusi üles tagama igal ajal ja iga hinna eest ajakirjanike ja rikkumisest teatajate isikliku turvalisuse ja elatise ning seega ka nende sõltumatuse kaitse;
10. kutsub Araabia Ühendemiraate üles tegema Malta ja ELi ametiasutustega koostööd ning tagama, et äriühingu 17 Black pangakontodel külmutatud rahalised vahendid jäävad külmutatuks kuni põhjaliku uurimise lõpuni; kutsub komisjoni ja Malta ametiasutusi üles kasutama kõiki nende käsutuses olevaid vahendeid, et tagada Araabia Ühendemiraatide ametiasutuste koostöö ja nõuetekohane õigusabi kõigis uurimistes;
11. kinnitab kohest vajadust ELi demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste mehhanismi järele Euroopa Parlamendi ettepaneku kohaselt demokraatiat, õigusriiki ja põhiõigusi käsitleva institutsioonidevahelise pakti kujul, mis sisaldab iga-aastast tõenditel põhinevat ja mittediskrimineerivat läbivaatamist, mille käigus hinnatakse võrdsetel alustel, kas kõik ELi liikmesriigid järgivad Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud väärtusi, koos riigipõhiste soovitustega (Euroopa aruanne demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste kohta), millele järgneb parlamentidevaheline arutelu ning alaline demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste poliitikatsükkel ELi institutsioonides⁽¹⁶⁾; kordab üleskutset komisjonile esitada ettepanekud, et hoida ära nn üldsuse osalemise vastaste strateegiliste hagide esitamine;

⁽¹⁶⁾ 25. oktoobri 2016. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta (ELT C 215, 19.6.2018, lk 162); 14. novembri 2018. aasta resolutsioon vajaduse kohta luua ELi terviklik demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste kaitse mehhanism (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0456).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

12. kordab üleskutset Malta valitsusele lõpetada investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavad ning tellida sõltumatu rahvusvaheline uurimine, et analüüsida kodakondsuse ja elamislubade müügi mõju Malta rahapesuvastasele jõustamissuutlikkusele, piiriülesele kuritegevusele ja Schengeni ala terviklikkusele; kutsub komisjoni üles jätkama kõigi olemasolevate investoritele kodakondsuse ja elamisloa andmise kavade jälgimist ja hindamist ning võtma asjakohaseid meetmeid, nagu varasemates resolutsioonides on soovitatud; palub nõukogul seda küsimust arutada ⁽¹⁷⁾;
13. kutsub komisjoni üles kasutama kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid ja menetlusi, et tagada täielik vastavus ELi õigusele rahapesuvastase võitluse (eelkõige rahapesu uurimise ja rahapesuvastaste täitemeetmete ning pädevate asutuste sõltumatuse), pangandusjärelevalve, kohtusüsteemi sõltumatuse, riigihangete ja avaliku sektori planeerimise ning linnaarenduse valdkonnas; kutsub Malta ametiasutusi üles järgima kõiki MONEYVALi soovitusi;
14. kurdab, et vaatamata korduvatele üleskutsetele ei ole valitsusel õnnestunud leida lahendust seoses olukorraga ajutises mälestuspaigas, mille abil nõutakse õigusemõistmist Daphne Caruana Galizia mõrva eest; palub peaministril teha viivitamata lõpp Vallettas asuva ajutise mälestuspaiga peaaegu igapäevasele lõhkumisele;
15. väljendab heameelt, et Euroopa Parlamendi juhatus otsustas toetada Daphne Caruana Galizia nimelise Euroopa uuriva ajakirjanduse auhinna loomist, et tunnustada igal aastal väljapaistvat uurivat ajakirjandustööd Euroopas, ning kutsub juhatus üles viima vajalikud ettevalmistused võimalikult kiiresti lõpule;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule ning Malta Vabariigi presidendile.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2019. aasta resolutsioon finantskuritegude, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0240; Euroopa Parlamendi 28. märtsi 2019. aasta resolutsioon õigusriigi olukorra ja korrupsioonivastase võitluse kohta ELis, eelkõige Maltas ja Slovakkias (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0328); Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2014. aasta resolutsioon ELi kodakondsuse müügi kohta (Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0038).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0104

Tolmeldajaid käsitlev ELi algatus**Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon tolmeldajaid käsitleva ELi algatuse kohta (2019/2803(RSP))**

(2021/C 255/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 1. juuni 2018. aasta teatist tolmeldajaid käsitleva ELi algatuse kohta (COM(2018)0395),
 - võttes arvesse oma 2. veebruari 2016. aasta resolutsiooni ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia vahehinnangu kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta resolutsiooni loodust, rahvast ja majandust käsitleva tegevuskava kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 16. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et komisjon algatas tolmeldajaid käsitleva ELi algatuse 1. juunil 2018 vastusena parlamendi ja nõukogu üleskutsetele tegeleda tolmeldajate arvukuse vähenemise probleemiga;
- B. arvestades, et tolmeldajate arvukuse vähenemise põhjuseid on juba palju uuritud; arvestades, et nende uuringute tulemuste rakendamiseks ei saa kaugeltki rahule jääda;
- C. arvestades, et looduslikel tolmeldajatel on põllukultuuride tolmeldamisel äärmiselt oluline roll; arvestades, et mesilased toetavad nende panust;
- D. arvestades, et tolmeldamine mesilaste poolt üksnes täiendab ega asenda tolmeldamist paljude muude putukaliikide ⁽⁴⁾ poolt, sealhulgas erakmesilased, liblikad, sirelased ja mardikad;
- E. arvestades, et Rahvusvaheline Looduskaitsealiit (IUCN) esitas 11. oktoobril 2019 tungiva üleskute suurendada bioloogilise mitmekesisuse kriisi süvenemise tõttu ulatuslikult liikide kaitsemeetmeid; arvestades, et IUCN palus riikide valitsustel 2030. aastaks peatada liikide arvukuse vähenemine ja hoida ära inimeste tegevusest tingitud liikide väljasuremine ning parandada ohustatud liikide kaitsestaatust nii, et nende taastumine oleks 2050. aastaks märkimisväärne;
- F. arvestades, et tolmeldajad osutavad otseseid ja kaudseid ökosüsteemi teenuseid, nt tolmeldamine, kahjuritõrje, pinnase ja vee kvaliteedi säilitamine ning maastikuilu;
- G. arvestades, et selleks, et tunnustataks tolmeldajate tähtsust põllumajanduse tootlikkuse jaoks, on vaja teha veel palju;

⁽¹⁾ ELT C 35, 31.1.2018, lk 2.⁽²⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 38.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0023.⁽⁴⁾ Garibaldi, L. A. jt, „Wild Pollinators Enhance Fruit Set of Crops Regardless of Honey Bee Abundance“, 2013.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- H. arvestades, et ainuüksi liidus sõltub 78 % metsalilleliikidest vähemalt osaliselt loomtolmeldajatest ⁽⁵⁾;
- I. arvestades, et teiste putuktolmeldajate kohta peale mesilaste ja liblikate on andmed ja teave puudulikud;
- J. arvestades, et tolmeldajad on näiteks mesilased, sirelased, liblikad, koid, mardikad, herilased ja ripslased ning imetajatest näiteks nahkhiired ja linnud;
- K. arvestades, et tolmeldajate tervis on liidu põllumajandusliku tegevuse jaoks äärmiselt oluline, kuna 84 % põllukultuuridest ⁽⁶⁾ ja 76 % Euroopa toiduainetoodangust sõltub putuktolmeldamisest; arvestades, et kuni 15 miljardit eurot moodustav osa ELi aastasest põllumajandustoodangust saadakse otseselt tänu tolmeldajatele ⁽⁷⁾;
- L. arvestades, et tolmeldajad on üks kõige olulisemaid keskkonna tervise näitajaid; arvestades, et kogu Euroopat hõlmavad statistilised andmed ja suundumused, mis mõnikord on küll osalisel, näitavad tolmeldajate populatsioonide murettekitavat vähenemist;
- M. arvestades, et on selge, et liblikate ja nende poollooduslike rohumaaelupaikade kaitsestaatus on kehv, mis näitab ilmekalt, milline on metsmesilaste, sirelaste, koide ja teiste tolmeldajate olukord;
- N. arvestades, et nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiviga 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (elupaikade direktiiv) ⁽⁸⁾ on kaitstud vaid 56 tolmeldajaliiki, millest 67 % olukord on hinnatud ebasoodsaks;
- O. arvestades, et parlament on algatanud mitu katseprojekti ja ettevalmistavat meedet, et uurida lähemalt tolmeldajate arvukuse vähenemise põhjusi ja töötada välja konkreetsed lahendused tolmeldajate populatsioonide murettekitava vähenemise leevendamiseks ⁽⁹⁾;
- P. arvestades, et selleks, et tolmeldajaid piisavalt kaitsta ja nende arvukust taastada, tuleb oluliselt vähendada tolmeldajate ja nende toidule kahjulike pestitsiidide kasutamist;
- Q. arvestades, et teatavate pestitsiidide kasutamisel arvatakse olevat keskkonnale kahjulik mõju ja muu hulgas kujutab see suurt ohtu nii kodu- kui ka metsmesilastele, kes tolmeldavad kogu maailmas enamikku põllukultuure;
- R. arvestades, et vastavalt 21. oktoobri 2009. aasta määrusele (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta ⁽¹⁰⁾ peavad pestitsiidide professionaalsed kasutajad vähemalt kolm aastat säilitama andmeid, mis sisaldavad taimekaitsevahendi nimetust, kasutamise aega ja annust, piirkonda ja põllukultuuri, mille suhtes toodet kasutati;

⁽⁵⁾ Potts, S. jt, „*Status and Trends of European Pollinators. Key Findings of the STEP Project*“, Pensoft Publishers, Sofia, 2015, lk 72.

⁽⁶⁾ Potts, S. jt, „*Status and Trends of European Pollinators. Key Findings of the STEP Project*“, Pensoft Publishers, Sofia, 2015, lk 72.

⁽⁷⁾ Gallai, N jt, „*Economic Valuation of the Vulnerability of World Agriculture Confronted with Pollinator Decline*“, 2009, *Ecological Economics*, 68:3, lk 810–821.

⁽⁸⁾ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

⁽⁹⁾ Eelkõige ELi tolmeldajate seire ja näitajad, taimekaitsevahendite keskkonnaseire mesilaste näitel; bioloogilise mitmekesisuse muutuste mõõtmine punase raamatu indeksi abil; Euroopa Liidus kasutatavate integreeritud taimekaitse vahendite koostamine põllumajandustootjate tarbeks.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- S. arvestades, et liit otsustas 2018. aasta aprillis, et täielikult keelatakse neonikotinoididena tuntud imidaklopridi, klotianidiini ja tiametoksaami kasutamine välistingimustes;
- T. arvestades, et mitmed liikmesriigid on teatanud erakorralistest eranditest seoses nimetatud neonikotinoidide kasutamisega oma territooriumil; arvestades, et sellised teated erakorraliste lubade väljastamise kohta peaksid olema hea kvaliteediga ja need tuleks avalikustada; arvestades, et Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) on jõudnud järeldusele, et umbes ühele kolmandikule toodetest, mille jaoks anti erakorraline luba, olid olemas alternatiivid; arvestades, et EFSA võiks erakorraliste lubade läbivaatamisel osaleda ⁽¹¹⁾;
- U. arvestades, et on tõendatud, et glüfosaat kahjustab mesilastel esinevaid baktereid, mis põhjustab tolmeldajate arvukuse vähenemist ja elupaikade hävimist; arvestades, et teatavad fungitsiidid võivad kahekordistada insektiitsiidide ägedat toksilisust ⁽¹²⁾;
- V. arvestades, et liikmesriigid ei ole täielikult heaks kiitnud EFSA 2013. aastal vastu võetud suunisdokumenti mesilastele taimekaitsevahenditest tulenevate riskide hindamise kohta (EFSA 2013. aasta mesindusalased suunised), mis on kõige ajakohasem teaduslik meetodika selliseid mesilaseliike nagu *Apis mellifera* ja *Bombus spp.* ning erakmesilasi ohustavate pestitsiidide kohta; arvestades, et selline olukord kahjustab määruse (EÜ) nr 1107/2009 heakskiitmise kriteeriumide nõuetekohast kohaldamist ja seetõttu nende liikide paremat kaitset;
- W. arvestades, et peale insektiitsiidide, mis mõjuvad otse tolmeldajatele, hävitavad maastikul ulatuslikult kasutatavad laia spektriga herbitsiidid, näiteks pinnase eeltöötlemiseks mõeldud umbrohutõrjevahendid ja desikandid, väljaspool põllukultuuride peamist õitseaega tolmeldajate toiduallikaid ja soodustavad populatsioonide hävimist;
- X. arvestades, et kui praegune pestitsiidide heakskiitmise kord püsib, jäävad liblikad, koid ja sirelased kaitseta isegi siis, kui EFSA 2013. aasta mesindussuuniseid täielikult järgitakse;
- Y. arvestades, et tolmeldajate seotud elupaigad, näiteks puhverribad, hekid ja veeäärsed rohumaad, aitavad takistada mulla erosiooni ja parandada üldist bioloogilist mitmekesisust ning võivad suurendada nii kodumesilaste kui ka metsikute tolmeldajate toidu kvaliteeti;
- Z. arvestades, et paljud tolmeldajate elupaigad on nüüdseks äärmiselt killustunud ning neile omased liigid on elupaikade halva haldamise ja kliimamuutuste tõttu üha suuremas ohus;
- AA. arvestades, selliste alade olemasolu, kaitse ja taastamine, kus kasvavad kohalikku päritolu lilled, kaasa arvatud linnapiirkondades, on looduslike tolmeldajate populatsioonide hea tervise seisukohast väga oluline;
- AB. arvestades, et looduslikud tolmeldajad ja Euroopa mesinikud osutavad tolmeldamisteenust peaaegu täiesti tasuta; arvestades, et selline olukord erineb järsult muust maailmast, kus tolmeldamise hind on vastavuses muude põllumajandussisenditega, nagu seemned, väetised ja pestitsiidid;
- AC. arvestades, et tolmeldajad annavad raviviiside, toodete, kunsti ja traditsioonide näol sotsiaalseid ja kultuurilisi hüvesid;
- AD. arvestades, et selline suures osas tasuta tolmeldamine täiendab tolmeldamist looduslike tolmeldajate poolt ja on võimalik üksnes seetõttu, et mesinike peamine tuluallikas on mee ja muude mesindustoodete müük; arvestades, et võltsitud mee import ohustab mesinduse majanduslikku alust ELis;
- AE. arvestades, et põllumajanduse keskkonnameetmeid ei ole ELis rakendatud piisavalt, et kompenseerida tolmeldajate elupaikade kadumist ja elupaikade kvaliteedi halvenemist; arvestades, et rohestamine ei ole suutnud olukorda märkimisväärselt parandada;

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en.

⁽¹²⁾ Tsvetkov, N., Samson-Robert, O., Sood, K., Patel, H. S., Malena, D. A., Gajiwala, P. H., Maciukiewicz, P., Fournier, V., Zayed, A. (2017): „Chronic exposure to neonicotinoids reduces honey bee health near corn crops“, Science, kd 356, väljaanne 6345, lk 1395–1397. <https://doi.org/10.1126/science.aam7470>.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- AF. arvestades, et tolmeldajatele avalduva mõju näitaja kasutuselevõtmist on oma seisukohtades ÜPP strateegiakavade määruse ettepaneku (COM(2018)0392) kohta nõudnud nii keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon kui ka põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon;
- AG. arvestades, et tolmeldajate näitaja kasutuselevõtmine võib aidata teha optimaalseid otsuseid ja suurendada avaliku sektori kulutuste tõhusust, vastutust ning arusaamist poliitika ja õigusaktide mõjust;
- AH. arvestades, et põllukultuuride liigne väetamine vähendab tolmeldajate potentsiaalse toiduallika, õistaimede esinemist;
- AI. arvestades, et nitraadiheidet põhjustavad eutrofeerumist ja ülekasvanud rohttaimede teket, mis tõrjuvad rohumaal välja maitsetaimed ja lilled, katavad palja maa, mida paljud tolmeldajad kasutavad pesitsusalana, ning põhjustavad madalal asuva varju, mis tekitab paljudele kohalikele liikidele sobimatu jaheda mikrokliima;

Üldised tähelepanekud

1. märgib, et tolmeldajaid käsitleval ELi algatusel on lisaväärtus, nagu tolmeldajate kaitseks strateegiliste eesmärkide püstitamine ning kiireloomuliste meetmete võtmine ELi ja liikmesriikide tasandil; kiidab heaks kohalikul tasandil tolmeldajate kaitseks juba tehtud töö;
2. on sellele vaatamata seisukohal, et algatuses ei ole piisavalt tähelepanu pööratud paljudele tolmeldajate arvukuse vähenemise põhjustele, milleks on maakasutuse muutused, elupaikade ja nende ühenduste kadumine, intensiivpõllumajandus, taimekaitsevahendid, keskkonnareostus, patogeenide ja parasiitide, nt varroalesta (*Varroa destructor*) mõju, kliimamuutused ja invasiivsed võõrliigid⁽¹³⁾; on arvamusel, et II prioriteet „Tolmeldajate arvukuse vähenemise põhjustega tegelemine“ tuleb rakendada väga kiiresti;
3. on arvamusel, et tolmeldajad on bioloogilise mitmekesisuse oluline osa ja enamiku taimeliikide paljunemiseks asendamatud; tõdeb, et tolmeldajate populatsiooni vähenemine mõjutab põllusaagi kvaliteeti ja kvantiteeti ning põllumajandustootjate sissetulekut;
4. rõhutab tolmeldajate tähtsust põllumajanduses, nende vähenemisest tulenevat ohtu toidutootmisele ja vajadust võtta tolmeldajate ja nende teenuste kaitseks ja taastamiseks kohe otsustavaid meetmeid;
5. rõhutab, kui oluline on kasutada terviklikku lähenemisviisi ja hinnata olemasolevate poliitikameetmete mõju, et peatada tolmeldajate arvukuse vähenemine liidus; rõhutab vajadust kohaldada ettevaatuspõhimõtet, et nii kodustatud kui ka looduslikke tolmeldajate liike laiemalt kaitsta;
6. rõhutab, kui oluline on kaitsta tolmeldajate liigirikkust Euroopas ja kogu maailmas, sh umbes 2 000 looduslikku mesilasliiki ja muid putukaid, kaasa arvatud kärbsed, mardikad, koid ja liblikad;
7. rõhutab, kui tähtis on propageerida bioloogilise mitmekesisuse edendamise võimalusi nii maa- kui ka linnapiirkondades, kuna tolmeldajate tervis ja ellujäämine sõltuvad liigirikastest elupaikadest, kus leidub piisavas koguses mitmekesisust ja pidevat toitu, näiteks nektarit ja õietolmu, aga ka piisavalt pesitsemis-, paaritumis- ja talvitumispäiku;
8. nõuab tungivalt, et komisjon lisaks tolmeldajaid käsitleva ELi algatuse ja selle tulemused 2020. aasta järgse ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia väljatöötamise ning muudaks algatuse eesmärgid täiemahuliseks tolmeldajaid käsitlevaks tegevusprogrammiks, millele eraldatakse piisavad ressursid;

⁽¹³⁾ Potts, S.G. jt, „The Assessment Report of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services on Pollinators, Pollination and Food Production“, Secretariat of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, Bonn, Saksamaa 2016, lk 552.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

9. palub komisjonil tegeleda tolmeldajate arvukuse vähenemise probleemiga rahvusvahelisel tasandil ning toetada jõuliselt meetmeid tolmeldajate ja nende elupaikade kaitsmiseks kogu maailmas;

Bioloogiline mitmekesisus ja põllumajandustavad

10. rõhutab, et põllumajandusmaal bioloogilise mitmekesisuse ja seeläbi ka tolmeldajate elupaikade ja nende kvaliteedi edendamine peab saama põhieesmärgiks, kui töötatakse välja tulevast ühist põllumajanduspoliitikat (ÜPP), mis peab eelkõige toetama kõrge loodusväärtusega põllumaa säilitamist ja tootmisest kõrvalejätetud maad looduse jaoks ning pestitsiidide ja mineraalväetiste kasutamise vähendamist ning edendama polükultuure ja külvikorda;

11. märgib, et pestitsiidisõltuvuse vähendamine on pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi 2009/128/EÜ põhieesmärk⁽¹⁴⁾; rõhutab, et seetõttu tuleks liikmesriikides nimetatud direktiivi alusel vastu võetavates tegevuskavades kehtestada pestitsiidide vähendamise kava koos selgete eesmärkide, vahe-eesmärkide ja ajakavaga ning pestitsiidide kasutamise vähendamine peaks olema ühine näitaja, mille alusel mõeldakse edusamme; on veendunud, et kogu ELi hõlmavad kohustusliku vähendamise eesmärgid tuleks pärast asjakohast mõjuhindamist lisada direktiivi 2009/128/EÜ, mida kavatsetakse peatselt muuta;

12. palub komisjonil vaadata läbi direktiivi 2009/128/EÜ alusel vastu võetud muudetud riiklikud tegevuskavad ja võtta kõik võimalikud meetmed tagamaks, et liikmesriigid võtavad endale nõuetekohaselt kohustuse täita pestitsiidide vähendamise eesmärki ja teha selleks vajalikku seiret;

13. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et põllumajandustootjatele pakutaks riiklike ja piirkondlike nõustamissüsteemide kaudu kvaliteetset nõustamist bioloogilise mitmekesisuse ja tolmeldajate kaitse ja edendamise kohta;

14. kordab, et tolmeldamine on põllumajanduse jaoks elutähtis ja seetõttu ei tohiks ÜPP esimesest sambast antav toetus põhjustada tolmeldamise vähenemist või kadumist; palub komisjonil kiita heaks ainult sellised strateegiakavad, kus seda tegurit on esimese samba raames asjakohaste tingimuste ja ökokavade lisamisega nõuetekohaselt arvestatud;

15. rõhutab, et paljud riiklikud maaelu arengu programmid sisaldavadki juba bioloogilise mitmekesisuse ja tolmeldajate kaitsmise meetmeid; märgib, et selliste programmide ja meetmete säilitamiseks ja edasiarendamiseks tuleb eelkõige tagada ÜPP teise samba piisav rahastamine; rõhutab, et seetõttu on vaja võtta arvesse piirkondade ja elupaikade ning tolmeldajaliikide mitmekesisust, mistõttu on vaja riiklikku ja piirkondlikku lähenemisviisi;

16. palub komisjonil ja liikmesriikidel kiita heaks parlamendi üleskutse lisada ÜPPsse tolmeldajate näitaja;

17. rõhutab, et 2017. aastal müüdi 18 ELi liikmesriigis rohkem insektitsiide⁽¹⁵⁾ kui 2016. aastal; väljendab muret seoses asjaoluga, et muude insektitsiidide⁽¹⁶⁾ kategoorias suurenes müük 2017. aastal võrreldes 2016. aastaga 9 liikmesriigis 13st, mille kohta koondandmed olid olemas, ning et tolmeldajaid käsitlevas algatuses ei peeta seda suundumust asjakohaseks;

18. rõhutab, et liikmesriikide ÜPPga seotud strateegiakavades tuleks seada üheks eesmärgiks ka bioloogilise mitmekesisuse meetmed ja pestitsiidide kasutamise vähendamine ning pestitsiidide vähendamine ja bioloogilise mitmekesisuse suurendamine peaksid olema ühised näitajad, mille alusel mõeldakse edusamme;

19. rõhutab, et välja töötatav näitaja, mis mõõdab tolmeldajate mitmekesisust ja arvukust, võimaldab mõõta ÜPP toimimist selles valdkonnas;

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

⁽¹⁵⁾ Eurostati andmed on olemas insektitsiidide ja akaritsiidide kategooria ning mitmesuguste muude insektitsiidikategooriate kohta (püretroidid, kloororgaanilised ühendid, organofosfaadid, karbamaadid ja oksimokarbamaadid ja muud insektitsiidid); vt https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-datasets/product?code=aei_fm_salpest09.

⁽¹⁶⁾ Hõlmab ka neonikotinoide.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

20. rõhutab, et pestitsiidide säästvat kasutamist käsitleva direktiivi 2009/128/EÜ alusel tuleb kõigepealt pestitsiidide asendamiseks kasutada kemikaalivabaid taimekaitsemeetodeid, et kaitsta tolmeldajaid;
21. kutsub komisjoni üles laiendama imidaklopridi, klotianidiini ja tiametoksaami suhtes kehtestatud keeldu kõigile neonikotinoide sisaldavatele pestitsiididele;
22. teeb komisjonile üleskutse paluda korrapäraselt EFSA arvamust, kui liikmesriigid esitavad vastavalt määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklile 53 taotluse pestitsiidile erandi saamiseks; peab oluliseks, et EFSA uuriks ka asendamise mõju ja kemikaalivabade meetodite kättesaadavust;
23. palub komisjonil tagada määruse (EÜ) nr 1107/2009 sätete nõuetekohane kohaldamine ja seeläbi kindlustada muu hulgas pestitsiidide erakorralist lubamist käsitlevate teadete miinimumstandardid, mis hõlmab liikmesriikide kohustust esitada täielikud ja üksikasjalikud selgitused ning teha need teated üldsusele kättesaadavaks; kiidab heaks EFSA rolli nende erandite uurimisel;
24. rõhutab, et taimekaitsevahendite professionaalsed kasutajad peaksid vähemalt kolm aastat hoidma alles üksikasjalikke dokumente taimekaitsevahendite kasutamise, ala, aja ja annuse kohta; märgib, et dokumenteeritud andmed peaksid olema taotluse korral pädevale asutusele kättesaadavad, et jälgida nõuetele vastavuse eeskirjadest kinnipidamist ja ÜPP toimimist selles osas, mis puudutab pestitsiidide kasutamise vähendamist kogu ELis;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõstma teadlikkust ja edendama rahastamisvõimalusi selles valdkonnas; märgib, et ühised vahendid ja mudelid tolmeldajaid käsitlevate strateegiate ja kavade väljatöötamiseks olemasolevate parimate tavade põhjal soodustavad täiendavate meetmete võtmist riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;
26. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada EFSA 2013. aasta mesindussuuniste, sealhulgas kroonilise ja vastsete toksilisusega ning muude liikidega kui mesilased seotud nõuete täielik ja kiire vastuvõtmine;
27. kutsub liikmesriike üles kuni EFSA mesindussuuniste täieliku vastuvõtmiseni ELi tasandil oma pestitsiidide hindamisi vastavalt ühtlustama;
28. kutsub komisjoni üles paluma EFSA-lt pestitsiidide käsitleva suunisdokumendi koostamist, milles oleksid kehtestatud liblikate, koide ja sirelaste kaitseks heakskiitmisele eelnevad testid;
29. rõhutab, et tolmeldajate elupaikade olemasolu suurendab maade saagikust;
30. kutsub komisjoni üles seadma piire tootlikkuse suurendamist käsitlevale ÜPP eesmärgile, et reguleerida intensiivpõllumajandust ja ergutada rohestamismeetmete kasutamist, mis parandavad kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt tolmeldajate elupaiku ja korjepinda ning takistavad Euroopa maastike ühtlustamist;
31. palub komisjonil ja liikmesriikidel edendada karjamaade ja karjamaaelupaikade, sh puittaimedega karjamaade ja muude agrometsandussüsteemide kasutamist, sest see on väga oluline tolmeldajate pesitsus-, paljunemis- ja talvitumissubstraatide loomise eeltingimus ja koostoimes karjakasvatuse ja laialdase põllumajandusliku tegevuse traditsioonilise vormidega tegelevate, kõrge loodusväärtusega rohumaal elavate kogukondade säilimisega;
32. rõhutab sellega seoses, et külvikord, tugevate sortide kasutamine ja mehaaniline umbrohu-/ bioloogiline kahjuritõrje aitab taastada tolmeldajate elupaiku, samas kui suured monokultuuriga põllud põhjustavad tolmeldajate arvukuse vähenemist;
33. palub komisjonil ja liikmesriikidel toetada rohelist taristut, mis loob uuesti ja taastab maa- ja linnapiirkondades tolmeldajate elupaikade mustrit ja funktsionaalset ühenduvust;

Kolmapäev, 18. detsember 2019

34. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles propageerima hästi hooldatud hekkide säilitamist ning puhverribade, sh rohumaat ja lilledega ääristatud vooluveekogude ja püsililledega kaetud alade kontseptsiooni kui meetmeid, mis suurendavad bioloogilist mitmekesisust, et kaitsta tolmeldajate ja biotõrjevahendite korjevõimalusi ja elupaiku ning tagada nii maa-, pooleldi linnastunud ja linnapiirkondades parem erosioonitõrje;
35. palub liikmesriikidel toetada tolmeldajatele ohtlike liikide varajast lisamist ELi loetelusse, võtta kiiresti meetmeid selliste liikide tõrjeks ja hävitamiseks, suurendada valvsust ning võtta piiravaid meetmeid kohe, kui on kindlaks tehtud nende levimise teed;
36. palub komisjonil teha ettepanekud meetmete kohta, mis aitaksid vähendada survet, mida võib tolmeldajatele avaldada põllumajandusmaa kasutamata jätmise;
37. rõhutab, et potitaimede ja mulla suhtes tuleb rakendada mõjusaid bioturvalisuse meetmeid enne, kui need viiakse suure vahemaa taha, ning ergutab rohealade halduse eest vastutavaid avaliku sektori asutusi kasutama kohalikke taimi, et kasu kohalikele tolmeldajatele oleks võimalikult suur ja invasiivsete võõrliikide levik võimalikult väike;
38. palub komisjonil sätestada kriteeriumid, mis on vajalikud tolmeldajasõbralike potitaimede päritolukohta näitava ELi ökomärgise kehtestamiseks, samuti näha ette, et need taimed oleksid kestlikes pottides, neis ei kasutata turvast ja need ei sisalda insektitsiide;
39. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama mesindussektorit, tugevdades impordikontrolle, et vältida võltsitud mee importi, ning kiita heaks meesegude päritolu kohustuslik märgistus (koos riigi nimega);
40. nõuab tolmeldajate elupaikade edendamist ja arendamist linnapiirkondades;

Teadusuuringud, koolitus ja järelvalve

41. rõhutab, kui oluline on mesilaste (*Apis mellifera*) puhul uurida, miks mesilasemade eluiga lüheneb, mis on muretekitav nähtus;
42. peab ülioluliseks toetada selliste katsesuuniste väljatöötamist, mis ei ole veel kättesaadavad, eelkõige seoses ägeda ja kroonilise toksilisusega erakmesilastele, kroonilise toksilisusega kimalastele, subletaalse toimega, kaaskokkupuutega paljude ühenditega (kumulatiivne ja sünergiline toime) ning muude tolmeldajate liikidega tehtavate katsetega;
43. rõhutab, et algatuse teadustöö osas ei ole üldse arvestatud tulemuspõhiseid süsteeme, mis sisaldavad seiret ja võiksid osutada kasulikuks, kattes osaliselt seirevajadust ja pakkudes põllumajandustootjatele asjakohaseid stiimuleid; rõhutab, et selliseid süsteeme saab katsetada ja laiendada mitmesuguste ELi rahastamisvahendite ja poliitikavaldkondade raames, k.a ÜPP;
44. palub, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid rahastamist tolmeldajate alus- ja rakendusuuringutele ning tolmeldajaid mõjutavate uute haiguste, parasiitide ja viiruste vastaste ravimeetodite väljatöötamisele ning investeeriksid taksonoomilise oskusteabe kogumi tugevdamisse ja laiendamisse, sh ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi kaudu; nõuab, et kohapealsetele uuringutele ja muudele tolmeldajatele peale mesilaste ja liblikate pöörataks suuremat tähelepanu;
45. palub komisjonil ja liikmesriikidel kehtestada looduslike tolmeldajate ja nendele survet avaldavate peamiste tegurite süstemaatiline ja standarditud seire tegelikes tingimustes, et mõista tolmeldajate arvukuse vähenemise ulatust ja selle põhjuseid ning võimaldada täielikult hinnata asjaomaste ELi ja riiklike poliitikameetmete tulemuslikkust;

Kolmapäev, 18. detsember 2019

46. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada looduslike tolmeldajate seire rahastamisvajaduse lisamine ÜPP strateegiakavadesse, et tagada ÜPP tolmeldajate näitaja loomise jaoks piisavad andmed vastavalt ELi tolmeldajaid käsitlevas algatuses võetud kohustusele;

47. peab asjakohaseks toetada põllumajanduse ökoinnovatsiooni⁽¹⁷⁾ ning edendada partnerlust akadeemiliste ringkondadega ja koostööd eri valdkondade teadlastega, et toetada tolmeldajatele ohutute madala riskiastmega pestitsiidide väljatöötamist;

48. peab vajalikuks toetada põllumajanduse agroökoloogilist üleminekut käsitlevaid teadusuuringuid ja tolmeldajatele ohutute kahjuritõrjemeetodite edasiarendamist, näiteks sobivad viljelustehnoloogiad, külvikord ja tasakaalustatud väetamine;

49. palub, et komisjon ja liikmesriigid toetaksid kodanike teadusalgatusi, mis keskenduvad tolmeldajate dokumenteerimisele ja seirele, ning mesinike koolitust, et liidus oleks võimalik teostada mittehäirivat mesilaste järelevalvet, töötades selleks välja mesilaskoloonia elujõulisuse näitajad;

o

o o

50. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁷⁾ Komisjon määratleb seda kui innovatsiooni, mis toob kaasa märkimisväärse edasiminekku kestliku arengu eesmärgi suunas, sest vähendab meie tootmisviiside mõju keskkonnale, parandab looduse vastupanuvõimet keskkonnasurvele ning tagab loodusvarade tõhusama ja vastutustundlikuma kasutamise.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0105

Tervise- ja hooldusvaldkonna digiülemineku võimaldamine**Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta resolutsioon tervise- ja hooldusvaldkonna digiteerimise võimaldamise kohta digitaalsel ühtsel turul ning kodanike võimestamise ja tervema ühiskonna loomise kohta (2019/2804(RSP))**

(2021/C 255/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 25. aprilli 2018. aasta teatist „Tervise- ja hooldusvaldkonna digiteerimise võimaldamine digitaalsel ühtsel turul: kodanike võimestamine ja tervema ühiskonna loomine“ (COM(2018)0233),
- võttes arvesse komisjoni 30. aprilli 2004. aasta teatist „e-tervishoid – Euroopa kodanike tervishoiu parandamine: Euroopa e-tervishoiu piirkonna tegevuskava“ (COM(2004)0356),
- võttes arvesse komisjoni talituste 21. detsembri 2007. aasta töödokumenti „Juhtivate turgude algatuse tegevuskava e-tervise valdkonnas“, mis on teatise „Juhtivate turgude algatus Euroopas“ I lisa (COM(2007)0860, SEC(2007)1730),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2008. aasta soovitus digitaalsete terviseosüsteemide piiriülese koostalitlusvõime kohta (teatavaks tehtud numbri C(2008)3282 all ⁽¹⁾),
- võttes arvesse komisjoni 4. novembri 2008. aasta teatist „Telemeditsiin nii patsientide, tervishoiusüsteemi kui ka kogu ühiskonna hüvanguks“ (COM(2008)0689),
- võttes arvesse komisjoni 6. detsembri 2012. aasta teatist „E-tervise 2012.–2020. aasta tegevuskava: innovatiivne tervishoid 21. sajandil“ (COM(2012)0736),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus ⁽²⁾,
- võttes arvesse kontrollikoja eriaruannet nr 7/2019 pealkirjaga „ELi piiriülese tervishoiu meetmed: eesmärgid on kõrgeleulised, kuid juhtimist on vaja parandada“,
- võttes arvesse komisjoni 6. veebruari 2019. aasta soovitus (EL) 2019/243 elektrooniliste terviseandmete Euroopa andmevahetusvormingu kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta direktiivi 2011/24/EL patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ELT L 190, 18.7.2008, lk 37.

⁽²⁾ ELT L 194, 19.7.2016, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 39, 11.2.2019, lk 18.

⁽⁴⁾ ELT L 88, 4.4.2011, lk 45.

⁽⁵⁾ ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- võttes arvesse nõukogu 8. detsembri 2017. aasta järeldusi, milles käsitletakse tervist digitaalühiskonnas – edusammude tegemine andmepõhises innovatsioonis tervise valdkonnas ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust tervise- ja hooldusvaldkonna digiteerimise võimaldamise kohta digitaalsel ühtsel turul ning kodanike võimestamise ja tervema ühiskonna loomise kohta (O-000042/2019 – B9-0062/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 2,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- A. arvestades, et uute tehnoloogiate esilekerkimine tekitab paremate tervishoiuteenuste arendamiseks nii võimalusi kui ka väljakutseid; arvestades, et Euroopa tervishoiu- ja hooldussüsteemid seisavad silmitsi tõsiste probleemidega seoses vananeva ühiskonna, kõrgema oodatava eluea ja püsivalt madalama sündimusega, mis tekitab muret tulevase tervishoiuteenuste osutamise kestlikkuse pärast; arvestades aga, et teisest küljest loob uute tehnoloogiate esilekerkimine uusi võimalusi; arvestades, et sellega seoses on vajalik paradigma muutus ennetavate ja vajadustele vastavate tervishoiusüsteemide suunas, mille puhul peamine eesmärk on hea tervise säilitamine, mitte haiguste ohjamine;
- B. arvestades, et tervishoiukulud kasvavad kiiresti ja moodustavad 9,6% ⁽⁷⁾ SKPst kogu ELis tervikuna; arvestades, et tervishoiusüsteemid peavad maksimeerima kättesaadavate, vastupidavate ja kestlike tervishoiuteenuste ja pikaajalise hoolduse tulemuslikkust ja tõhusust ning tagama õiglase juurdepääsu nendele, samuti pakkuma uusi teenuseid kooskõlas ühiskonna arenguga, pakkuma sujuvat hooldust kõigi teenuste ja teenuseosutajate puhul ning pakkuma patsientide ning nende muutuvate ja kasvavate tervishoiu- ja hooldusvajaduste jaoks olulisi täiustusi, tagades heaolu ja elukvaliteedi, võttes samal ajal arvesse patsientidevahelisi erinevusi internetiühenduse, digioskuste ja tervisealase kirjaoskuse osas;
- C. arvestades, et tervise- ja hooldusvaldkonna innovatiivsed digilahendused võivad edendada haiguste ennetamist ja tervislikke eluviise, parandada kodanike elukvaliteeti ning aidata muuta tervishoiu- ja hooldusteenuste korraldamise ning osutamise viisid tõhusamaks;
- D. arvestades, et ELi kodanike tervist käsitlevad andmed kujutavad endast olulist digiüleminekut võimaldavat vahendit ning neid tuleb hoolikalt kaitsta väärkasutamise eest; arvestades, et andmete kättesaadavus on liikmesriikides väga erinev ning tervishoiusüsteemide koostalitlusvõimetuse ja turu killustatuse tõttu ei saa kodanikud digitaalse ühtse turu pakutavaid hüvesid veel täiel määral kasutada;
- E. arvestades, et tervishoiu digiteerimine ei piirdu vaid mobiilsete terviserakenduste laialdasema kasutamisega, vaid hõlmab ka andmekaevet, st tehisintellekti ja masinõppe aluseks olevat suurte andmekogumite analüüsi;
- F. arvestades, et tervishoiu- ja sotsiaalhooldusteenuste korralduse ja osutamise eest vastutavad liikmesriigid; arvestades, et liit saab toetada liikmesriikide koostööd nende rahvatervise edendamisel ja haiguste ennetamisel, nende tervishoiuteenuste vastastikuse täiendavuse piiriülesel parandamisel ning teadus- ja arendustegevuse toetamisel ja võimaldamisel aruka tervishoiu valdkonnas Euroopas;
- G. arvestades, et patsientide ootused ja soov oma tervist jälgida suurenevad ning vajadus suurendada kodanike mõjuvõimu seoses nende tervisega, pakkudes selleks kasutajakeskseid teenuseid ning ennetavaid, isikustatumaid ja vajaduspõhisemaid viise tervishoiuteenuste ja tervishoiutöötajatega suhtlemiseks, on samuti vastavalt suurenemas;
- H. arvestades, et ühiskonna järkjärguline digiteerimine sunnib üha enam patsiente, hooldajaid, tervishoiutöötajaid ja tegelikult kõiki osalisi tervishoiuahelas tulema toime infotehnoloogia ja patsiendiregistrite digitaalse taristu kasutamisega seotud probleemidega, mis tõstatab küsimusi isikuandmete turvalisuse ja eraelu puutumatuses kohta;

⁽⁶⁾ ELT C 440, 21.12.2017, lk 3.

⁽⁷⁾ Andmed 2017. aasta kohta. OECD/EU (2018), *Health at a Glance: Europe 2018: State of Health in the EU Cycle*, OECD Publishing, Pariis.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- I. arvestades isikuandmete konfidentsiaalsust, tuleks nende kogumise, töötlemise, kasutamise ja säilitamise suhtes kohaldada rangeid eetilisi nõudeid ja kodanike teadlikku nõusolekut;
- J. arvestades, et kodanike usaldus oma terviseandmete kogumise, töötlemise, kasutamise ja säilitamise ohutuse ja konfidentsiaalsuse vastu on äärmiselt oluline;
- K. arvestades, et e-tervise süsteemide rakendamise ja kasutamise tase on liikmesriikides erinev, näiteks esineb erinevusi ajakohastatud tehnoloogia ja digiülemineku tugitaristu ning tervishoiuteenuste puhul elektrooniliste haiguslugude kasutamisel;
- L. arvestades, et Euroopa terviseandmete ruumi loomine on lisatud Euroopa Komisjoni tervishoiuvolinikule esitatud missioonikirja, et edendada terviseandmete vahetust ning toetada teadusuuringuid uute ennetavate strateegiate, samuti raviviiside, ravimite, meditsiiniseadmete ja meditsiiniliste lõpptulemuste valdkonnas;
- M. arvestades, et teadusel, teadusuuringutel ja innovatsioonil on oluline roll Euroopa konkurentsivõimes ja vastupidavuses; arvestades, et hüppeline areng andmete kättesaadavuses ja andmetöötlemises hoogustab teadusalgatusi haiguste ja tervise seisundite mõistmiseks, ennetamiseks ja raviks; arvestades, et andmehaldustehnikad võivad aidata täiendavalt või tõhusamalt tuvastada puudusi, ohte, suundumusi ja mustreid hoolduses;
- N. arvestades, et madalama sotsiaalse seisundiga inimestel kipuvad olema suuremad tervishoiuvajadused ja nad on ka kaitsetumad tervishoiu digiteerimisest tuleneva tõrjutuse suhtes;

Üldised tähelepanekud

1. väljendab heameelt komisjoni teatise üle, mis käsitleb tervise- ja hooldusvaldkonna digiteerimist digitaalsel ühtsel turul eesmärgiga edendada tervist, ennetada ja tõrjuda haigusi, reageerida paremini patsientide täitmata vajadustele, pakkuda võimalust tervishoiusüsteemide kestlikkuse parandamiseks ning hõlbustada kodanikel digiüüenduste mõistliku kasutamise teel võrdsete võimaluste saamist juurdepääsul kvaliteetsele hooldusele;
2. märgib, et kuigi digitaalsel tervishoiul on märkimisväärne potentsiaal, on sellega siiski seotud palju lahendamata küsimusi eelkõige eraelu puutumatuse, turvalisuse ja ohutuse osas;
3. rõhutab, et digitaalsete tervisevahendite potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks on äärmiselt oluline rakendada digitaalsete tervisekomponente, võttes täielikult arvesse andmete privaatsust, turvalisust ja täpsust ning arvestades patsientide vajadusi;
4. märgib, et andmekaitset käsitlevate ELi õigusaktide järgimine peaks olema tervishoiu ja hoolduse digiteerimise eeltingimus digitaalsel ühtsel turul;
5. on seisukohal, et komisjoni kavandatud meetmed võivad aidata kaasa mitte ainult ennetavamate, isikustatumate ja vajaduspõhisemate tervishoiuteenuste pakkumisele Euroopa kodanikele ning Euroopa tervishoiu- ja hooldussüsteemide tõhususe, võrdse juurdepääsu ning kestlikkuse ja vastupidavuse suurendamisele, vaid ka majanduskasvu stimuleerimisele ja Euroopa tööstuse edendamisele tervishoiu valdkonnas, aidates eelkõige maksimeerida digitaalse ühtse turu potentsiaali digitaalsete toodete ja teenuste laialdasema kasutuselevõtuga tervishoiu ja hoolduses, samuti selliste uute teenuste osutamist eraldatud ja ligipääsmatutes piirkondades, kus praegu ei ole piisavalt meditsiinitöötajaid ega -teenuseid;
6. on arvamusel, et digiüleminek tervishoiu ja hoolduses peab toetama kodanikesid teenuseid ning andma kodanikele võimaluse osaleda aktiivsemalt haiguste ennetamises ja tervise edendamises, sealhulgas tervishoiu- ja hooldusteenuste valdkonnas, ning vastama kodanike vajadustele; on samuti arvamusel, et see üleminek peaks kooskõlas asjakohase ELi andmekaitseraamistikuga võimaldama patsiendi nõusolekul teabevahetust tervishoiutöötajate vahel, kes on

Kolmapäev, 18. detsember 2019

seotud patsiendiandmete, e-retseptide, analüüsitulemuste, meditsiiniliste ülesvõtete ja haiglast väljakirjutamise kohta; rõhutab samas, et ei tohi eirata nende patsientide vajadusi, kes ei suuda digiüleminekuga sammu pidada; rõhutab samuti, et digitaalne tervishoid ei tohiks viia hoolduse dehumaniseerumisele;

7. on veendunud, et kodanikuorganisatsioonidele ja -võrgustikele ning riiklikele tervishoiusüsteemidele tuleb tagada keskne roll digitervishoiu ja -hoolduse valdkonna juhtimises ning poliitika kujundamisel piirkondlikul, riiklikul ja üleeuroopalisel tasandil; rõhutab sellega seoses tervishoiuasutuste andmebaaside vahelise koostöö ja ühendatuse tähtsust;

8. on seisukohal, et riiklikud tervishoiusüsteemid on kõige sobivamad terviseandmete kogumise, anonüümimise ja pseudonüümimise, hoidmise ja kasutamise haldamiseks ja/või järelevalveks, kaitstes samal ajal patsientide eraelu puutumatust ning tervishoiu- ja hooldussektori tõhusust, juurdepääsetavust ja kestlikkust; on seisukohal, et anonüümimine ja pseudonüümimine võimaldavad kasutada tervishoiualastes teadusuuringutes tundlikke andmeid, ning märgib ühtlasi, et pseudonüümimise meetodid võimaldavad andmesubjekti taastuvastamist juhul, kui ta tervis on ohus; kutsub komisjoni üles toetama projekte, mille eesmärk on arendada neid meetodeid, samuti tehnoloogiaid, mida on vaja sünteetiliste andmete loomiseks tehisintellekti algoritmi treenimise otstarbel;

9. rõhutab, et anonüümitud ja pseudonüümitud terviseandmeid võiks kasutada tervishoiualaste teadusuuringute tegemiseks, tõenduspõhise tervishoiupoliitika rakendamiseks ning haiguste paremaks mõistmiseks ja rahvaterviseohtude varajaseks avastamiseks, järgides samas patsiendi konfidentsiaalsuse põhimõtteid;

10. rõhutab, et teabe jagamist ja andmehaldust käsitlev komisjoni ettepanek on vajalik, et tulla toime riiklikele tervishoiusüsteemidele avalduva mõjuga;

Vajadus tagada terviseandmete kättesaadavus ja jagamine ning kohaldada samas järjekindlalt isikuandmete kaitse üldmäärust

11. rõhutab, et kodanikel on õigus oma terviseandmetele juurde pääseda ja neid jagada kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega, et saada paremaid tervishoiuteenuseid, ning neil peaks olema võimalik eeldada, et need andmed on kättesaadavad õigel ajal ja tavainimesele sobivas vormis; juhib tähelepanu sellele, et hiljuti vastu võetud isikuandmete kaitse üldmäärus suurendab patsientide õigust saada teavet oma tervise kohta ja kaitseb nende eraelu puutumatust; märgib, et patsiendipõhise süsteemi eesmärk on parandada inimeste tervist ja riiklikud tervishoiuteenistused peavad üldiseks hüvanguks tagama selliste süsteemide olemasolu;

12. on seisukohal, et terviseandmete tundliku iseloomu tõttu nõuab see erimeetmeid, et hoida ära mitte üksnes küberrünnakuid, vaid ka selliste andmete sobimatut kasutamist teenistuste poolt;

13. tunnistab, et tervishoiu- ja hooldussektori andmete kasutamisega on seotud märkimisväärsed majanduslikud huvid; kutsub seepärast komisjoni ja liikmesriike üles määrama selgelt kindlaks andmehaldusega seotud kohustused;

14. peab kahetsusväärseks tõsiasja, et paljudel Euroopa kodanikel on praegu üksnes piiratud võimalused oma terviseandmetele elektrooniliselt juurde pääseda, eelkõige piiriüleste tervishoiuteenuste puhul;

15. kutsub komisjoni üles jätkama küberturvalisuse parandamist ja seega vähendama eraelu puutumatuse rikkumise ja terviseandmete volituseta kasutamise ohtu kogu liidus;

16. nõustub komisjoniga, et kodanikel peaks olema turvaline juurdepääs oma terviklikele elektroonilistele terviseandmetele, neil peaks säilima kontroll oma terviseandmete üle ning nad peaksid saama oma terviseandmeid volitatud isikutega turvaliselt jagada, samas kui loata juurdepääs peaks andmekaitsealaste õigusaktide kohaselt olema keelatud;

Kolmapäev, 18. detsember 2019

17. kutsub komisjoni üles jätkama liikmesriikide tervishoiuasutuste vahelise koostöö edendamist, et ühendada need avaliku e-tervise digitaristuga, laiendades selle kasutamist nii, et see hõlmaks liikmesriikide digitaalsete infosüsteemide koostalitlusvõimet, toetaks Euroopa elektrooniliste terviseandmete vahetusformaadi väljatöötamist ja kasutuselevõttu ning selles võetaks arvesse nii ELi mitmekeelsust kui ka puuetega kasutajaid, eriti kui patsiendid kasutavad piiriülest arstiabi, mille puhul tuleks patsientide huvides tagada võimalikult põhjalik teave tervise seisundi kohta;

18. rõhutab, et tähtis on jälgida isikuandmete kaitse üldmääruse ning siseturul e-identimist ja e-tehingute jaoks vajalikke usaldusteenuseid käsitleva määruse⁽⁸⁾ kohaldamist tervishoiu vallas;

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles vahetama terviseandmete jagamise parimaid tavasid, nagu seda juba tehakse näiteks ravi, ennetavate teenuste või teadusuuringute vallas, pöörates suurt tähelepanu kodanike eraelu puutumatusetele, ning töötama välja standardid ja vastastikku tunnustatud sertifitseerimis- ja akrediteerimiskavad, muu hulgas seoses andmeturbe ja turvalisuse audititega;

20. kutsub liikmesriikide tervishoiuasutusi üles kasutama ELi rahastamisvahendeid, näiteks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi, et võtta riiklikul ja piirkondlikul tasandil kasutusele koostalitlusvõimelised elektroonilised haiguslood, mis võimaldavad kodanikel oma terviseandmetele juurde pääseda, ning et investeerida niisuguse kindla ja usaldusväärsema taristu loomisse, mis toetab digiüleminekut ja aitab vähendada digilõhet kõikide liikmesriikide vahel; nõuab, et terviseandmete digiteerimisest ja digitaliseerimisest tulenevat kasu kasutataks selleks, et aidata parandada arstiabi kättesaadavust ja kvaliteeti nii linnades kui ka maapiirkondades;

21. palub komisjonil ja liikmesriikidel toetada projekte, milles kasutatakse tegelikke andmeid, ning töötada välja kontrollimata keskkonnas kogutud andmete kvaliteedikriteeriumid, et tegelikud andmed aitaksid saavutada soodsaid tervisetulemusi; kutsub sellega seoses komisjoni töötama välja suunised, et edendada andmete teiseid kasutamist teadustegevuses ning tagada õiglane, läbipaistev ja mittediskrimineeriv juurdepääs andmetele kogu Euroopas;

22. nõuab komisjonilt ja liikmesriikidelt tegelike andmete kasutamist ravimeid käsitlevate regulatiivsete otsuste tegemiseks, et täiendada juhuslikustatud kontrollitud kliinilistest katsetest saadud tulemusi;

23. kutsub komisjoni üles alustama Euroopa tasandil laiaulatuslikku arutelu tervishoiu ja hoolduse valdkonna digiülemineku eetiliste aspektide üle, kaasates sellesse aktiivselt kodanikke ja kõiki teisi tervishoiusüsteemi osalisi, et töötada välja eetikastandardid ja õigusnormid kodanike õiguste kaitsmiseks, tagades samas teadlaste ja meditsiinitehnoloogia tööstuse turvalisuse, eelkõige seoses terviseandmete ja tehisintellekti kasutamisega;

24. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama terviseandmete töötlemisega tegelevatele isikutele eraelu puutumatus ja turvameetmeid käsitleva koolituse ja vastavate oskuste arendamise kooskõlas kehtivate standardite ja andmetöötlustehnikatega; kutsub ühtlasi komisjoni üles alustama kogu ELi hõlmavat koolituskampaaniat terviseandmete jagamise eeliste ja mehhanismide kohta, et kaotada väärarusaamad ja toetada meetmeid, mis on esitatud komisjoni teatises tervise- ja hooldusvaldkonna digiteerimise võimaldamise kohta digitaalsel ühtsel turul;

Vajadus paremate terviseandmete järele

25. peab vajalikuks parandada terviseandmete kvaliteeti, standardida andmete kogumist, edendada Euroopa haigusregistrite koostalitlusvõimet ja tõhustada andmeanalüüsi, milles kasutatakse kõrgjärgulusega andmetöötlust ja modelleerimist, samuti tagada konfidentsiaalsete ja tundlike andmete kaitset;

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

26. rõhutab, et tähtis on tervishoiuseadmete, näiteks m-tervise ja e-tervise seadmete standardiv reguleerimine, millega tagatakse andmete õigsus ja täpsus;
27. kutsub komisjoni üles looma pädevate asutuste, teavitatud asutuste ning farmaatsia- ja meditsiinitehnoloogia-tööstuse jaoks platvormi meditsiiniseadmete määru⁽⁹⁾ kohaldamiseks digitaalsete ravitoodete ja kombineeritud toodete suhtes, pöörates erilist tähelepanu idufirmade ja VKEde vajadustele;
28. kutsub komisjoni üles tõhustama Euroopa kooskõlastatud tegevust, et toetada genoomi- ja muude terviseandmete turvalist vahetamist ja praktikaga seostamist, et edendada teadustegevust ja personaalmeditsiini ning teha sel viisil kindlaks parimad ravivõimalused, tagades samas isikuandmete kaitset käsitlevate õigusaktide ja eetikapõhimõtete täieliku järgimise;
29. palub komisjonil koos liikmesriikide ja akrediteeritud asutustega jätkata rakenduste katsetamist, mis võimaldaksid kõrge turvalisustasemega piiriülest terviseandmete vahetamist teadusuuringute ja tervishoiupoliitika valdkonnas, et parandada haiguste ennetamist, diagnoosimist ja ravi ning võimaldada tervishoiusüsteemidel praeguste ja tulevaste ülesannetega toime tulla;
30. leiab, et digiüleminek annab võimaluse käivitada kodanike heaks ulatuslik suutlikkuse suurendamise programm, et parandada arstiabi kättesaadavust, eriti maapiirkondades, ning tugevdada tööstuse võimalusi tervena vananemise tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas; on ühtlasi seisukohal, et tervise väärtusahela kõigil tasanditel (patsiendid, tervishoiutöötajad, reguleerivad asutused, maksjad ja ametiasutused) on äärmiselt oluline edendada arukate tervisetoodete ja -teenuste kasutuselevõtuks ja tõhusaks kasutamiseks vajalikke oskusi;
31. on arvamusel, et rahvatervise kaitseks ja kvaliteetsete ravimite kättesaadavuse tagamiseks on tähtis tagada eesmärgipärane õiguskeskkond; on samuti arvamusel, et IT-süsteemide tõhus kasutamine parandab reguleerimise tõhusust kogu Euroopas; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon optimeeriks Euroopa reguleerivat raamistikku, ühtlustades regulatiivseid telemaatikaprojekte ning keskendudes seejuures andmekvaliteedile, koostalitlusvõimele ja vastastikusele seotusele reguleerivas raamistikus;
32. on veendunud, et ELi ühtse terviseandmete kogumise, säilitamise ja kasutamise raamistiku väljatöötamine parandaks nii teadusuuringute kui ka kodanikele pakutavate tervishoiuteenuste kvaliteeti ja ühtlasi lihtsustaks üldist juurdepääsu;

Vajadus paremate digivahendite järele

33. leiab, et on vaja parandada terviseedendust, ennetada haigusi ja pakkuda inimestele nende vajadustel põhinevaid integreeritud teenuseid, eriti pandeemiade korral, ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusel (ECDC) peaks olema nendes jõupingutustes keskne roll; nõuab, et töötataks välja digilahendused ja kohandatud vahendid ning tihendataks liikmesriikide koostööd, et vältida olukordi, kus ravimeid napib;
34. on seisukohal, et digitaalsed tervishoiuvahendid, nagu kaasaskantavad patsiendi teabe kaardid, aitaksid suurendada tervisetabe kättesaadavust ja mõistetavust, mis on nii tervise edendamiseks kui ka haiguste paremaks ennetamiseks ja ravimiseks väga olulised; on seisukohal, et sellised vahendid, kui need on loodud asjatundlike tervishoiutöötajate, kodanike ja lõppkasutajate kaasabil ning kooskõlas kõigi asjakohaste õigusaktidega, annavad täpsemat ja täielikumat teavet, mis võimaldab edendada tervislikke harjumusi ja ennetustegevust, pakub tuge tervisega seotud otsuste tegemiseks ja ajendab patsienti raviskeemi järgima;
35. rõhutab, kui oluline on säilitada riiklike ja piirkondlike ametiasutuste roll tervishoiu- ja hooldussüsteemide korraldamisel, kasutades selleks digilahendusi ja -vahendeid, kuna see võimaldab parandada mitte ainult tervishoiuteenuste kvaliteeti, võrdsust ja kestlikkust, vaid ka inimeste tervist ja heaolu ning ühtlasi suurendab patsientide mõjuvõimu;

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määruse (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

36. rõhutab, kui oluline on anda patsientidele teavet ja toetada neid sisuliste otsuste tegemisel oma tervise kohta; juhib tähelepanu sellele, et digiplatvormid peavad olema kasutajasõbralikud ja juurdepääsetavad ning pakkuma patsientidele ja tervishoiutöötajatele piiranguteta teavet mitmes keeles;

37. kutsub komisjoni üles toetama reguleerivate asutuste digiteerimist ja töötama eelkõige koos riiklike tervishoiusüsteemidega selle nimel, et suurendada piiriülest koostööd ja laiendada eakatele sobivate digitaalsete ja koduhooldusmuudelite ning abitava kodutehnoloogia kasutuselevõttu, sekkumata seejuures liikmesriikide pädevusse; on sellega seoses seisukohal, et Euroopa tugivõrgustikud võivad suurepäraselt näidata, kuidas digiteravimiseid võib piiriülesest tervisenäitajaid ja heaolu parandada, kuna need võrgustikud on usaldusväärne keskkond, kus tervishoiutöötajad ja patsiendid juba koostööd teevad ja oma eesmärkide saavutamiseks piiriülesest terviseandmeid vahetavad;

38. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et tervishoiutöötajad täiendaksid oma pädevust ja oskusi, mida nad vajavad terviseandmete kogumiseks, analüüsimiseks ja kaitsmiseks, ja ühtlasi määrata kindlaks tervishoiutöötajate digiteravise valdkonna koolituskavade nõuded, luua konkreetsete digioskuste jaoks elukestva õppe tippkeskused, tõhustada heade tavade vahetamist ning kaaluda koolituse ühtlustamist ja reguleerivate asutuste suutlikkuse suurendamist arukate tervishoiutoodete ja -teenuste hindamiseks kiiresti areneva tehnoloogia tingimustes;

39. kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikide ja piirkondadega koostööd, et luua kodanikele digiteravimise teenuste kasutamise koolitusvõrgustikud ning sellega võimaldada üldist ja õiglast juurdepääsu neile teenustele; on seisukohal, et selle eesmärgi saavutamiseks tuleb parandada süsteemide koostalitlusvõimet ja kasutajate oskusi ning riiklike tervishoiusüsteemide pakutavate vahendite ja mehhanismide abil tagada tundlike andmete võimalikult kindel kaitse;

40. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et kõigi meetmete puhul, mille siht on parandada kodanike digioskusi, juurdepääsu oma terviseandmetele ja nende kasutamist, võetaks arvesse tundlikke rühmi, nagu eakad, infoühiskonnast kõrvale jäänud ja puuetega inimesed;

41. on seisukohal, et digivahendite kasutamise ja vahetu tervishoiutöötajatega konsulteerimise vahel tuleks saavutada kodanikele sobiv tasakaal; leiab ühtlasi, et turvaline juurdepääs terviseandmetele ja nende piiriülene jagamine oleks samm õiges suunas;

42. leiab, et patsiendid peaksid saama oma ravimite kohta kõige ajakohasemat teavet; nõuab seetõttu tungivaltp, et komisjon arendaks edasi elektroonilist tooteteavet, sealhulgas e-Infolehtede kasutamist, et suurendada regulatiivset tõhusust ja anda patsientidele ravimite kohta ajakohast teavet;

43. palub komisjonil aidata liikmesriikidel ja piirkondadel tutvustada uuenduslikke hankeid ja investeerimisvõimalusi, mis on seotud riikliku tervishoiu ja hoolduse digiüleminekuga, ning võimendada avaliku ja erasektori investeringuid digitoega, integreeritud ja isikukeskse hoolduse laialdasse kasutuselevõttu;

44. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama aruka tervishoiu katse- ja näidisprojektide laiendamist, et kiirendada õppimiskõveraid;

45. palub komisjonil uurida võimalust luua Euroopa aruka tervishoiu innovatsioonikeskus, et hinnata ja edendada aruka tervishoiu algatusi ning anda kõigile tervishoiuahela osalistele platvorm, kus oleks võimalik luua konsortsiume suuremahuliste projektide elluviimiseks;

46. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama uuenduslike tervishoiulahenduste varajaste kasutuselevõtjate parimate tavade ja kogemuste jagamist, eelkõige kasutades täiel määral programmi INTERREG Europe projekte ja poliitikaõppeplatvormi;

Kolmapäev, 18. detsember 2019

47. kutsub komisjoni üles pidevalt jälgima, võrdlema ja edendama heade tavade jagamist liikmesriikide ja piirkondade vahel, et luua stiimuleid tõhusateks reformideks ning jälgida edusamme väärtuspõhise tervishoiu ja kestlike tervishoiusüsteemide suunas;

48. palub komisjonil aidata liikmesriikidel koostada erandolukorra strateegiad juhuks, kui terviseandmete kogumiseks, töötlemiseks või säilitamiseks kasutatava taristu, süsteemide või tarkvaraga juhtub õnnetus või neid rünnatakse ja andmed selle tagajärjel ajutiselt või püsivalt kättesaamatuks muutuvad;

49. toetab Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse tööd strateegiate väljatöötamisel arvutisüsteemide paremaks kasutamiseks, andmete kasutamiseks nakkushaiguste leviku piiramisel ning liikmesriikide abistamiseks andmete kogumisel ja töötlemisel;

50. rõhutab, et edukas üleminek digitaalsele tervishoiule eeldab tugevat poliitilist juhtimist, pikaajalist käsitust ja püsivaid investeeringuid nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil;

51. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama Euroopa digiervishoiu loomiseks kavandatud muudatuste jaoks selget ajakava koos vahehindamise ja eesmärkide seadmisega;

52. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama komisjoni 2019. aasta veebruari soovitusi elektrooniliste terviseandmete Euroopa andmevahetusvormingu kohta;

53. palub komisjonil lisada need soovitused Euroopa terviseandmete ruumi käsitlevasse ettepanekusse;

o

o o

54. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 19. detsember 2019

P9_TA(2019)0106

Inimõiguste, sh usuvabaduse rikkumine Burkina Fasos**Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon inimõiguste, sealhulgas usuvabaduse rikkumise kohta Burkina Fasos (2019/2980(RSP))**

(2021/C 255/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse avaldust, mille komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tegi 10. detsembril 2019. aastal ELi nimel inimõiguste päeva puhul,
- võttes arvesse komisjoni 13. novembri 2019. aasta pressiteadet, milles anti teada täiendava 35 miljoni euro eraldamisest humanitaarabiks Aafrika Saheli piirkonnale,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pressiesindaja 7. novembri 2019. aasta avaldust rünnakute kohta Burkina Fasos,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini visiiti Saheli piirkonda 2019. aasta juulis ja tema 9. juulil 2019. aastal Burkina Fasos peetud kõnet,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini 17. septembri 2019. aasta täiskogu arutelul peetud kõnet julgeolekuolukorra kohta Burkina Fasos,
- võttes arvesse uuringut „Usu- ja veendumusvabadus ning väljendusvabadus“, mille liidu välispoliitika peadirektoraat avaldas 2009. aasta veebruaris,
- võttes arvesse inimõiguste allkomisjoni avalikku kuulamist „Usu- ja veendumusvabadus: tagakiusatud vähemuste, eelkõige kristlaste olukord“, mis korraldati 22. novembril 2017,
- võttes arvesse usu- ja veendumusvabaduse edendamise erisaadiku 21. novembri 2019. aasta aruannet „Erisaadiku volitused usu- ja veendumusvabaduse edendamiseks väljaspool Euroopa Liitu: meetmed ja soovitusused“,
- võttes arvesse 2013. aastal vastu võetud ELi suuniseid usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitse kohta,
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (Cotonou leping),
- võttes arvesse ÜRO Tsivilisatsioonide Liidu kõrge esindaja pressiesindaja 1. detsembri 2019. aasta avaldust Burkina Fasos kiriku vastu suunatud rünnaku kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 11. novembri 2019. aasta aruannet G5 Saheli ühendvägede kohta,
- võttes arvesse ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) 2019. aasta oktoobri ajakohastatud teavet riigipõhise tegevuse kohta Burkina Fasos,

Neljapäev, 19. detsember 2019

- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 13. oktoobri 2019. aasta avaldust seoses mošee ründamisega Burkina Faso põhjaosas,
 - võttes arvesse UNICEFi 2019. aasta oktoobri humanitaarolukorra aruannet nr 8 Burkina Faso kohta,
 - võttes arvesse 2019. aasta inimarengu aruannet ebaihtlase inimarengu kohta 21. sajandil ja eelkõige Burkina Faso inimarengu aruannet,
 - võttes arvesse 10. detsembril 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni, millele Burkina Faso on alla kirjutanud,
 - võttes arvesse ÜRO 12. septembri 2019. aasta tegevuskava pühapaikade kaitsmiseks,
 - võttes arvesse Burkina Faso põhiseadust,
 - võttes arvesse Burkina Faso, Nigeri, Mali, Côte d'Ivoire'i ja Ghana piiskoppide, preestrite ja ilmalike delegaatide konverentside avaldust pärast Saheli julgeolekut käsitlevat konverentsidevahelist seminari, mis toimus 12. ja 13. novembril 2019,
 - võttes arvesse Dori piiskopi Laurent Birfuoré Dabiré 5. juuli 2019. aasta avaldust katoliiklikus heategevusorganisatsioonis Aid to the Church in Need,
 - võttes arvesse 27. juunil 1981. aastal vastu võetud ja 21. oktoobril 1986. aastal jõustunud inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
 - võttes arvesse 12. ja 13. novembril 2019. aastal toimunud Pariisi rahufoorumit,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,
- A. arvestades, et Burkina Fasol on tugev usulise sallivuse ja ilmalikkuse traditsioon, kuid riik on muutunud haavatavaks ebastabiilsuse suhtes – eelkõige islamistliku radikaliseerumise tõttu, mis ohustab kogu Saheli piirkonda – ning seisab silmitsi kasvava vägivaldaga, sundrände, nälja, vaesuse ja kliimamuutustega;
- B. arvestades, et süvenev ebakindlus Burkina Fasos on toonud kaasa hirmsaid kuritegusid, mille on toime pannud nii džihaadi võitlejad kui ka muud relvarühmitused; arvestades, et Human Rights Watchi andmetel on Burkina Fasos asuvad relvarühmitused hakanud valitsusega koostöö tegemises kahtlustatavaid, hirmutanud õpetajaid ja külvanud õudu tsiviilelanike seas kõikjal riigis; arvestades, et Burkina Faso julgeolekujõud viisid 2017. ja 2018. aastal läbi terrorismivastaseid operatsioone, mille tulemuseks olid kohtuvälised hukkamised, vahistatud kahtlusaluste väärkohtlemine ja meelevaldsed vahistamised; arvestades, et Burkina Faso valitsus lubas neid väiteid uurida;
- C. arvestades, et alates 2015. aastast on džihaadi võitlejad ja muud relvarühmitused, kes varem tegutsesid naaberriigis Malis, terroriseerinud Burkina Faso elanikke ja pannud toime mitmeid rünnakuid selliste riikluse sümbolite vastu nagu sõjalised sihtmärgid, koolid ja tervishoiuasutused, kuid eelkõige kirikute ja kristlike pühakodade vastu; arvestades, et alates 2015. aastast on džihaadi võitlejate ja muude relvarühmituste rünnakutes Ouagadougous ja põhjaprovintides, eelkõige Soumi provintsis, tapetud vähemalt 700 inimest ja haavatud tuhandeid inimesi ning rünnakud levisid 2018. aastal ida- ja lääneprovintsidesse; arvestades, et vägivald ei puuduta üksnes kristlasi; arvestades, et näiteks 11. oktoobril 2019 rünnati reedese palvuse ajal Burkina Faso põhjaosas asuvas Salmossi linnas mošeed;
- D. arvestades, et 2019. aasta jaanuarist novembrini on teatatud 520 turvaintsidentist, samas kui aastatel 2015–2018 registreeriti 404 turvaintsidenti; arvestades, et ainuüksi 2019. aasta oktoobris registreeriti 52 valitsusväliste relvarühmitustega seotud juhtumit, millest ligi 70 % olid suunatud tsiviilelanike ja julgeolekujõudude vastu;
- E. arvestades, et rünnakuid on toime pannud nii üle Mali ja Nigeri piiri tegutsevad riikidevahelised relvarühmitused, sealhulgas Jamaat Nusrat al-Islam wal Muslimeen ja Suur-Sahara Islamiriik, kui ka riigisisised rühmitused, peamiselt Ansarul Islam, mis tegutsevad Burkina Faso põhja- ja idaprovintsidest;

Neljapäev, 19. detsember 2019

- F. arvestades, et 2019. aastal tapeti Burkina Fasos mitme rünnaku käigus üle 60 kristlase, sealhulgas viimane, 1. detsembri 2019. aasta rünnak pandi toime riigi idaosas asuva Hantoukoura linna protestantlikus kirikus pühapäevasel teenistusel viibijate vastu, mille tagajärjel hukkus 14 inimest;
- G. arvestades, et terves riigis on sihtmärgistatud mõrvade ja inimröövide ohvriks langenud paljud preestrid, vaimulikud ja kristlased; arvestades, et vägivalda suurenemise tõttu on paljud inimesed, eelkõige riigi põhjaosas, hüljanud oma traditsioonilised kodupaigad, nagu Hitté ja Rounga külad, ning põgenenud riigisiseste põgenike laagritesse või teistesse riigi osadesse, sealhulgas pealinna Ouagadougousse;
- H. arvestades, et Burkina Faso elanikud on valdavalt Mälīkī sunniidid, kuid suur on ka kristlaste ja traditsiooniliste usuvähemuste osakaal; arvestades, et religioonidevahelised piirid Burkina Fasos on hägusad, sest kõigi religioonide esindajad osalevad tavaliselt ühistes talitustes ja usuline sallivus on normiks; arvestades, et Salafi relvarühmitused on hiljuti rünnanud nii sunniitide kui ka kristlaste pühapaiku; arvestades, et see on suurendanud religioonidevahelisi pingeid, ning arvestades, et usukogukondade, sealhulgas paljude kristlaste kogukondade tagakiusamine on lõhkunud sotsiaalset struktuuri ja suurendanud väljarännet;
- I. arvestades, et džihaadi võitlejate rühmitused soovivad õõnestada religioonidevahelist kooseksisteerimist Burkina Fasos osana oma laiemast strateegiast rahvustevaheliste ja usuliste konfliktide õhutamiseks ja elanike ümberasustamiseks;
- J. arvestades, et valitsuse kaitse puudumise tõttu soovitas Burkina Faso kirdeosas asuva Ouahigouya piiskopkonna piiskop Justin Kientega võtta julgeolekumeetmeid, et paremini kaitsta kristlasi;
- K. arvestades, et augustis toime pandud vägivalda tõttu kutsus Burkina Faso ja Nigeri piiskopkondade konverentsi esimees Dori piiskop Laurent Birfuoré Dabiré ülemaailmset kogukonda üles suurendama oma toetust Burkina Fasos elavatele kristlastele, et hoida ära sealse kristluse kadumist; arvestades, et korduvalt on kutsutud üles mõistma hukka tsensuuriga ähvardamise ja toetama püsivat religioonidevahelist dialoogi;
- L. arvestades, et 12. septembril 2019. aastal avaldatud pühapaikade kaitsmise tegevuskavas rõhutas ÜRO peasekretär, et kogu maailmas peavad pühakojad olema turvalised järelemõtlemis- ja rahupaigad, mitte verevalamise ja terroriaktide toimepaneku kohad, ning inimestel peab olema lubatud oma usku rahu jälgida ja praktiseerida;
- M. arvestades, et humanitaarabiorganisatsioonidel, millest paljud on usulise taustaga, on oluline roll vägivaldaohvrite, eelkõige naiste, laste ja riigisiseste põgenike abistamisel;
- N. arvestades, et Burkina Faso valitsusel näib puuduvat suutlikkust tõhusalt lahendada riigi äärmiselt suuri julgeoleku-, sotsiaalseid ja majanduslikke probleeme; arvestades, et mõned piirkonnad, eelkõige riigi kirdeosas, on keskvalitsusest tegelikult ära lõigatud;
- O. arvestades, et Burkina Faso kuulub maailma kümne vaeseima riigi hulka; arvestades, et ebastabiilsus, kliimamuutused ja konfliktid riigis on veelgi vähendanud majanduslikke võimalusi, suurendanud vaesust ja põhjustanud terava toidupuuduse; arvestades, et neid tagajärgi süvendab põhjapiirkonna kiire kõrbestumine ja sellest tulenev veepuudus, mulla degradeerumine ja ressursside nappus; arvestades, et seetõttu on toidupuuduse ohus üle miljoni inimese ja 1,5 miljonit inimest vajab hädasti humanitaarabi;
- P. arvestades, et 2014. aastal oli täiskasvanute kirjaoskuse määr hinnanguliselt 34,5 %; arvestades, et riigi teatavates piirkondades suurenenud ebakindlusel ja terrorismil on ebasoodne mõju haridus- ja tervishoiusektorile; arvestades, et 85 tervishoiuasutust ja üle 2 000 kooli on olnud sunnitud oma tegevuse peatama ja selle tõttu on kannatanud üle miljoni patsiendi ja 300 000 õpilase; arvestades, et praeguse raske julgeolekuolukorra tõttu töötab veel 93 tervishoiuasutust vaid miinimumvõimsusega;

Neljapäev, 19. detsember 2019

- Q. arvestades, et vägivald Burkina Fasos on sundinud peaaegu poolt miljonit inimest ümber asuma; arvestades, et paljud neist on kaitsetus olukorras ning lapsed moodustavad 44 % ümberasustatutest; arvestades, et Burkina Faso on vastu võtnud veel 31 000 Mali pagulast; arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametil on Burkina Fasos tõsiseid probleeme juurdepääsuga riigisisestele põgenikele ja pagulastele; arvestades, et piirkonna humanitaarkriisist mõjutatud riigisisest põgenikud ja pagulased puutuvad kokku kaitseriskidega ning nende kohalolek võib põhjustada konflikte kohalike elanikega nappide loodusvarade pärast, kui ei võeta piisavaid meetmeid eluaseme, töö ja toiduga kindlustamiseks; arvestades, et sellest tulenevad konfliktid ressursside pärast ähvardavad veelgi suurendada vägivalda riigis;
- R. arvestades, et viimase seitsme aasta jooksul on EL kasutusele võtnud üle miljardi euro arenguprogrammideks Burkina Fasos ning eraldas hiljuti 15,7 miljonit eurot riigisiseste põgenike toiduga kindlustamatuse ja alatoitumuse probleemi lahendamiseks; arvestades, et riik on üks peamisi Euroopa Arengufondist rahalise toetuse saajaid (628 miljonit eurot) ning ta saab ka märkimisväärset rahalist toetust (245,8 miljonit eurot) EAFist rahastatavast hädaolukorra usaldusfondist (2016–2020);
- S. arvestades, et Burkina Faso osaleb ÜRO mitmemõõtmelises integreeritud stabiliseerimismissioonis Malis (MINUSMA) ning Aafrika Liidu ja ÜRO ühisoperatsioonis Darfuris (UNAMID), Sahara-üleses terrorismivastases partnerluses (TSCTP) ja G5 Sahelis; arvestades, et riigi osalemine nendes missioonides ja algatustes on muutnud riigi peamiseks sihtmärgiks valitsusväliste relvarühmituste, kes püüavad häirida ja pärssida Burkina Faso panust piirkondlikku julgeolekuse; arvestades, et ÜRO peasekretäri aruandes on välja toodud inimõiguste rikkumised, mille on toime pannud Mali G5 Saheli väed;
- T. arvestades, et EL aitab otseselt kaasa Saheli piirkonna stabiilsusele EUCAP SAHELI tsiviilmissiooniga Malis ja Nigeris ning Euroopa Liidu väljaõppemissiooniga Malis (EUTM Mali), samuti kaudselt liikmesriikide osalemisega MINUSMAs ja Barkhane missioonis; arvestades, et ELi toetatav G5 Sahel – Burkina Fasos, Tšaadis, Malis, Mauritaanias ja Nigeris tehtav kaitsealane koostöö – parandab regionaalarengu ja julgeoleku koordineerimist, et neutraliseerida relvarühmitused ja vähendada nende atraktiivsust; arvestades, et 11. detsembril 2019. aastal Nigeris Tahouas toimunud sõjaväebaasi rünnakus hukkus 71 Nigeri sõdurit ja sai vigastada 12 inimest ning see on alates 2016. aastast piirkonna kõige ohvriterohkem vahejuhtum;
- U. arvestades, et 14. septembril 2019. aastal Ouagadougous toimunud Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) tippkohtumisel anti teada 1 miljardi USA dollari suurusest kavast Saheli piirkonna kasvava ebakindluse vastu võitlemiseks;
- V. arvestades, et ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärk on arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning inimõiguste ja põhivabaduste austamist;
1. mõistab kindlalt hukka igasuguse Burkina Faso julgeolekuteenistuste, pühapaikade ja usutalitustel osalejate vastu suunatud vägivalda, hirmutamise ja tsiviilisikute röövimise, eriti konkreetsete usukogukondade vastu suunatud vägivalda ning religiooni poliitilise ära- ja väärkasutamise kristlaste ja teiste usuvähemuste tagakiusamise õigustamiseks;
 2. avaldab kaastunnet ohvrite perekondadele ja Burkina Faso valitsusele; väljendab solidaarsust burkinalastega, kes leinavad tsiviilisikute, julgeolekujõudude, kristlaste ja muude usuvähemuste vastu peaaegu iga päev toime pandavate rünnakute ohvreid;
 3. kutsub riigi ametiasutusi üles investeerima rohkem rahvuslikku dialoogi, sest see on üheksaluvuse jaoks oluline; rõhutab, et kõikide Burkina Faso kogukondade, sh traditsiooniliste kogukonnajuhtide ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahelist üksmeelt ja dialoogi on vaja suurendada, et seista vastu viha ja kogukondadevaheliste pingete õhutamisele;
 4. kutsub Burkina Faso valitsust üles toetama ja kaitsma senisest rohkem nii moslemite, kristlaste kui ka animistide kogukondi, et islam ja kristlus riigis rahumeelselt koos edasi eksisteeriks, nagu on kaua kombeks olnud; nõuab, et vägivalda ohvreid, eriti naisi ja lapsi rohkem toetataks;

Neljapäev, 19. detsember 2019

5. tuletab meelde, et terrorismivastane võitlus annab tulemusi ainult juhul, kui julgeolekujõud ise õigusriigi põhimõtteid ja inimõigusi austavad; nõuab seda arvesse võttes tungival, et Burkina Faso valitsus lõpetaks viivitamatult oma jõhkra mässuvastase strateegia ja eriti kahtlusaluste meelevaldse hukkamise, sest see vaid õhutab konflikti, kuna sunnib üha rohkem inimesi islamistidest võitlejate ridadesse astuma;
6. kutsub Burkina Faso valitsust üles täitma rahvusvahelisest õigusest ning eriti rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest, rahvusvahelisest humanitaarõigusest ja pagulasõigusest tulenevat kohustust uurida riigi relvajõudude väidetavaid kuritarvitusi, võtta konkreetseid meetmeid edasiste kuritarvituste tõkestamiseks ning lähtuda terrorismi ja vägivaldse äärmusluse vastase võitluse strateegias õigusriigi põhimõtetest ja põhiõiguste austamisest;
7. nõuab radikaliseerumise ja terrorismi ennetamise terviklikku käsitust, milles keskendutaks sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisele ja kuritegevuse ennetamisele; kutsub Burkina Faso ametivõime üles tugevdama oma jõupingutusi, et vähendada vaesust, pakkuda eriti noortele paremaid töövõimalusi ning anda üksikisikutele suurem otsustusõigus ja neid austada, et kaotada kohe algstaadiumis ülekohus ja frustratsioon, mida vägivaldsed ekstremistid võivad ära kasutada; kordab, et konfliktide ennetamiseks ning rahumeelse ja kaasava ühiskonna ülesehitamiseks on oluline investeerida haridusse;
8. tuletab meelde, et selleks, et Burkina Faso ja Saheli piirkonna mitmesugused probleemid püsivalt lahendada, on oluline edendada religioonidevahelist dialoogi, mis puudutab nii poliitikat, julgeolekut ja kestlikku arengut kui ka usuteadlikkust;
9. nõuab, et kogu piirkonda eelkõige Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) raames rahvusvaheliselt koordineeritaks, lähtudes sellistest poliitilistest eesmärkidest nagu liikmesriikide territoriaalse suveräänsuse ja terviklikkuse tagamine, piirkondlike demokraatlike institutsioonide säilitamine ning kõikide kodanike ja nende vara kaitse; tuletab meelde, et Burkina Faso olukord mõjutab vahetult selle naaberrikke; kutsub Burkina Faso valitsust üles tegema naaberrikkidega veelgi tihedamat koostööd, eriti mis puutub riigi põhjapoolsetesse piirkondadesse ja riikidesse, nagu Mali ja Niger, mida vägivald otseselt mõjutab;
10. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid toetavad G5 Sahelit, ÜRO mitmemõõtmelist integreeritud stabiliseerimismissiooni Malis (MINUSMA) ja operatsiooni Barkhane; peab samuti kiiduväärseks jõupingutusi, mida teevad Euroopa Liidu ÜJKP tsiviilmisioonid Malis ja Nigeris ning Mali relvajõudude väljaõppe toetamiseks läbiviidav Euroopa Liidu sõjaline missioon EUTM Mali; nõuab, et Euroopa Liit suurendaks veelgi Burkina Fasole antavat toetust, et aidata lahendada riigi tohutuid julgeolekuprobleeme; toonitab, et Burkina Faso julgeolekuküsimustes on vaja võtta ulatuslikumaid ja koordineeritumaid rahvusvahelisi meetmeid; kutsub G5 Saheli riike ja rahvusvahelisi rahastajaid üles tegema rohkem jõupingutusi, et muuta G5 Saheli sõjalised ühendvæed viivitamatult piisavalt varustatud operatiivvægedeks, austades seejuures täielikult inimõigusi;
11. toonitab, et julgeolek on ülioluline, kuid ainult see ei aita kõiki Burkina Faso probleeme lahendada, mistõttu on äärmiselt tähtis ka julgeoleku-, arengu- ja kaubanduspoliitika koordineerimine; rõhutab, et ELi julgeolekusektori reformis ning habraste riikide ja piirkondade abistamisel tuleks eelkõige lähtuda kohalike elanike julgeolekust;
12. märgib, et konfliktid, sundränne ja kõrbestumine raskendavad traditsiooniliste tööhõivevormide kasutamist; juhib tähelepanu asjaolule, et 65 % Burkina Faso elanikkonnast on alla 25-aastased; on veendunud, et Burkina Fasos toimivate julgeolekuoperatsioonidega peavad kaasnema kohalikud arengualased algatused, mille eesmärk on vähendada ebavõrdsust ning parandada taristut, osalust poliitikaelus, õiguskaitset, naiste emantsipatsiooni ja majanduslikke võimalusi;
13. võtab teadmiseks olukorra halvenemise Burkina Fasos ning selle rahvusvahelised geopoliitilised tagajärjed; rõhutab, et EL peab G5 Saheli juhitavat tegevust piirkonnas, sh Mali rahuprotsessi, tingimata jätkuvalt nii julgeolekualaselt kui ka poliitiliselt toetama; nõuab tungivald julgeolekujõudude suuremat toetamist Burkina Fasos, et aidata neil reageerida džihaadirünnakute ja vägivalla ohule ning toetada valitsusvõimu säilimist riigi põhja- ja idapiirkondades;
14. rõhutab, et rahvusvaheline koordineerimine on samuti väga tähtis ning et EL peaks olema valmis tegema kogu piirkonnaga veelgi rohkem koostööd, muu hulgas oma uue Aafrika-strateegia ehk jätkusuutliku ja kaasava arengu partnerluse raames;

Neljapäev, 19. detsember 2019

15. palub, et Euroopa välis teenistus võtaks religioonidevahelise dialoogi kasulikum tavad oma kolmandate riikidega suhtlemise strateegiasse ja edendaks konfliktiolukordades vahendustegevust, et kaitsta usuvähemusi ning usu- ja veendumusvabadust;
 16. peab kiiduväärseks pühapaikade kaitsmise ÜRO tegevuskava, mille töötas välja Tsivilisatsioonide Liit ja mille kuulutas 12. septembril 2019 välja ÜRO peasekretär António Guterres;
 17. toonitab, et terrorismivastase võitluse prioriteet on lõpetada džihadistlike relvarühmituste rahvusvaheline rahastamine ning tegeleda vaesuse ja ebavõrdsuse algpõhjustega;
 18. on veendunud, et EL peab tegema koostööd Lääne-Aafrika riikide majandusühendusega (ECOWAS) ning Burkina Faso valitsuse ja kõigi sidusrühmadega, et toetada arengut, haridust ja kliimamuutustega kohanemist, mis aitab võidelda vaesuse vastu ja ennetada suuremat radikaliseerumist; juhib tähelepanu sellele, et kliimamuutused mitmekordistavad konflikti-, põua-, näljahäda ja sundrände ohtu; nõuab tungivalt, et Burkina Faso valitsus prioriseeriks võitlust korruptsiooni ja karistamatuse vastu;
 19. on eriti mures julgeolekuohtude mõju pärast humanitaarabi ja arengukoostöö tulemuslikkusele; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja rahvusvaheline kogukond suurendaks Burkina Fasole antavat humanitaarabi, eelkõige toidu, vee ja meditsiiniteenuste pakkumist; hoiatab, et kui ümberasustatud ja vastuvõtvate kogukondade põhivajadused (nt toit, vesi, peavari ja tervishoid) jäävad rahuldamata, tekib veel üks humanitaarkriis;
 20. kutsub Burkina Faso valitsust üles tagama humanitaar- ja toiduabi kohaletoimetamise, eelkõige piirkondadesse, kus juurdepääs humanitaarabile on piiratud, ning võtma konkreetseid meetmeid, et ennetada ja ohjata paremini akuutset alatoitlust riigisiseste põgenike laagrites, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele rühmadele, sealhulgas naistele ja lastele;
 21. nõuab tungivalt, et Burkina Faso valitsus lubaks ja hõlbustaks kariloomade rändkarjatamisest tingitud liikumist, et vältida kogukondade konflikte, ning suurendaks toidu, vee ja abi võimalusi (ka kariloomade jaoks) piirkondades, kus on märkimisväärne söödapuudus;
 22. avaldab valitsusväliste organisatsioonidele, sh usupõhistele vabaühendustele ja rahvusvahelistele institutsioonidele tänu suurte pingutuste eest arvukate vägivallaohvrite, eelkõige naiste ja laste toetamisel;
 23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Burkina Faso presidendile, Burkina Faso parlamendi spiikrile ning Aafrika Liidule ja selle institutsioonidele.
-

Neljapäev, 19. detsember 2019

P9_TA(2019)0107

Afganistan, eelkõige poiste väidetav seksuaalne kuritarvitamine Lõgari provintsis**Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon Afganistani kohta, täpsemalt poiste väidetava seksuaalse kuritarvitamise kohta Lõgari provintsis (2019/2981(RSP))**

(2021/C 255/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Afganistani kohta, eriti 14. detsembri 2017. aasta resolutsiooni ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 26. novembri 2019. aasta resolutsiooni laste õiguste kohta seoses ÜRO lapse õiguste konventsiooni 30. aastapäevaga ⁽²⁾,
 - võttes arvesse relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimustega tegeleva sõprade rühma (Group of Friends of CAAC, rühma kuulub ka Euroopa Liit) 3. detsembri 2019. aasta avaldusi poiste väidetava seksuaalse kuritarvitamise kohta Lõgari provintsis ja sellele järgnenud meetmete kohta inimõiguste kaitsjate vastu,
 - võttes arvesse Afganistani lapse õiguste kaitse seadust, mis ratifitseeriti 5. märtsil 2019,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 20. novembri 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni,
 - võttes arvesse 2019. aasta novembris avaldatud UNICEFi aruannet „The Convention on the Rights of the Child at a Crossroads“ (lapse õiguste konventsioon teelahkmel),
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 23. märtsi 2018. aasta ja 29. märtsi 2019. aasta aruandeid ÜRO Julgeolekunõukogule seksuaalvägivalla kohta konfliktiolukorras ning 10. märtsi 2019. aasta aruannet relvakonfliktidest mõjutatud laste kohta Afganistanis,
 - võttes arvesse lapse õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid ELi suuniseid, ELi suuniseid laste ja relvastatud konflikti küsimuses ning ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 8. aprilli 2019. aasta järeldusi Afganistani kohta,
 - võttes arvesse ELi ja Afganistani partnerlus- ja arengukoostöö lepingut, mis allkirjastati 18. veebruaril 2017,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,
- A. arvestades, et ÜRO peasekretäri 2019. aasta aruande kohaselt, mis käsitleb relvakonfliktidest mõjutatud lapsi Afganistanis, pandi aastatel 2015–2018 Afganistanis laste vastu toime 14 000 rikkumist; arvestades, et surma sai või sandistati vähemalt 12 599 last, mis moodustab peaaegu kolmandiku kõigist tsiviilohvritest; arvestades, et mitmes Afganistani provintsis on levinud poiste seksuaalne kuritarvitamine, vägistamine ja ärakasutamine, mida tuntakse *bacha bazi* nime all ja mis kujutab endast laste seksiorjust;
- B. arvestades, et Afganistanis tegutsev ÜRO abimissioon (UNAMA) on teatanud, et pedofiilide võrgustik on seksuaalselt kuritarvitanud 136 afaani poissi vähemalt kuuest Lõgari provintsi koolist; arvestades, et seni on uurimise käigus leitud üle 100 veebis avaldatud video; arvestades, et vähemalt seitse videotest nähtud poissi on leitud surnult ja viis mõrvati nende pereliikmete poolt;

⁽¹⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 85.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0066.

Neljapäev, 19. detsember 2019

- C. arvestades, et eliidi mõjukad liikmed, sealhulgas poliitikud ja sõjaväehvitserid, ostavad või röövivad maapiirkondade vaesunud peredelt *bacha bazi* jaoks poisse, kes on tavaliselt 10–18 aastat vanad; arvestades, et poisid riietuvad naisteks ja esinevad erapidudel tantsijatena, misjärel mehed neid sageli seksuaalselt kuritarvitavad;
- D. arvestades, et sellesse on kaasatud Lõgari provintsi koolidirektorid, õpetajad ja kohaliku võimu esindajad; arvestades, et seksuaalvägivalla eest karistamata jätmise on tavaline, kuna kuritegude toimepanijad on sageli kõrgetel ametikohtadel, ohvrite peredes ja kogukondades valitseb umbusk ja väärtushinnangud seavad perekonna au lapse isiklikest huvidest kõrgemale;
- E. arvestades, et vägistamise ja seksuaalse ärakasutamise läbielanud Afganistani lastel on väga harva võimalus saada õiguskaitset või toetust; arvestades, et on andmeid pigem vastupidisest olukorrast: seksuaalsest kuritarvitamisest teatanud laste füüsiline ja psühholoogiline traumeerimine jätkub, sest neile saab sageli osaks edasine väärkohtlemine, häbimärgistamine, põlu alla langemine ja isegi surm kuriteo toimepanijate, ametivõimude, relvarühmituste juhtide või oma pereliikmete käe läbi;
- F. arvestades, et Lõgari noorte sotsiaal- ja tsiviilamet uurib olukorda piirkonna teistes koolides; arvestades, et ilmselt on Lõgari provintsis veel tuhandeid *bacha bazi* ohvriks langenud poisse;
- G. arvestades, et Afganistani karistusseadustikku uuendati 2018. aastal ja laste seksuaalne kuritarvitamine kriminaliseeriti; arvestades, et 2019. aastal võtsid Afganistani ametivõimud vastu lapse õiguste kaitse seaduse; arvestades, et endiselt on raskusi nende sätete jõustamisega, millega kriminaliseeriti värbamine, värvatud laste kasutamine ning seksuaalvägivald ja laste ärakasutamine;
- H. arvestades, et riiklik julgeolekuasutus pidas meelevaldselt kinni Lõgari noorte sotsiaal- ja tsiviilametis töötavad inimõiguste kaitsjad Mohammad Musa Mahmudi ja Ehsanullah Hamidi, kui nad olid teel kohtuma ELi suursaadikuga Kabulis; arvestades, et mõlemad vabastati 27. novembril 2019 ja nende turvalisus on endiselt kaheldav; arvestades, et need kaks inimõiguste kaitsjat on varem saanud sotsiaalmeedias ähvardusi, mõned neist riigiametnikelt; arvestades ka seda, et provintsikuberner ähvardas neid valeinfo levitamise eest karistada;
- I. arvestades, et Afganistani ametivõimud ja relvarühmitused ründavad üha sagedamini Afganistanis tegutsevad inimõiguste kaitsjaid ning nad peavad taluma ahistamist, hirmutamist, ähvardamist ja vägivalda; arvestades, et Afganistani valitsus on korduvalt jätnud inimõiguste kaitsjate vastu suunatud rünnakud uurimata;
1. mõistab hukka poiste laialt levinud ja jätkuva seksuaalse kuritarvitamise ja orjadena pidamise Afganistanis; avaldab ohvritele täielikku toetust ja kaastunnet; väljendab suurt muret poiste vastu suunatud sügavalt juurdunud seksuaalse kuritarvitamise laia leviku, selle toimepanijate karistamatuse ja ohvrite kaitsetu seisundi pärast;
 2. tunnustab Afganistani ametivõimude hiljutist reaktsiooni ja püüdu nende tegude eest vastutajad välja selgitada ja kohtu alla anda; tuletab ametivõimudele meelde, et inimõiguste kaitse poliitika keskmes peab alati olema laste ja teiste vähekaitsitud rühmade kaitse, ning kutsub Afganistani kesk- ja kohalikke asutusi üles jätkama aktiivsete meetmete võtmist *bacha bazi* tava kaotamiseks riigis;
 3. väljendab sügavat kahetsust selle pärast, et seksuaalse kuritarvitamise juhtumid leidsid väidetavalt aset koolides, usaldusväärsetes ja lugupeetud institutsioonides, ning neid panid toime õpetajad ja koolijuhid, kellel on väga suur mõju oma õpilastele ning suur vastutus nende vaimse ja psühholoogilise arengu eest;
 4. kutsub Afganistani valitsust üles viivitamata peatama seksuaalse kuritarvitamise ja vägivalla juhtumitega väidetavalt seotud isikute ametikohustuste täitmise kuni uurimise lõpuni ning pakkuma ohvritele ja nende perekondadele vajalikku meditsiinilist, psühholoogilist ja sotsiaalset tuge;
 5. kutsub riigiprokuratuuri üles algatama Lõgari provintsis poiste vastu suunatud seksuaalse kuritarvitamise ja vägivalla süüdistuste sõltumatut ja erapooletut uurimist, millega tagataks ohvrite õigused ja kaitse; tuletab meelde, et kuna süüdistusi on esitatud ka üksikisikute vastu riigi ametiasutustes, tuleks uurimine läbi viia koostöös rahvusvaheliste organitega, sealhulgas UNAMAg, ja täiesti läbipaistvalt;

Neljapäev, 19. detsember 2019

6. nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud looksid viivitamata kaitse- ja aruandlusmehhanismi organisatsioonide ja advokaatide jaoks, kes teatavad laste õiguste rikkumistest ja teevad need avalikuks; nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud seaksid sisse riikliku ohvriabitelefoni spetsiaalselt laste õiguste rikkumiste puhuks;
 7. kutsub Afganistani ametivõime üles kasutama täiel määral ära laste õiguste kaitset käsitlevat riigi ja rahvusvahelist õigust; nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud rakendaksid täielikult 2018. aasta uut Afganistani karistusseadustikku ja 2019. aasta lapse õiguste kaitse seadust, et tagada täielik vastutus laste seksuaalse kuritarvitamise ja lastevastase vägivalla juhtumite eest;
 8. nõuab tungivalt, et Afganistani valitsus alustaks üleriigilist kampaaniat, mille eesmärk on teavitada ühiskonda *bacha bazi* keelustamisest ja alaealiste õigusest kaitsele füüsilise väärkohtlemise ja seksuaalse kuritarvitamise eest; rõhutab, et üksnes õiguskaitse ja teemakohase hariduse kombineerimisega on võimalik saavutada Afganistani ühiskonnas vajalikud kultuurilised muutused selle tava kaotamiseks; nõuab, et nendes jõupingutustes seataks esikohale *bacha bazi* tava ohvrite häbimärgistamise kaotamine ja välditaks nende tõrjumist kogukonna poolt, väljaheitmist perekonnast või tapmist;
 9. avaldab Mohammad Musa Mahmudile, Ehsanullah Hamidile ja kõigile Afganistani inimõiguste kaitsjatele tunnustust tubli töö eest, mida nad teevad ühes maailma kõige ohtlikumas keskkonnas, kus neid ähvardavad riiklikud ja valitsusvälised osalejad ning nad ei saa vajalikku kaitset, et teha oma tööd kättemaksu kartmata; rõhutab, et Afganistani ametivõimud peavad igas olukorras tagama, et inimõiguste kaitsjad saavad teha oma tööd ähvarduste, hirmutamise ja takistusteta;
 10. nõuab Afganistanile antava ELi rahalise abi suuremat kontrolli ja järelevalvet, tagamaks, et antava eelarvetoetusega edendatakse tegelikult keskkonda, mis soodustab inimõiguste kaitset ja edendamist;
 11. nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud tagaksid Mohammad Musa Mahmudi ja Ehsanullah Hamidi turvalisuse; kutsub ametivõime üles vabastama viivitamata ja tingimusteta kõik inimõiguste kaitsjad, meelsusvangid ja ajakirjanikud, keda peetakse kinni või kes on süüdi mõistetud üksnes väljendusvabaduse ja rahumeelse kogunemise õiguse kasutamise eest;
 12. kutsub riigiprokuratuuri üles algatama sõltumatut ja erapooletut uurimist nende kodanikuühiskonna liikmete meelevaldse kinnipidamise küsimuses, kes vahistati pärast seda, kui nad olid teatanud seksuaalse kuritarvitamise ja vägivalla juhtumitest, ning kes vabastati mitu päeva hiljem;
 13. kutsub ELi liikmesriike, kellel on Afganistanis diplomaatilised esindused, ja nende kohapealseid arenguagentuure üles abistama ametivõime ja kohalikke kodanikuühiskonna osalejaid, kes töötavad Afganistani ühiskonnas *bacha bazi* tava kaotamise nimel;
 14. kutsub ELi liikmesriike, kellel on kohapeal diplomaatilised esindused, üles täielikult rakendama inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid ELi suuniseid ning kinnipeetavaid inimõiguste kaitsjaid igati toetama, sh vanglate külastamise ja kohtuprotsesside jälgimisega; tuletab meelde, kui oluline on, et ELi delegatsioon ja ELi liikmesriigid rakendaksid täielikult lapse õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid ELi suuniseid ning ELi suunised laste ja relvastatud konflikti küsimuses;
 15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Afganistani valitsusele ja parlamendile.
-

Neljapäev, 19. detsember 2019

P9_TA(2019)0108

Venemaa nn välisagentide seadus

Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon Venemaa nn välisagentide seaduse kohta (2019/2982(RSP))

(2021/C 255/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa ning ELi ja Venemaa suhete kohta,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 23. novembri 2019. aasta avaldust Venemaa Föderatsiooni nn välisagentide seaduse muutmise kohta ja 26. novembri 2017. aasta avaldust Venemaa seaduse kohta, mis võimaldab välisriikide meediakanalid registreerida „välisagentidena“,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu juures tegutseva ELi delegatsiooni 11. detsembri 2019. aasta avaldust nn välisagentide seaduse muutmise kohta Venemaa Föderatsioonis,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, eriti selle artiklit 19 arvamus- ja väljendusvabaduse õiguse kohta ning artiklit 20 rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabaduse õiguse kohta,
- võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni inimõiguste kaitsjate kohta, eriti selle artiklit 13 ühinemisvabaduse kohta,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, eriti selle artiklit 22 ühinemisvabaduse õiguse kohta,
- võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (Euroopa inimõiguste konventsioon),
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ja selle protokolle, eriti selle artiklit 10 väljendusvabaduse õiguse kohta ning artiklit 11 kogunemis- ja ühinemisvabaduse õiguse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
- võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni põhiseadust, eriti selle 2. peatükki kodaniku õiguste ja vabaduste kohta,
- võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) meediavabaduse esindaja 20. novembri 2019. aasta avaldust,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 15. juuli 2013. aasta arvamust, mis käsitleb Venemaa Föderatsiooni mittetulunduslikke organisatsioone puudutavaid õigusakte Euroopa Nõukogu standardite valguses, ja tema 9. juulil 2015 ajakohastatud arvamust, mis käsitleb mittetulunduslikke organisatsioone puudutavaid õigusakte ja tavasid Venemaa Föderatsioonis Euroopa Nõukogu standardite valguses,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu komisjoni „Demokraatia õiguse kaudu“ (Veneetsia komisjon) 27. juuni 2014. aasta arvamust mittetulunduslikke organisatsioone puudutava föderaalseaduse (nn välisagentide seadus) kohta, 13. juuni 2016. aasta arvamust Venemaa föderaalseaduse nr 129-FZ (välisriikide ja rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide ebasoovitava tegevuse) kohta ning Veneetsia komisjoni 18. märtsi 2019. aasta aruannet ühenduste rahastamise kohta,
- võttes arvesse kodukorra artikli 144 lõiget 5 ja artikli 132 lõiget 4,

Neljapäev, 19. detsember 2019

- A. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni põhiseaduses on sätestatud õigus mõtte-, sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabadusele;
- B. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on alla kirjutanud inimõiguste ülddeklaratsioonile ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonile ning on seetõttu võtnud endale kohustuse järgida õigusriiki, inimõigusi ja põhivabadusi reguleerivaid rahvusvahelisi standardeid ja põhimõtteid;
- C. arvestades, et Venemaa parlament võttis 2012. aasta juulis vastu nn välisagentide seaduse, millega nõutakse, et Venemaa valitsusvälised organisatsioonid registreeriks end Venemaa Föderatsiooni justiitsministeeriumis „välisagentide ülesandeid täitvate organisatsioonidena“, kui nad saavad välisrahastamist ja osalevad tegevuses, mida nimetatakse ebamääraselt „poliitiliseks tegevuseks“; arvestades, et 2014. aasta juunis seda seadust muudeti, et võimaldada justiitsministeeriumil registreerida valitsusväliseid organisatsioone nn välisagentidena omal algatusel; arvestades, et 2017. aasta novembris laiendati seaduse kohaldamisala, et kõiki välismaiseid meediakanaleid, mis saavad otseselt või kaudselt välisrahastamist, saaks nimetada „välisagentideks“;
- D. arvestades, et Venemaa parlament kiitis 21. novembril 2019 heaks nn välisagentide seaduse viimased muudatused, millega laiendatakse „välisagentide“ staatust eraisikutele, sealhulgas blogijatele ja sõltumatutele ajakirjanikele, ning president Vladimir Putin allkirjastas need 2. detsembril 2019 seadusena; arvestades, et seadusega kehtestatakse konkreetsed nõuded väljaannete registreerimisele, raamatupidamisele ja märgistamisele ning sätestatakse, et nende mittetäitmine on kuritegu, sealhulgas nähakse ette võimalus määrata suuri haldustrahve või kuni kaheaastane vangistus;
- E. arvestades, et selle seaduse kohaselt kuulutatakse „välisagentideks“ venelasi ja välismaalasi, kes töötavad „välisagentidena“ märgistatud uudistekanalitega või levitavad nende sisu, mistõttu võidakse ajakirjanikke, nende allikaid või isegi sotsiaalvõrgustikes materjale jagavaid isikuid häbimärgistada ja nimetada neid „välisagentideks“, mis võib viia enesetsensuurini, veendes neid mitte ainult materjalide avaldamisest, vaid ka jagamisest hoiduma;
- F. arvestades, et Venemaa nn välisagentide seadusega rikutakse Euroopa inimõiguste konventsiooni, mis on Euroopa Nõukogu rahvusvaheline kokkulepe, millega kaitstakse muu hulgas sõna- ja meediavabadust; arvestades, et Venemaa ei täida seetõttu oma kohustusi Euroopa Nõukogu liikmena; arvestades, et Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik peab seda seadust rahvusvaheliste ja Euroopa inimõiguste standarditega vastuolus olevaks; arvestades, et nn välisagentide seadusega rikub Venemaa oma kohustusi OSCE liikmena ja inimõiguste ülddeklaratsioonile allkirjutanud riigina; arvestades, et EL ootab, et Venemaa Föderatsioon kui ÜRO Julgeolekunõukogu alaline liige täidaks täielikult oma rahvusvahelisi kohustusi;
- G. arvestades, et mitmed inimõigusi kaitsvad organisatsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid, nagu Amnesty International ja Human Rights Watch, leiavad, et muudetud seadusel on kahjulik mõju Venemaa sõltumatu ajakirjanduse jaoks juba niigi piiravas keskkonnas ning sellega kahjustatakse väljendusvabadust veelgi; arvestades, et seadusega on sihikule võetud kvaliteetsed meediakanalid, mis on sõltumatud valitsus- või valitsusmeelsetest struktuuridest, mis teevad koostööd paljude Venemaa korrespondentidega kogu riigis ning on sageli ainsad usaldusväärse teabe allikad ja alternatiiv riiklikule meediale kõrvalistes piirkondades, takistades seadusega nende tööd ja ühtlasi juurdepääsu erapooletule meediakajastusele;
- H. arvestades, et viimastel kuudel on Venemaal nn välisagentide seaduse alusel seatud õiguslikke piiranguid ja esitatud sihipäraseid süüdistusi repressiivsemates vormides, mille tulemusena piiratakse meedia ja kodanikuühiskonna juurdepääsu sõltumatule rahastamisele, kahjustatakse nende mainet ja takistatakse nende tegevust, piirates seeläbi põhivabaduste kasutamist ning vähendades Venemaal sõltumatute osaliste ja teisitõtlejate tegutsemisruumi;
- I. arvestades, et nn välisagentide seadus on osa laiemast kampaaniast kogu Venemaal eriarvamuste, opositsiooni ja kodanikuühiskonna lämmatamiseks; arvestades, et Venemaa sõltumatu kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ahenemine võimaldab suurendada valitsuse huve esindavate mittesõltumatute vabaihenduste kohalolu; arvestades, et Venemaa valitsus kasutab valitsuse huve esindavaid vabaihendusi oma poliitika edendamiseks, säilitades samas mulje sõltumatust kodanikuühiskonnast;

Neljapäev, 19. detsember 2019

- J. arvestades, et seadus on seni olnud suunatud peamiselt valitsusvälistele organisatsioonidele; arvestades, et selle seaduse kohaselt peetakse „välisagentideks“ kokku umbes 80 valitsusvälist organisatsiooni, sealhulgas peaaegu kõiki Venemaa juhtivaid inimõigustega tegelevaid valitsusvälist organisatsioone; arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohtus on menetlemisel 49 taotlust Venemaa valitsusvälistelt organisatsioonidelt, kes väidavad, et nn välisagentide seadusega rikutakse mitmeid inimõigusi, sealhulgas väljendus- ja ühinemisvabadust, ning protesteerivad seaduse kvaliteedi ja enda tagakiusamise vastu, juhul kui nad ei ole end „välisagentidena“ registreerinud, samuti ülemäärase riikliku kontrolli vastu;
- K. arvestades, et kümned keskkonnaküsimustega tegelevad organisatsioonid on alates 2014. aastast sunniviisiliselt kantud nn välisagentide nimekirja, vaatamata sellele, et Venemaa konstitutsioonikohtu otsusega on keskkonnarühmitused selle seaduse kohaldamisalast selgesõnaliselt välja jäetud; arvestades, et paljud ühendused on pidanud tegevuse lõpetama, et vältida enda liigitamist „välisagentideks“, või seetõttu, et nad ei ole suutnud trahve maksta;
- L. arvestades, et viimase kümne aasta jooksul on esile kerkinud murettekitav ülemaailmne suundumus, kus üha rohkem riike võtab vastu ja kasutab seadusi, et piirata õigust väljendusvabadusele (mis hõlmab vabadust saada ja levitada teavet ja ideid ilma ametivõimude sekkumiseta ning olenemata riigipiiridest) ja samuti kogunemis- ja ühinemisvabadust; arvestades, et sellised seadused takistavad ka kodanikuühiskonna organisatsioonide ja üksikisikute tööd;
- M. arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohus on mitmes oma otsuses rõhutanud, et valitsusväliste organisatsioonide avaliku järelevalve roll on demokraatliku ühiskonna jaoks hädavajalik ja sama tähtis kui meedia roll;
- N. arvestades, et õiguspärase eesmärgiga tagada välisrahastust saavate valitsusväliste organisatsioonide läbipaistvus ei saa õigustada meetmeid, mis piiravad demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi valdkonnas tegutsevate valitsusväliste organisatsioonide tegevust;
1. kutsub Venemaa ametivõime üles tunnistama nn välisagentide seaduse viivitamata kehtetuks ning viima kehtivad õigusaktid kooskõlla Venemaa põhiseaduse ja rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega; nõuab tungivalt, et Venemaa Föderatsioon lõpetaks kodanikuühiskonna suhtes tahtlikult vaenuliku õhkkonna kujundamise, ning mõistab hukka nn välisagentide seaduse kasutamise vahendina, mille abil ahistada ja maha suruda rahvusvaheliste rahastajatega koostööd tegevaid või poliitilisi seisukohti väljendavaid kodanikuühiskonna organisatsioone;
 2. mõistab hukka hiljuti „välisagentide“ seadusesse tehtud muudatused, mis laiendavad märkimisväärselt seaduse kohaldamisala ja võimaldavad üksikisikuid häbimärgistada „välisagentideks“, rikkudes seeläbi nende inimõigusi, eelkõige nende väljendus- ja ühinemisvabadust, ning nende kui kodanike õigusi, piirates nende pühendumust ja panust Venemaa kodanikuühiskonda ning seades häbimärgistamise ohtu nende isikliku turvalisuse;
 3. mõistab hukka Venemaa ametivõimude jätkuvad jõupingutused piirata internetis ja väljaspool seda toimuvaid arutelusid ning sõltumatut ajakirjandust; tuletab neile meelde, et sõnavabadus on põhiline inimõigus, mis tugevdab kõiki teisi inimõigusi, võimaldades ühiskonnal areneda ja edeneda; kutsub Venemaa Föderatsiooni üles tunnustama elujõulise ja aktiivse kodanikuühiskonna positiivset panust demokraatia ja ühiskonna olukorda;
 4. on seisukohal, et selle seaduse ning meedia, inimõigusorganisatsioonide ja kodanikuühiskonna vastu suunatud ülemääraste trahvide ja kokkulepete sihipärane eesmärk on sundida neid suunama oma vahendid trahvide ja õiguskaitsetasude maksmisele ning seega piirata väljendusvabadust; on sügavalt mures inimõigusorganisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate vastu suunatud rünnakute pärast, mis süvendavad veelgi inimõiguste halba olukorda Venemaal; mõistab muu hulgas hukka ajalooliselt olulise liikumise „Inimõiguste eest“ tegevuse lõpetamise;
 5. väljendab muret seoses ohuga, et seadust kohaldatakse valikuliselt konkreetsete isikute, eelkõige sõltumatute ajakirjanike ja poliitilise opositsiooni aktivistide suhtes, kuna puuduvad selged kriteeriumid ning seaduse tavakodanike suhtes kohaldamise põhjused ja tagajärjed on õiguslikult ebaselged; kutsub Venemaa ametivõime üles looma selge, sidusa, ühtse ning Euroopa ja rahvusvaheliste standarditega kooskõlas oleva mittetulunduslike organisatsioonide tegevusraamistiku, eelkõige kasutades selgeid määratlusi, vältides selliseid häbimärgistavaid väljendeid nagu „välisagentid“ või rahastamisallikatega seotud diskrimineerivate õigussätete kasutamist ning hoides ära valitsusväliste organisatsioonide, meedia ja blogijate või valitsusväliste organisatsioonide või meedia heaks tegutsevate üksikisikute kriminaalvastutusele võtmise; väljendab

Neljapäev, 19. detsember 2019

muret selle pärast, et valitsuse organiseeritud vabaihendused tõrjuvad välja sõltumatud kodanikuühiskonna organisatsioonid; võtab murega teadmiseks Anastassia Ševtšenkoga seotud olukorra Rostovis Doni ääres;

6. on teravalt vastu Venemaa ametivõimude meetoditele kasutada riigi võimu väljendus- ja sõnavabaduse mahasurumiseks ning seeläbi hirmu tekitamiseks ühiskonnas; kutsub Venemaa ametivõime üles toetama meediakanalite, sealhulgas Venemaa riigiettevõtetele kuuluvate kanalite erapooletust ning parandama ajakirjanike turvalisust ja töökeskonda Venemaal, muu hulgas edendades nende kutseoskusi, kasutades olemasolevaid rahvusvahelisi programme; rõhutab vajadust tagada tõhusad õiguskaitsemenetlused ajakirjanikele, kelle töövabadust on ohustatud, et vältida enesetsensuuri;

7. tunnustab kõiki üksikisikuid ja organisatsioone, kes vaatamata sellele, et nad on repressioonide sihtmärgid, teevad endiselt oma seaduslikku ja rahumeelset inimõigustealast tööd, ning avaldab neile toetust; nõuab tungivalt, et Venemaa ametivõimud lõpetaksid igasuguse kodanikuühiskonna, meedia, inimõigusorganisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate ahistamise, hirmutamise ja nende vastu suunatud rünnakud; mõistab hukka Venemaa ametivõimude suutmatuse kaitsta neid osalejaid kolmandate isikute rünnakute, ahistamise ja hirmutamise eest ning erapooletult uurida selliseid rünnakuid nende vastu;

8. märgib, et Venemaa „välisagentide“ meediaregistris on kümme kannet, mis kõik on kas Raadio Vaba Euroopa või Ameerika Häälega seotud meediakanalid; tuletab meelde, et Venemaa valitsus on kritiseerinud teisi välismeediakanaleid riigis toimunud meelevaalduste kajastamise eest;

9. ootab, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, nõukogu ja komisjon tõstataksid oma kontaktides, kohtumistel ja suhtluses Venemaa esindajatega, sealhulgas kõrgeimal tasandil, mureküsimusi seoses nn välisagentide seadusega, ning palub neil anda Euroopa Parlamendile aru oma suhtlusest Venemaa ametivõimudega;

10. kordab oma üleskutset komisjonile, Euroopa välisteenistusele ja liikmesriikidele jätkata Venemaa Föderatsiooni inimõiguste olukorra tähelepanelikku jälgimist ning kutsub ELi delegatsiooni Venemaal ja liikmesriikide saatkondi üles jätkama kodanikuühiskonna organisatsioonide ja aktivistidega seotud kohtuasjade jälgimist; palub lisaks komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajal ning Euroopa välisteenistusel tagada, et nende suhtluses Venemaa ametivõimudega võetaks kõne alla poliitilistel põhjustel kohtu alla antud isikute juhtumid ning et Venemaa esindajatel palutaks ametlikult nendele juhtumitele vastata; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajal ning Euroopa välisteenistusel anda Euroopa Parlamendile aru oma suhtlusest Venemaa ametivõimudega;

11. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat kasutama iga võimalust, et toetada kodanikuühiskonda, kes edendab Venemaal demokraatlikke väärtusi, õigusriiki, põhivabadusi ja inimõigusi, ning tugevdama inimestevahelisi kontakte Venemaa kodanikega;

12. palub ELi liikmesriikidel tõstatada nn välisagentide seaduse probleemi Euroopa Nõukogu institutsioonides, eelkõige ministrite komitees ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarses Assamblees; palub Veneetsia komisjonil „välisagente“ käsitleva muudetud seaduse läbi vaadata, et esitada õiguslik arvamus ja asjakohased soovitusel; kutsub Venemaa ametivõime üles täielikult rakendada kõiki Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni soovitusi kooskõlas Venemaa rahvusvaheliste kohustustega; kutsub ELi liikmesriike üles avaldama OSCEs pidevat survet Venemaa ametivõimudele, et nad täidaksid OSCE standardeid inimõiguste, demokraatia, õigusriikluse ja kohtusüsteemi sõltumatuse vallas;

13. ergutab ELi jätkama pidevalt Venemaale üleskutsete esitamist, et Venemaa tunnistaks kehtetuks kõik seadused, mis ei ole rahvusvaheliste standarditega kooskõlas, või muudaks neid; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajal koostada uus ja kõikehõlmav ELi ja Venemaa strateegia, mille eesmärk on tugevdada rahu ja stabiilsust; kinnitab veel kord, et mis tahes dialoog peaks põhinema kindlatel põhimõtetel, sealhulgas rahvusvahelise õiguse ja Venemaa naabrite territoriaalse terviklikkuse austamisel; rõhutab, et Venemaa-vastaseid sanktsioone saab tühistada ainult siis, kui Venemaa täidab täielikult oma kohustusi;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 19. detsember 2019

P9_TA(2019)0109

Rumeenia 1989. aasta detsembri revolutsiooni 30. aastapäeva tähistamine

Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon Rumeenia 1989. aasta detsembrirevolutsiooni 30. aastapäeva puhul (2019/2989(RSP))

(2021/C 255/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste üldpõhimõtteid ja Euroopa Liidu kui ühistel väärtustel rajaneva ühenduse aluspõhimõtteid,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, mille võttis 10. detsembril 1948 vastu ÜRO Peaassamblee,
 - võttes arvesse oma 19. septembri 2019. aasta resolutsiooni, millega rõhutatakse Euroopa ajaloomälu tähtsust Euroopa tulevikule⁽¹⁾,
 - võttes arvesse paljude riikide parlamentides vastu võetud resolutsioone ja deklaratsioone totalitaarsete kommunistlike režiimide kuritegude kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et 2019. aastal möödub 30 aastat Rumeenia revolutsioonist, mis sai alguse vastuhakkudest Timișoara linnas, jätkus hiljem riigi kõigis osades ja kulmineerus Bukarestis totalitarismivastase revolutsiooniga, mis viis kommunistliku režiimi kokkuvarisemiseni ja demokraatia võidulepääsuni; arvestades, et selles revolutsioonis, millega toimus Rumeenia rahva üleminek vabadusele ja õigusriigile, hukkus traagiliselt 1 142 inimest, 3 138 inimest sai raskelt vigastada ning rohkem kui 760 inimest peeti ebaseaduslikult kinni ja neid piinati;
- B. arvestades, et 1989. aasta detsembrirevolutsioon Rumeenias oli kõigest raudse eesriide tagustes riikides toimunud ja kommunismi kokkuvarisemisega päädinud ülestõusudest kõige vägivaldsem;
- C. arvestades, et 1989. aasta detsembrirevolutsioon ja vapralt võidelnud Rumeenia kodanike ennastsalgavus avasid Rumeeniale tee Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni, Euroopa Liitu ja demokraatlikku maailma, kust see riik oli pärast Teise maailmasõja lõppu oma rahva tahte vastaselt välja tõrjutud;
- D. arvestades, et jõu kasutamine Rumeenia rahva vastu 1989. aasta detsembris vapustas kogu Rumeenia ühiskonda ning tollaste kuritegude toimepanijate väljaselgitamine on ohvrite, nende perekondade ja kõigi rumeenlaste jaoks endiselt piinav lahendamata küsimus;
- E. arvestades, et sõjaline rünnak oma rahva vastu ei tohiks jääda karistamata;
- F. arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohtu otsustes (Ühendus „21. detsember 1989“ ja teised vs. Rumeenia; Acatrinei ja teised vs. Rumeenia; Șandru ja teised vs. Rumeenia) tunnistatakse, et revolutsiooni ajal rikuti raskelt põhiõigusi – õigust elule, piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise keeldu ning õigust era- ja perekonnaelu austamisele – ja need rikkumised panid toime kommunistliku diktatuurirežiimi jõud, kes avasid tule rahumeelsete meeleavaldajate pihta ja võtsid vabaduse paljudelt Nicolae Ceaușescu vastastes meeleavaldustes osalejatelt; arvestades, et isegi hulk aastaid hiljem ei ole ohvrid ega nende pärijad teada saanud tõde traagiliste sündmuste täpsete asjaolude kohta;
- G. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 on sätestatud, et liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine; arvestades, et need väärtused on ühised kõigile liikmesriikidele;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0021.

Neljapäev, 19. detsember 2019

H. arvestades, et Rumeenia riik on tarbetult viivitanud tõe väljaselgitamise ja avalikustamisega, mis on ülimalt oluline, et tagada ohvritele ja nende pärijatele õigus õiglasele hüvitisele ja heastamisele; arvestades, et riigi ametiasutused ei ole täitnud rahvusvaheliste inimõiguste normidega kehtestatud hoolsuskohustust;

1. mälestab 1989. aasta detsembrirevolutsiooni ohvreid, kes andsid elu totalitaarse diktatuuri lõpetamise eest Rumeenias, ning avaldab austust nende perekondadele;
 2. tunnistab, et rahumeelsete meeleavaldajate ennastsalgavus 1989. aasta detsembris avas tee Rumeenia üleminekuks demokraatiale, õigusriigile ja turumajanduse loomisele ning riigi järgnevas integreerimiseks Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni ja Euroopa Liitu;
 3. kutsub Rumeenia riiki üles tugevdama pingutusi, et välja selgitada tõde revolutsioonisündmuste kohta, kuna see on Rumeenia riigi ja rahva ning Euroopa ja Euroopa Liidu jaoks tingimata vajalik, pidades silmas Rumeenia rahva õigust tõde teada saada, kui 1989. aasta detsembrirevolutsioonist on möödunud juba 30 aastat;
 4. kutsub Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide, kaasa arvatud Rumeenia institutsioone üles tegema kõik endast oleneva, et kommunistlike režiimide kuritegusid meeles pidada ning tagada, et selliseid kuritegusid enam kunagi toime ei pandaks;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning kõikide liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 19. detsember 2019

P9_TA(2019)0110

Uiguuride olukord Hiinas (China Cables)

Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon uiguuride olukorra kohta Hiinas (China Cables) (2019/2945(RSP))

(2021/C 255/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Hiinas, eriti 18. aprilli 2019. aasta resolutsiooni Hiina ning eelkõige usu- ja etniliste vähemuste olukorra kohta ⁽¹⁾, 4. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni uiguuride ja kasahhide massilise meelevaldse kinnipidamise kohta Xinjiangi Uiguuri autonoomses piirkonnas ⁽²⁾, 12. septembri 2018. aasta resolutsiooni ELi ja Hiina suhete seisuga kohta ⁽³⁾, 15. detsembri 2016. aasta resolutsiooni Larung Gari Tiibeti budismi akadeemia ja Ilham Tohti juhtumite kohta ⁽⁴⁾, 10. märtsi 2011. aasta resolutsiooni Kashgari (Xinjiangi Uiguuri autonoomne piirkond, Hiina) olukorra ja kultuuripärandi kohta ⁽⁵⁾ ning 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni Hiina kohta: vähemuste õigused ja surmanuhtluse rakendamine ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma otsust anda 2019. aasta Sahharovi auhind uiguuri majandusteadlasele Ilham Tohtile, kes võitleb rahumeelselt Hiina uiguuri vähemuse õiguste eest,
- võttes arvesse 9. aprillil 2019 toimunud ELi ja Hiina 21. tippkohtumisel tehtud ühisavaldust,
- võttes arvesse 1. ja 2. aprillil 2019 Brüsselis peetud ELi ja Hiina inimõigustealase dialoogi 37. vooru,
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 12. märtsi 2019. aasta ühisteatist „ELi ja Hiina suhete strateegilised väljavaated“ (JOIN(2019)0005),
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 24. juunil 2013 vastu võetud ELi suuniseid usu- ja veendumusvabaduse edendamise ja kaitsmise kohta,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 26. oktoobri 2018. aasta avaldust olukorra kohta Xinjiangis,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 9. detsembri 2019. aasta otsust ettevalmistuste alustamise kohta horisontaalsanktsioonide režiimi kehtestamiseks, et võidelda ränkade inimõiguste rikkumiste vastu,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse 18. septembril 2018. aastal ÜRO Inimõiguste Nõukogu 39. istungjärgul 4. päevakorrapunkti raames esitatud ELi ning Ühendkuningriigi, Saksamaa, Prantsusmaa, Soome ja Kanada suulisi avaldusi, milles väljendati muret uiguuride meelevaldse kinnipidamise pärast Xinjiangi laagrites,
- võttes arvesse Xinjiangis toimuvaid inimõiguste rikkumisi ja kuritarvitusi käsitlevat ühisavaldust, mille Ühendkuningriigi alaline esindaja ÜRO juures esitas 29. oktoobril 2019. aastal ÜRO rassilise diskrimineerimise likvideerimise komiteele 23 riigi, sealhulgas 14 ELi liikmesriigi nimel,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0422.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0377.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0343.

⁽⁴⁾ ELT C 238, 6.7.2018, lk 108.

⁽⁵⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 185.

⁽⁶⁾ ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 80.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0215.

Neljapäev, 19. detsember 2019

- võttes arvesse Hiina Rahvavabariigi põhiseaduse artiklit 36, millega tagatakse kõigile kodanikele usuvabadus, ja põhiseaduse artiklit 4, millega kaitstakse rahvusvähemuste õigusi,
 - võttes arvesse 16. detsembri 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, mille Hiina allkirjastas 1998. aastal, kuid mida ta ei ole ratifitseerinud,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 2011. aasta ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,
 - võttes arvesse ÜRO rassilise diskrimineerimise likvideerimise komitee Hiinat käsitleva aruande lõppjärelduisi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte edendamine ja järgimine peaks olema jätkuvalt ELi Hiina-poliitika keskmes, kooskõlas ELi võetud kohustusega toetada neid väärtusi oma välistegevuses ning Hiina lubadusega järgida neid omaenda rahvusvahelises ja arengukoostöös;
- B. arvestades, et pärast seda, kui president Xi Jinping 2013. aasta märtsis võimule tuli, on inimõiguste olukord Hiinas pidevalt halvenenud; arvestades, et Hiina valitsus on muutunud vaenulikumaks rahumeelse teisitimõtlemise, sõna- ja usuvabaduse ning õigusriigi põhimõtte suhtes; arvestades, et Hiina ametivõimud on kinni pidanud ja vastutusele võtnud sadu inimõiguslasi, juriste ja ajakirjanikke;
- C. arvestades, et olukord Xinjiangi Uiguuri autonoomses piirkonnas, kus elab rohkem kui 10 miljonit uiguuri moslemit ja kasahhi, on viimastel aastatel järsult halvenenud, seda suurel määral pärast 2014. aastal alanud kampaania „Otsustav vastulöök vägivaldsele terrorismile“ käivitamist, kuna kontroll Xinjiangi üle on seatud Hiina ametivõimude tähtsaimaks prioriteediks, ajendatuna nii ebastabiilsusest ja Xinjiangis väidetavalt uiguuridest tulenevast julgeolekuohust kui ka Xinjiangi Uiguuri autonoomse piirkonna strateegilisest asukohast uue siiditee algatuse seisukohalt, mis näeb edaspidiseks ette aahaned tekstiilitoodete ja muude töömahukate kaupade tootmismahud; arvestades, et Hiina valitsuse terrorismivastane sõda Xinjiangis muutub üha enam usutunnistuse ja rahvusliku kuuluvuse vastu suunatud sõjaks; arvestades, et mõningate teadete kohaselt on Xinjiangi laagrite süsteemi laiendatud ka Hiina teistesse piirkondadesse;
- D. arvestades, et Hiina ametivõimud viivad läbi üha jõulisemat massilise kinnipidamise, sekkuva digitaalse jälgimise (sh näotuvastustehnoloogia ja andmete kogumine), poliitilise ajupesu ja vägivaldse kultuurilise assimileerimise kampaaniat; arvestades, et on olemas usaldusväärne teave, mille kohaselt on uiguure ja teisi peamiselt islamiusuliste etniliste vähemuste liikmeid Xinjiangi Uiguuri autonoomses piirkonnas meelevaldselt kinni peetud ja piinatud, nende usutavadele ja kultuurile on kehtestatud rängad piirangud ning nad allutatakse kõikjaleulatavale digitaalsele jälgimissüsteemile, mis jälgib igapäevaelu kõiki aspekte, kasutades näotuvastuskaameraid, mobiiltelefonide skannimist, DNA kogumist ning politsei laialdast ja sekkuvat kohalolekut;
- E. arvestades, et arvukate usaldusväärsete hinnangute kohaselt on terrorismi ja usuäärmusluse vastase võitluse ettekäändel nn poliitilise ümberkasvatuse keskustesse määramata ajaks meelevaldselt suletud koguni miljon inimest; arvestades, et neid ümberkasvatuskuski nimetatakse ka kutsekoolituskeskusteks; arvestades, et tegemist on tänapäeva maailmas suurima ühe etnilise vähemuse liikmete massivangistusega; arvestades, et mõnede endiste kinnipeetute teatel iseloomustavad kohtlemist ja tingimusi neis laagrites ülerahvastatus, ebasanitaarsed olmetingimused, toidupuudus, peksmine ja seksuaalne väärkohtlemine; arvestades, et on teateid selle kohta, et väikelapsi on saadetud riiklikesse lastekodudesse isegi juhul, kui vaid üks nende vanematest on kinnipidamislaagris; arvestades, et väidetavalt asuvad mõnes ümberkasvatuslaagris eksportkaupu tootvad vabrikud;
- F. arvestades, et 2019. aasta novembris avalikkuse ette jõudnud China Cables kujutab endast Hiina valitsuse salastatud ja avalikkusse lekkinud dokumentidel põhinevat uurimist, mis kirjeldab Hiina Xinjiangi provintsi uiguuride ja teiste moslemivähemuste jälgimist ja massilist kinnipidamist ilma süüdistuse või kohtuta; arvestades, et saladokumentid jõudsid uurivate ajakirjanike rahvusvahelise konsortsiumi kätte paguluses viibivate uiguuride võrgustiku kaudu ning mitmed juhtivad asjatundjad on kinnitanud nende autentsust; arvestades, et nende dokumentide avaldamine on lisaks toonud päevavalgele Hiina valitsuse salastatud teabe, mis paljastab laagrite toimemehhanismid, neis valitsevad karmid tingimused ja vangide igapäevaelu reguleeriva režiimi ebainimlikkuse; arvestades, et dokumendid paljastavad selle,

Neljapäev, 19. detsember 2019

kuidas Hiina korraldab tugevdatud režiimiga vangilaagrite võrgustikus sadade tuhandete moslemite ajupesu ning kuidas toimib Xinjiaangi massilise jälgimise ja politsei ennetusmeetmete süsteem, kinnitades sellega viimastel aastatel avaldatud satelliidifotodel, andmetel ja pealtnägijate tunnistustel põhinevaid ekspertide järeldusi; arvestades, et Hiina valitsus on järjekindlalt väitnud, et laagrites pakutakse vabatahtlikku haridust ja koolitust; arvestades, et China Cables on toonud päevavalgele enneolematud tõendid selle kohta, et uiguuride, kasahhide ja teiste vastu suunatud repressiivmeetmete põhialuseid valmistati ette juba alates 2014. aasta aprillist ja seda kõrgeimal poliitilisel tasandil;

- G. arvestades, et uiguuride ja teiste moslemivähemuste kinnipidamine ja tagakiusamine Xinjiaangis on sundinud paljusid neist lõpetama suhtlust oma välismaal, sealhulgas Euroopas asuvate pereliikmete ja sõpradega, kuna kardetakse ametivõimude kättemaksu;
- H. arvestades, et repressioonid on ägenenud pärast seda, kui 2018. aasta veebruaris jõustusid usuküsimusi käsitlevad õigusnormid, mis on piiranud usurühmituste tegevust ja sundinud neid oma tegevuses rohkem järgima partei poliitikat; arvestades, et nende õigusnormide kohaselt võib usulise ja kultuurilise kuuluvusega seotud avalikke või isegi eraviisilisi meelevaldusi lugeda äärmuslikeks; arvestades, et uued normid ohustavad usukogukondadega seotud inimesi, kellel puudub riigis õiguslik staatus; arvestades, et Hiinas on saagenenud usukogukondade vastased repressioonid, mistõttu see on nüüd üks suurima usuvangide arvuga riike;
- I. arvestades, et 2018. aasta augustis süüdistas ÜRO rassilise diskrimineerimise likvideerimise komitee Hiina Rahvavabariigi valitsust Xinjiaangis toime pandud kuritarvitustes, sealhulgas kinnipidamislaagrite loomises massiliselt ja meelevaldselt kinni peetute jaoks; arvestades, et 2018. aasta septembris mainis ÜRO inimõiguste ülemvolinik Michelle Bachelet oma esimeses sellel ametikohal peetud kõnes äärmiselt häirivaid teateid uiguuride ja teiste moslemikogukondade väidetavast ulatuslikust meelevaldselt kinnipidamisest kõikjal Xinjiaangis asuvates nn ümberkasvatuslaagrites; arvestades, et Hiina valitsus on tagasi lükanud isikute sunniviisilist või tahtevastast kadumist käsitleva ÜRO töörihma, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku ja teiste ÜRO erimenetluste volitatud esindajate arvukad taotlused saata Xinjiaangi sõltumatud uurijad ning lubada neil pääseda kõnealustesse laagritesse;
- J. arvestades, et Xinjiaangi kinnipidamislaagrite arv kasvas kiiresti pärast seda, kui Chen Quanguo nimetati 2016. aasta augustis piirkonna parteijuhiks; arvestades, et Xinjiaangi kuberner Shohrat Zakir väitis 2019. aasta detsembris, et kõik 1,5 miljonit inimest on ümberkasvatus- ja praktikalaagritest „pöördunud tagasi ühiskonda“, ilma selle kohta tõendeid esitamata;
- K. arvestades, et Hiina ametivõimud on ahistanud mõningaid ELis elavaid Hiina vähemuste kogukondi; arvestades, et välismaal elavaid uiguure on survestatud Hiinasse tagasi pöörduma; arvestades, et China Cables'i dokumentides antakse üksikasjalikud ja selgesõnalised juhised välisriigi kodakondsusega uiguuride vahistamiseks ja välismaal elavate Xinjiaangi uiguuride väljanuhkimiseks, kellest mõned on autoritaarsete valitsuste poolt Hiinasse tagasi saadetud; arvestades, et lekkinud dokumentidest nähtub, et selle tegevusega on olnud tihedalt seotud Hiina saatkonnad;
- L. arvestades, et USA Kongress võttis 4. detsembril 2019. aastal vastu uiguuri inimõiguste poliitika seaduse, millega tehakse riigisekretärile ülesandeks võtta viivitamata meetmeid inimõiguste kaitsmiseks ning kaaluda ülemaailmse Magnitski seaduse põhjal viisakeeldude ja majandussanktsioonide kehtestamist Xinjiaangi provintsis toimunud inimõiguste rikkumiste eest vastutavatele Hiina Rahvavabariigi ametiisikutele, ning samal ajal kaitsta USAs elavaid uiguure Hiina-poolse ahistamise ja tagakiusamise eest;
- M. arvestades, et 2019. aasta Sahharovi mõttevabaduse auhind anti uiguuri majandusprofessorile Ilham Tohtile, kes vahistati 2014. aasta jaanuaris ja kellele määrati 23. septembril 2014 eluaegne vanglakaristus väidetava separatismi eest; arvestades, et kinni peeti ka Ilham Tohti seitse endist üliõpilast ja neile mõisteti väidetava koostöö eest temaga kolme kuni kaheksa aasta pikkused vanglakaristused; arvestades, et Ilham Tohti on alati olnud separatismi ja vägivalda vastu ning taotlenud uiguuri kultuuri austamisel põhinevat leppimist;
- N. arvestades, et EL on oma inimõiguste ja demokraatia strateegilises raamistikus lubanud tugevdada inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte edendamist kõigis oma välistegevuse valdkondades ning seada inimõigused kõigi kolmandate riikide, ka strateegiliste partneritega sõlmitud suhete keskmesse;

Neljapäev, 19. detsember 2019

1. väljendab sügavat muret uiguuride ja teiste moslemi etniliste vähemuste üha sagedasema represseerimise pärast ja nõuab, et ametivõimud austaksid nende põhivabadusi, nagu on soovitatud usaldusväärsetes aruannetes; mõistab teravalt hukka sadade tuhandete uiguuride ja etniliste kasahhide poliitilistesse „ümberkasvatustsentradesse“ saatmise nn ennetava politseitöö süsteemi alusel, muu hulgas ka välisriikide pärast või kui inimest peetakse liialt usule pühendunuks; kutsub Hiina ametivõime Xinjiangis üles andma teavet kinnipeetavate asukoha ja tervisliku seisundi kohta; kutsub Hiina valitsust üles viivitamata lõpetama uiguuride ja kasahhide meelevaldse kinnipidamise ilma süüdistuse esitamise, kohtumõistmise või süüdimõistva otsuseta, sulgema kõik laagrid ja kinnipidamiskeskused ning vabastama kinnipeetavad viivitamata ja tingimusteta; rõhutab, et igasugune kinnipidamine, kui seda tehakse põhilisi rahvusvahelisi õigusakte rikkudes, teatavate isikute või rühmade tagakiusamine etnilistel, kultuurilistel või usulistel põhjustel ning muud ebainimlikud teod, mis põhjustavad suuri kannatusi või tõsiseid vigastusi, kui need pannakse toime tsiviilelanikkonna vastu suunatud ulatusliku või süstemaatilise rünnaku käigus, on rahvusvahelise õigusraamistiku kohaselt vastuvõetamatud;

2. kutsub Hiina ametivõime üles viivitamata ja tingimusteta vabastama uiguuri teadlase Ilham Tohti ja kõik teised inimõiguste kaitsjad, aktivistid, juristid, ajakirjanikud ja petitsiooni esitajad, keda peetakse kinni üksnes sõnavabaduse rahumeelse kasutamise eest, ning lõpetama jätkuvad repressioonid, sealhulgas kinnipidamine, kohtuliku ahistamise ja hirmutamise; kutsub Hiina valitsust üles tagama, et kinnipeetavatel oleks võimalus korrapäraselt ja takistamatult suhelda oma perekondade ja enda valitud advokaatidega ning et neid, nende perekondi ja advokaate ei piinatakse ega väärkoheldaks muul viisil; rõhutab, et kõigi kinnipeetavate tingimused peavad vastama nõuetele, mis kehtestati ÜRO Peaassamblee 9. detsembri 1988. aasta resolutsiooniga 43/173 „Põhimõtted mis tahes viisil kinnipeetavate või vangistatud isikute kaitsmise kohta“, kaasa arvatud arstiabi kättesaadavuse osas; nõuab Ilham Tohti väidetava piinamise viivitamatut, tulemuslikku ja erapooletut uurimist ning süüdlaste kohtu alla andmist;

3. kordab üleskutset, et Hiina ametivõimud võimaldaksid sõltumatutele ajakirjanikele ja rahvusvahelistele vaatlejatele, sealhulgas ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu erimenetluste volitatud esindajatele vaba, sisulist ja takistamatut pääsu Xinjiani Uiguuri autonoomsesse piirkonda; märgib, et ELi ja Hiina vahel on suur erinevus ajakirjanike juurdepääsu ja ajakirjandusvabaduse osas; soovib, et Hiina annaks ELi meediaväljaannetele samasugused õigused ja samasuguse juurdepääsu, nagu liikmesriigid annavad Hiina meediaväljaannetele; leiab, et EL ja liikmesriigid peaksid ÜRO Inimõiguste Nõukogu järgmisel istungjärgul näitama initsiatiivi, et võetaks vastu resolutsioon teabekogumissmissiooni algatamise kohta Xinjiangis;

4. on tõsiselt mures teadete pärast, et Hiina ametivõimud ahistavad välismaal elavaid uiguure ja peavad mõnikord ka nende pereliikmeid kinni, et sundida neid tegutsema informatoritena teiste uiguuride vastu, pöörduma tagasi Xinjiani või vaikima seal valitsevast olukorrast; nõuab tungivalt, et komisjon ja kõik liikmesriigid sellist teavet kiiresti uuriks, et tagada Xinjiani diasporaasse kuuluvate inimeste kaitse liikmesriikides ning kiirendada uiguuride ja teiste turgi moslemite esitatud varjupaigataotluste menetlemist; tunneb heameelt selle üle, et mõned liikmesriigid otsustasid peatada kõigi etniliste uiguuride, kasahhide ja teiste turgi moslemite tagasisaatmise Hiinasse, kuna seal ähvardab neid meelevaldse kinnipidamise, piinamise ja muu väärkohtlemise oht, ning soovibab kõigil teistel liikmesriikidel seda eeskujuga järgida;

5. märgib murelikult, et Xinjiani „pikaajalise stabiilsuse“ esmatähtsaks pidamine uue siiditee algatuse edu seisukohast on toonud kaasa kauaaegsete kontrollistrateegiate tugevdamise, mida toetavad mitmesugused tehnoloogilised uuendused ja sisejulgeolekule tehtavate kulutuste kiire kasv, ning terrorismivastaste meetmete kasutamise teisitimõtlemise ja teisitimõtletejate kriminaliseerimiseks terrorismi laia määratluse varal; on väga mures meetmete pärast, mida Hiina riik võtab piirkonna üle „lajalatusliku järelevalve“ tagamiseks Hiina elektroonilise järelevalvesüsteemi Skynet paigaldamisega suurematesse linnadesse, GPS-jälitusseadmete paigaldamisega kõigile mootorsõidukitele, näotuvastusskannerite kasutamise kontrollpunktides ja raudtee- ja bensiinijaamades ning Xinjiani politsei vereanalüüside võtmise kampaaniaga, mille eesmärk on Hiina DNA-andmebaasi veelgi laiendada; väljendab muret ka selle pärast, et Hiina ekspordib selliseid tehnoloogilisi autoritaarsetele režiimidele kogu maailmas;

6. väljendab sügavat muret teadete pärast, et Xinjiangis tegutsevate rahvusvaheliste ettevõtete tarneahelas võidakse kasutada kinnipidamislageritest toodud sunnitöölisi, ning teadete pärast, mis puudutavad koostööd uiguuride massilise jälgimise või kinnipidamisega seotud Hiina institutsioonidega; rõhutab, et erasektori esindajad peaksid hindama oma tegevust Xinjiangis ja kontrollima inimõiguste rikkumiste välistamiseks oma tarneahelaid, luues selleks muu hulgas tugeva

Neljapäev, 19. detsember 2019

inimõigusi puudutava hoolsuskohustuse süsteemi, mis tagab, et nad ei ole seotud sunniviisilise töö ega uiguuride repressioonidega; rõhutab, et ümberkasvatustasandites toodetavad kaubad tuleks ELi turgudel keelata;

7. nõuab tungivalt, et Hiina valitsus avaldaks viivitamata kõigi kinnipeetavate ja vabastatud isikute nimekirja ning teeks Xinjiangis kadunuks jäänud isikute täielikud andmed nende perekondadele teatavaks;

8. nõuab tungivalt, et komisjon, nõukogu ja liikmesriigid võtaksid kõik vajalikud meetmed, et veenda Hiina valitsust laagreid sulgema, kõigile inimõiguste rikkumistele Xinjiangis lõppu tegema ning tagama uiguuridele keelelise, kultuurilise ja usuvabaduse ning muud põhivabadused; nõuab, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid jälgiksid hoolikamalt muret tekitavat inimõiguste olukorda Xinjiangis, sealhulgas sagedasid valitsuse repressioone ja suuremat jälgimist, ning protesteeriksid inimõiguste rikkumiste vastu Hiinas nii eraviisiliselt kui ka avalikult kõige kõrgemal tasandil; väljendab pettumust, et ELi ja Hiina inimõigustealase dialoogi 37. voorul ei saavutatud märkimisväärsed tulemusi, kuigi EL tõstas poliitiliste ümberkasvatustasandite süsteemi teema kui väga tõsist muret tekitava suundumuse; peab kahetsusväärseks, et EL ei ole oma senise tegetsemisviisi ega seni kasutatud vahenditega Hiina inimõiguste olukorras reaalseid tulemusi saavutanud ja see on viimasel kümnendil läinud veelgi hullemaks; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal nõuda kinnipidamistase süsteemi ulatuse ja olemuse sõltumatut uurimist ning tõsiseid ja süstemaatilisi inimõiguste rikkumisi puudutavate arvukate väidete uurimist; nõuab tungivalt, et komisjoni uus koosseis töötaks välja ja võtaks kasutusele tervikliku ELi strateegia, et tagada Hiinas inimõiguste valdkonnas reaalne edasimineku;

9. rõhutab asjaolu, et EL ja Hiina kinnitasid pärast nende 21. tippkohtumist avaldatud ühisavalduses, et kõik inimõigused on universaalsed, jagamatud, üksteisest sõltuvad ja omavahel seotud; rõhutab, et inimõiguste ja õigusrüügi põhimõtete edendamise peab olema ELi ja Hiina koostöö keskmes;

10. nõuab, et EL, liikmesriigid ja rahvusvaheline kogukond kaaluksid, kuidas asjakohaste ekspordikontrolli mehhanismide tõhusa kasutamise abil peatada kõigi selliste kaupade ja teenuste eksport ja tehnosiire, mida Hiina kasutab oma küberseire laiendamiseks ja parandamiseks; kutsub seetõttu kaasseadusandjaid üles võtma vastu ühise seisukoha, mille kohaselt tuleb kahesuguse kasutusega kaupade määrust riikliku julgeoleku ja inimõiguste kaalutlustel muuta; rõhutab, et parlament täiendas ja tugevdas komisjoni ettepanekut, mis käsitleb loetelus sisalduva ja mittesisalduva küberseiretehnoloogia ekspordile range kontrolli kehtestamist;

11. peab väga oluliseks, et kooskõlas oma lubadusega väljendada suhetes Hiinaga jõulist, selget ja ühtset seisukohta tõstataks EL ka edaspidi igas Hiina ametivõimudega peetavas poliitilises ja inimõigustealases dialoogis Hiina inimõiguste rikkumise küsimuse, eelkõige seoses Xinjiangis elavate vähemustega; kordab, et seoses jätkuva reformiprotsessi ja üha laieneva ülemaailmse tegevusega on Hiina end sidunud rahvusvahelise inimõiguste raamistikuga ning allkirjastanud terve rea rahvusvahelisi inimõigustealaseid lepinguid; nõuab seetõttu Hiinaga dialoogi alustamist, et ergutada teda neid kohustusi täitma; kutsub Hiina ametivõime üles jätkama riigis 1998. aastal Hiina poolt allkirjastatud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ratifitseerimiseks vajalike reformide elluviimist ning rakendama ÜRO inimõigustega tegelevate organite soovitusi;

12. peab tervitatavaks, et USA Kongress võttis vastu uiguure puudutava inimõiguspoliitika seaduse ja välisasjade nõukogu tegi äsja otsuse hakata välja töötama kogu maailmas rakendatavat inimõiguste rikkumise vastast ELi sanktsioonirežiimi; kutsub nõukogu üles rakendama sihispäraseid sanktsioone ja varade külmutamist Hiina ametiisikute puhul, kes vastutavad uiguuride ja teiste turgi moslemite massilise kinnipidamise poliitika väljatöötamise ja rakendamise eest Xinjiangis ning usuvabaduse, liikumisvabaduse ja muude põhiõiguste karmi mahasurumise eest selles piirkonnas, kui selliseid meetmeid peetakse asjakohaseks ja tõhusaks;

13. nõuab, et Euroopa välisteenistus võtaks religioonidevahelise dialoogi head tavad oma kolmandate riikidega suhtlemise strateegiasse ning edendaks konfliktiolukordades vahendustegevust usuvähemuste ning usu- ja veendumusvabaduse kaitseks;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Hiina Rahvavabariigi valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 19. detsember 2019

P9_TA(2019)0111

Inimõiguste ja demokraatia alane olukord Nicaraguas**Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon inimõiguste ja demokraatia olukorra kohta Nicaraguas (2019/2978(RSP))**

(2021/C 255/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nicaragua kohta, eriti 18. detsembri 2008. aasta ⁽¹⁾, 26. novembri 2009. aasta ⁽²⁾, 16. veebruari 2017. aasta ⁽³⁾, 31. mai 2018. aasta ⁽⁴⁾ ja 14. märtsi 2019. aasta ⁽⁵⁾ resolutsiooni,
- võttes arvesse ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel 2012. aastal sõlmitud assotsieerimislepingut,
- võttes arvesse ELi riigistrateegia dokumenti ja mitmeaastast sihtprogrammi (2014–2020) Nicaragua kohta,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi Nicaragua kohta, eriti 14. oktoobri 2019. aasta järeldusi, millega kehtestatakse sihipäraste sanktsioonide raamistik,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Euroopa Liidu nimel tehtud avaldusi Nicaragua olukorra kohta, eriti 20. novembri 2019. aasta avaldust,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo pressiesindaja Rupert Colville'i 19. novembri 2019. aasta avaldust,
- võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni Nicaraguat käsitleva kõrgetasemelise komisjoni 19. novembri 2019. aasta aruannet,
- võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Komisjoni loodud Nicaragua erakorralise järelevõtmehhanismi (MESENI) avaldatud uudiskirju,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse ELi 2004. aasta juuni suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
- võttes arvesse Nicaragua põhiseadust,
- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,

A. arvestades, et inimõiguste kaitsjad ja teised Nicaragua valitsuse inimõigustealase tegevuse kritiseerijad saavad üha enam surmaahvardusi ning peavad järjest rohkem taluma hirmutamist, laimukampaaniaid internetis, ahistamist, jälgimist, rünnakuid ja kohtulikku tagakiusamist; arvestades, et rahvusvaheliste inimõigusorganisatsioonide teatel on enam kui 80 000 inimest olnud praeguse kriisi tõttu sunnitud Nicaraguast lahkuma ning repressioonid riigis on tugevnenud;

⁽¹⁾ ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 89.

⁽²⁾ ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 74.

⁽³⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 189.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0238.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0219.

Neljapäev, 19. detsember 2019

- B. arvestades, et MESENI viimaste andmete kohaselt on hukkunud 328 inimest ja sajad on saanud vigastada, rohkem kui 150 poliitvangi peetakse endiselt meelevaldselt kinni ainult selle pärast, et nad kasutasid oma õigusi, ja 144 üliõpilast on demokraatiat, suuremat vabadust ja inimõiguste austamist toetavatel meelevaldustel osalemise pärast ülikoolidest välja visatud; arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo teatel on enam kui 100 ajakirjanikku ja meediatöötajat pidanud riigist lahkuma; arvestades, et Nicaragua valitsus on blokeerinud ajalehepaberi impordi, mille tõttu tuli sulgeda mitu ajalehte, sealhulgas kuulus Nuevo Diario;
- C. arvestades, et kohtusüsteemi sõltumatuse austamine, poliitiline pluralism ning kogunemis- ja väljendusvabadus on põhiõigused ning demokraatia ja õigusriigi olulised tugisambad;
- D. arvestades, et lisaks teistele alustasid vangistatud poliitiliste oponentide kaheksa sugulast 14. novembril 2019 San Migueli kirikus Masayas näljastreiki ja nõudsid 130 väidetavalt meelevaldustel kinni peetud inimese vabastamist; arvestades, et politsei piiras kiriku sisse ning katkestas selle vee- ja elektrivarustuse; arvestades, et politsei ei lasknud kellelgi kirikusse siseneda ning takistas humanitaar- ja arstiabi andmist;
- E. arvestades, et samal ööl peeti kinni vähemalt 13 opositsiooniliikmest koosnev rühm, kes oli politsei poolt sissepiiratutele vett viinud; arvestades, et kinnipeetute seas oli Nicaragua-Belgia päritolu inimõiguste kaitsja Amaya Eva Coppens, keda oli meelevaldustega seoses kaheksa kuud kinni peetud ja kes vabastati koos enam kui 100 poliitvangiga amnestiaseaduse alusel 11. juunil 2019; arvestades, et see seadus on vastuolus rahvusvaheliste standarditega ja põlistab karistamatust, välistades meelevaldajate vastu toime pandud kuritegude uurimise;
- F. arvestades, et Nicaragua prokuratuur on nendele inimestele esitanud ebaseaduslik süüdistuse mitme süüte eest, sealhulgas inimröövi, tulirelvade ebaseaduslik omamine ja terrorism, ning et sellega rikutakse selgelt nõuetekohase menetluse garantiid ja õigust õiglasele kohtulikule arutamisele; arvestades, et ka tingimused Nicaragua vanglates ei vasta rahvusvaheliste normidele; arvestades, et Nicaragua opositsiooniliikmed on andnud selgelt teada piinamise ja seksuaalse vägivalla kasutamisest vanglates;
- G. arvestades, et MESENI teatel suurendab Nicaragua valitsus demokraatliku, institutsioonilise ja poliitilise kriisi ohvrite perekondade tagakiusamist hirmutamise ja jälgimise kaudu, et takistada lähedaste mälestamist nii avalikus kui ka erasfääris ja õigluse taotlemist;
- H. arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu sõnul survestab Nicaragua valitsus neid, kes väljendavad arvamust inimõiguste olukorra kohta Nicaraguas ning suhtlevad rahvusvaheliste ja ÜRO ametnike ja mehhanismidega;
- I. arvestades, et Nicaragua valitsus on riigist välja saatnud rahvusvahelisi organisatsioone, näiteks Ameerika Inimõiguste Komisjoni ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo Kesk-Ameerika piirkondliku büroo, kes nõudsid inimõiguste austamist riigis ning püüdsid leida konfliktile rahumeelset lahendust ja saavutada rahvuslikku leppimist; arvestades, et selliste organisatsioonide tagasipöördumine oleks tagatiseks, et opositsiooniga sõlmitud kokkulepped täidetakse; arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonide vastu suunatud repressioonid on ägenenud ning nõrga institutsioonilise raamistikuga riigis on neilt võetud õiguslik staatus, mis tähendab repressiooniohvrite kahekordset karistamist;
- J. arvestades, et mõne ELi liikmesriigi kõrgeid ametnikke on korduvalt takistatud Nicaraguasse sisenemast; arvestades, et Nicaragua valitsus ei lubanud riiki siseneda Ameerika Riikide Organisatsiooni Nicaragua kõrgetasemelist komisjoni, kes on püüdnud läbi viia valimisreformi; arvestades, et valimisreform on Nicaragua demokraatlike institutsioonide nõuetekohase rajamise teel väga oluline samm;
- K. arvestades, et Nicaragua valitsus ei ole näidanud üles huvi jätkata usaldusväärsset ja kaasavat dialoogi kodanike alliansiga ning rakendada täielikult 2019. aasta märtsi kokkuleppeid; arvestades, et valitsuse ja kodanike alliansi vahelised läbirääkimised jätkusid 2019. aasta veebruaris; arvestades, et 27. märtsil 2019 jõuti kokkuleppele nende isikute vabastamises, kellelt oli võetud vabadus seoses 2018. aasta meelevaldustega; arvestades, et 29. märtsil 2019 saavutati veel üks kokkulepe, mis käsitleb kodanike õiguste ja tagatiste tugevdamist; arvestades, et 20. mail 2019 lahkus kodanike allianss läbirääkimistelaua tagant, sest neid kaht kokkulepet oli rakendatud piiratud; arvestades, et valitsus oli 11. juuniks 2019 vabastanud 492 inimest, kes olid 2018. aasta meelevalduste raames kinni peetud; arvestades, et läbirääkimised on endiselt takerdunud, hoolimata katsetest neid jätkata;

Neljapäev, 19. detsember 2019

- L. arvestades, et Ameerika Riikide Organisatsiooni Nicaraguat käsitlev kõrgetasemeline komisjon on seisukohal, et meetmed, mida Nicaragua valitsus on alates 2018. aasta aprillist võtnud või lubanud, ei ole kooskõlas Nicaragua 1987. aasta põhiseadusega kaitstud õiguste ja tagatistega ning toovad kaasa põhiseadusliku korra muutmise, mis kahjustab tugevalt Nicaragua demokraatlikku korda, mis on sätestatud Ameerika riikide demokraatiaharta artiklis 20;
- M. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi arendamine ja tugevdamine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine peavad olema ELi välispoliitika, sealhulgas 2012. aastal ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel sõlmitud assotsieerimislepingu lahutamatu osa; arvestades, et see leping sisaldab demokraatiaklauslit, mis on lepingu oluline osa; arvestades, et praeguses olukorras tuleks demokraatiaklauslit rakendada ja Nicaragua osalemine lepingus peatada;
1. väljendab solidaarsust Nicaragua rahvaga ning mõistab hukka Nicaragua valitsuse repressiivse tegevuse, eelkõige põhjustatud surmajuhumid, väljendus-, kogunemis- ja meeleavaldamisvabaduse üldise piiramise, vabaühenduste ja kodanikuühiskonna tegevuse õigusliku piiramise, rahvusvaheliste organisatsioonide riigist väljasaatmise, meediakanalite sulgemise ja ründamise, teabe saamise õiguse piiramise ning üliõpilaste ülikoolidest väljaheitmise;
 2. nõuab tungivalt, et Nicaragua valitsus lõpetaks teisitimõttelejate pideva repressioonide ning jätkuvad meelevaldsed vahistamised, piinamise ja seksuaalse vägivalga, hoiduks inimõiguste kaitsjate, poliitiliste oponentide, ohvrite perekondade ja muude teisitimõttelejate kriminaliseerimisest, tagakiusamisest ja ründamisest ning teeks viivitamata lõpu riigis tegutsevate poolsõjaväeliste jõudude tegevusele; nõuab vägivaldaaktide kiiret, erapooletut, läbipaistvat ja põhjalikku uurimist;
 3. nõuab kõigi meelevaldselt kinnipeetavate, teiste hulgas Amaya Eva Coppensi viivitamatut vabastamist, kõigist nende vastu esitatud süüdistustest loobumist ja nende põhiliste õiguslike tagatiste austamist; nõuab, et inimõiguste rikkumiste ning demokraatia ja õigusriigi õõnestamise eest vastutavad isikud võetaks vastutusele; rõhutab, et Nicaragua ametivõimud peavad tagama kõigi kinnipeetavate turvalisuse ning füüsilise ja psüühilise heaolu ning kindlustama neile piisava arstiabi;
 4. nõuab süüdimõistvate kohtuotsuste ja karistuste sõltumatut läbivaatamist, et reformida kohtusüsteemi, sealhulgas ametisse nimetamist kooskõlas selliste rahvusvaheliste standarditega nagu kohtusüsteemi sõltumatuse aluspõhimõtted ja prokuröride rolli käsitlevad suunised;
 5. palub vaadata läbi amnestiaseaduse ja üldise ohvrite eest hoolitsemise seaduse, et tagada ohvrite õigus tõele, õiglusele ja piisavale hüvitisele;
 6. nõuab konfiskeeritud vara tagastamist ja uudistekanalite peatatud tegevuslubade taastamist ning seda, et nendel kanalitel lubatakse teha oma tööd takistusteta ja kättemaksuta;
 7. peab kiiduväärseks nõukogu otsust võtta vastu raamistik sihipäraste piiravate meetmete võtmiseks isikute suhtes, kes vastutavad Nicaraguas inimõiguste rikkumiste ja kuritarvitamiste ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni vastu suunatud repressioonide eest; kutsub liikmesriike üles leppima kiiresti kokku erinimekirjas isikutest ja üksustest, sh president ja asepresident, kelle suhtes kohaldatakse sanktsioone;
 8. mõistab hukka Nicaragua valitsuse soovimatuse taaskäivitada riigisisene sisuline dialoog; kutsub ametivõime üles jätkama dialoogi kodanike alliansiga, et saavutada demokraatlik, kestlik ja rahumeelne lahendus, mis võimaldaks täielikult rakendada 2019. aasta märtsi kokkuleppeid; rõhutab vajadust tagada kõigi Nicaragua elanike poliitilised ja kodanikuvabadused, pagulaste tagasipöördumine, rahvusvaheliste organisatsioonide tagasipöördumine ja nendega koostöö tegemine, inimõigusorganisatsioonide juriidilise isiku staatuse taastamine ning usaldusväärse valimisprotsessi loomine koos reformitud kõrgema valimisdokumendiga, mis tagaks, et viivitamata korraldatakse õiglased ja läbipaistvad valimised, mille juures viibivad rahvusvahelised vaatlejad;
 9. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja ELi delegatsioonil Nicaraguas tähelepanelikult jälgida riigis toimuvaid muutusi ning käsitleda muu hulgas jätkuvalt vangide, üliõpilaste, meeleavaldajate, ohvrite perekondade ja ajakirjanikega seotud inimõiguste probleeme, mis on tingitud riigis valitsevast olukorrast; kutsub komisjoni üles tagama, et tema koostööabi suurendab toetust kodanikuühiskonnale, eelkõige inimõiguste kaitsjatele, ega aita mingil viisil kaasa Nicaragua ametivõimude praegusele repressiivsele poliitikale;

Neljapäev, 19. detsember 2019

10. tuletab meelde, et Nicaragua peab ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahelist assotsieerimislepingut silmas pidades austama ja tugevdama õigusriigi, demokraatia ja inimõiguste põhimõtteid, ning nõuab, et praegust olukorda arvesse võttes rakendataks assotsieerimislepingu demokraatiaklauslit;

11. kutsub ELi delegatsiooni ja liikmesriike, kellel on kohapeal diplomaatilised esindused, üles täielikult rakendama inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid ELi suuniseid ning kinnipeetavaid inimõiguste kaitsjaid igati toetama, sh vanglate külastamine ja kohtuprotsesside jälgimine;

12. nõuab, et Nicaraguasse lähetataks võimalikult kiiresti Euroopa Parlamendi delegatsioon, et jätkata riigi olukorra jälgimist, ning nõuab tungivalt, et Nicaragua ametivõimud lubaksid sel takistamatult riiki siseneda ning tagaksid juurdepääsu kõigile vestluspartneritele ja rajatistele;

13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, Kesk-Ameerika Parlamendile, Lima rühmale ning Nicaragua Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 19. detsember 2019

P9_TA(2019)0112

Hiljuti Iraanis toimunud meelevalduste vägivaldne mahasurumine**Euroopa Parlamendi 19. detsembri 2019. aasta resolutsioon hiljutiste meelevalduste vägivaldse mahasurumise kohta Iraanis (2019/2993(RSP))**

(2021/C 255/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Iraani kohta, sealhulgas kõige viimast, 19. septembri 2019. aasta resolutsiooni Iraani, eelkõige naiste õiguste kaitsjate ja vangistatud ELi ja Iraani topeltkodakondsusega isikute olukorra kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse nõukogu 4. veebruari 2019. aasta järeldusi Iraani kohta,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Josep Borrell Fontellese poolt 8. detsembril 2019. aastal ELi nimel tehtud avaldust hiljutiste meelevalduste kohta Iraanis,
 - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 21. novembri 2019. aasta avaldust arengute kohta Iraanis,
 - võttes arvesse nõukogu 12. aprilli 2018. aasta otsust pikendada piiravate meetmete kohaldamist Iraanis aset leidvate tõsiste inimõiguste rikkumiste tõttu veel 12 kuuks;
 - võttes arvesse ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
 - võttes arvesse ELi suuniseid surmanuhtluse, piinamise ning muu julma, ebainimliku ja inimväarikust alandava kohtlemise või karistamise kohta ning ELi inimõiguste alaseid suuniseid sõnavabaduse kohta internetis ja mujal,
 - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni ELi strateegia kohta Iraani suhtes pärast tuumakokkuleppe saavutamist ⁽²⁾,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 17. detsembri 2018. aasta resolutsiooni 73/181 inimõiguste olukorra kohta Iraani Islamivabariigis,
 - võttes arvesse Iraani Islamivabariigi inimõiguste olukorra ÜRO eriraportööri 30. jaanuari 2019. aasta aruannet,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Iraan on ühinenud,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et kõiki ühiskonnasegmente esindavad kümned tuhanded inimesed kogu Iraanist on kasutanud oma põhiõigust kogunemisvabadusele ning väljendanud viimase 40 aasta suurimates rahunutustes majanduslikku rahulolematust kütusehindade vähemalt 50 %-lise tõusu pärast;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0019.

⁽²⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 86.

Neljapäev, 19. detsember 2019

- B. arvestades, et vaatamata korduvatele rahvusvahelistele üleskutsetele käituda vaoshoitult, kasutasid Iraani julgeolekujõud meelevaldajate vastu ebaproportsionaalseid vahendeid ja jõudu; arvestades, et kodanikuühiskonnalt saadud teadete kohaselt avasid Iraani julgeolekujõud väidetavalt relvastamata meelevaldajate pihta tule, et neid tappa, kuigi meelevaldajad ei kujutanud endast otsest ohtu;
- C. arvestades, et Amnesty Internationali andmetel on tapetud vähemalt 304 inimest, kelle hulgas on ka lapsi, ja veelgi rohkem on vigastatuid, ning arvestades, et vahistatud on tuhandeid meelevaldajaid, samuti ajakirjanikke, inimõiguste kaitsjaid ja üliõpilasi; arvestades, et Iraani ametivõimud ei ole teatanud hukkunute ametlikku arvu ja on keeldunud andmast ohvrite surnukehasid üle nende perekondadele;
- D. arvestades, et 16. novembril 2019 katkestasid Iraani ametivõimud viieks päevaks peaaegu täielikult internetiühenduse, võttes ära peaaegu kõik Iraanis elavate inimeste veebisuhtlusvahendid ja takistades jõhkra mahasurumisega seotud teabe liikumist; arvestades, et internetiühenduse katkestamine on teabele juurdepääsu põhiõiguse rikkumine, mis kujutab endast sõnavabaduse ebaproportsionaalset piiramist, ning sellest on saanud ametivõimude jätkuv tegutsemisviis;
- E. arvestades, et Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta resolutsioonis ELI strateegia kohta Iraani suhtes pärast tuumakokkuleppe saavutamist⁽³⁾ rõhutatakse vajadust järgida ELI ja Iraani suhete kontekstis ELI inimõiguste suuniseid, muu hulgas inimõiguste kaitsjate osas;
- F. arvestades, et Iraani inimõiguste kaitsjaid, ajakirjanikke, advokaate ja veebiaktiviste ahistatakse pidevalt ning neid ähvardab oma töö tõttu meelevaldne kinnipidamine, vahistamine ja kohtu alla andmine; arvestades, et Iraani luureministeerium ja teised ametivõimud on seadnud kodanikuühiskonnale tõsised piirangud; arvestades, et 77 reformimeelse opositsiooni liiget, kellest enamik kuulub Iraani Islamistlikkusse Osalusrindesse (Islamic Iran Participation Front), tegid avaliku avalduse, mõistes hukka ülemäärase jõu kasutamise meelevalduste mahasurumisel; arvestades, et mõned neist toodi Iraani kohtunike ette „islamivabariigi vastu suunatud propaganda levitamise“ eest ja kaks neist, Mohammad Kianoosh Rad ja Mehdi Mahmoudian, vahistati;
- G. arvestades, et Iraani kohtud ei täida pidevalt õiglase kohtupidamise nõuet, jättes võimaldamata juurdepääsu õigusnõustamisele, keelustades konsulaar-, ÜRO või humanitaarabiorganisatsioonide külastused, ning lubades töenditena kasutada ka piinamisel saadud tunnistusi; arvestades, et kohtusüsteemi usaldusväärsuse tagamiseks puuduvad sõltumatud mehhanismid ning endiselt tekitab tõsist muret kohtunike, eelkõige revolutsioonikohtutes töötavate kohtunike politiseeritus;
- H. arvestades, et paljusid ELI ja Iraani topeltkodakondsusega isikuid peetakse kinni nende inimõiguste alase tegevuse või akadeemilise töö eest; arvestades, et alates 2019. aasta juunist on Iraanis vangistatud kaks Prantsuse teadlast – Fariba Adelhah ja, nagu hiljuti kinnitati, Roland Marchal;
1. avaldab kaastunnet ohvrite perekondadele; soovib vigastatutele kiiret taastumist;
 2. mõistab hukka Iraani laialdase ja ebaproportsionaalse jõu kasutamise vägivaltatute meelevaldajate vastu, kes üksnes kasutasid oma sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise õigust; rõhutab, et selline tegevus on vastuvõetamatu, ning nõuab tungivalt, et Iraani ametivõimud avalikustaksid surmajuhtumite ja kinnipeetavate koguarvu, viiksid läbi kiire, erapooletu, sõltumatu ja läbipaistva uurimise väidetava ülemäärase jõu kasutamise, sealhulgas meelevaldajate otsese ründamise suhtes julgeolekujõudude poolt, ning võtaksid kõik vägivalda toimepanijad vastutusele;
 3. nõuab, et kõik praegu Iraanis sõna- ja kogunemisvabadust käsitlevate seaduslike õiguste kasutamise eest vahistatud meelevaldajad, inimõiguslased ja ajakirjanikud vabastataks tingimusteta; nõuab lisaks, et ametiasutused teavitaksid kõiki perekondi nende kinnipeetud sugulaste asukohast, et advokaatidele ja rahvusvahelistele vaatlejatele võimaldataks takistamatu juurdepääs kõigile meelevalduste ajal kinni peetud isikutele ning et rahvusvahelisele üldsusele antaks andmed kinnipeetavate isikute kohta; kordab Euroopa Parlamendi varasemaid nõudmisi vabastada Nazanin Zaghari-Ratcliffe ja paljud teised ebaseaduslikult kinni peetud isikud;

⁽³⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 86.

Neljapäev, 19. detsember 2019

4. mõistab resoluutselt hukka Iraani otsuse sulgeda internetiühendus ülemaailmsete võrkudega, mis takistas Iraani kodanike suhtlemist ning teabe vaba liikumist; rõhutab, et selline tegevus on sõnavabaduse selge rikkumine; nõuab tungivalt, et Iraani ametivõimud lõpetaksid kõikide internetipõhiste suhtluskanalite ja võrguteenuste blokeerimise;
 5. rõhutab, et põhiõigusi, nagu sõna- ja kogunemisvabadus, tuleb alati austada, ning kutsub Iraani ametivõime üles täitma oma rahvusvahelisi kohustusi, sealhulgas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti raames endale võetud kohustusi;
 6. kutsub ÜROd ja eelkõige selle inimõiguste nõukogu üles viivitamata algatama Iraani inimõiguste olukorra küsimustega tegeleva ÜRO eriraportööri juhtimisel viimastel nädalatel toimunud sündmuste põhjaliku uurimise, et heita valgust riigis alates meelevalduste algusest toime pandud väidetavatele tõsistele inimõiguste rikkumistele, ning kutsub Iraani üles võimaldama täielikku ja piiramatud juurdepääsu uurimise läbiviijatele;
 7. tuletab meelde oma 19. septembri 2019. aasta resolutsiooni; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et Iraanis kinnipeetavate ELi ja Iraani topeltkodakondsusega isikute juhtumite puhul ei ole toimunud mingit arengut; nõuab, et Iraani ametivõimud vabastaksid viivitamata Roland Marchali ja Fariba Adelkhahi ning kõik inimõiguste kaitsjad, kes on vangistatud ja süüdi mõistetud üksnes oma sõna-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise õiguse kasutamise eest;
 8. nõuab, et EL, sealhulgas ka komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja jätkaksid inimõigustega seotud mureküsimuste tõstatamist Iraani ametivõimudega kahe- ja mitmepoolsetel foorumitel, eelkõige ELi ja Iraani kõrgetasemelise poliitilise dialoogi raames;
 9. kinnitab oma täielikku toetust Sahharovi auhinna laureaatidele Nasrin Sotoudehile ja Jafar Panahile; taunib asjaolu, et Nasrin Sotoudeh, kellele määrati karistuseks 33 aastat vangistust ja 148 piitsahoopi, viibib endiselt vangistuses, ning nõuab tema viivitamatut ja tingimusteta vabastamist; kutsub Iraani ametivõime üles tühistama Jafar Panahile alates 2010. aastast kehtestatud reisikeeldu;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Iraani Islamivabariigi kõrgeimale juhile ja presidendile ning Iraani parlamendi Majlise liikmetele.
-

Kolmapäev, 18. detsember 2019

ARVAMUSED

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2019)0095

Vastuväidete puudumine rakendusmeetmele: rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) 39 ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) 7 ja 9 muudatused

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni määruse eelnõule, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise raamatupidamisstandardiga (IAS) 39 ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS) 7 ja 9 (D064618/01 – 2019/2912(RPS))

(2021/C 255/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni määruse eelnõu (D064618/01,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 3 lõiget 1,
- võttes arvesse komisjoni 7. novembri 2019. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole määruse eelnõule vastuväiteid,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 3. detsembri 2019. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ⁽²⁾ artiklit 5a,
- võttes arvesse kodukorra artikli 112 lõike 4 punkti d ja artikli 111 lõiget 6,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust,

A. arvestades, et Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) andis 26. septembril 2019 välja rahvusvahelise finantsaruandlusstandardi (IFRS) 9 „Finantsinstrumendid“ ja rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) 39 „Finantsinstrumendid“ muudatused; arvestades, et nende muudatuste eesmärk on pakkuda üldist leevendust seoses pankadevahelise intressimäära (IBOR) asendamise esimese etapiga; arvestades, et need muudatused annavad IFRSi kohaselt aruandeid esitavatele äriühingutele ja nende audiitoritele selguse, et reguleerimisest tulenev kogu turgu hõlmav viitemäärade asendamine parandatud (peaaegu) riskivabade intressimääradega ei häiri asenduse ebakindluse tõttu riskimaandamissuhteid; arvestades, et nende muudatustega tagatakse IFRSi ja IASi finantsaruandlusraamistikus õiguskindlus ning välditakse finantsüsteemis tarbetut stressi; arvestades, et komisjon nõudis tungivaltp, et IASB annaks kõnealused muudatused kiiremini välja, et liit saaks need muudatused õigeaegselt heaks kiita;

⁽¹⁾ EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- B. arvestades, et Euroopa finantsaruandluse nõuanderühm (EFRAG) esitas komisjonile 16. oktoobril 2019 kinnitamist soovitava nõuande;
- C. arvestades, et komisjoni järelduse kohaselt vastab tõlgendus määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 3 lõikes 2 sätestatud vastuvõtmise tehnilistele kriteeriumidele ning komisjon on seisukohal, et kavandatud muudatused hoiaksid ära riskimaandamissuhete katkemise IBORi üleminekuga seotud ebakindluse tõttu ja võimaldaksid IFRSi kohaste finantsaruannetega nõuetekohaselt kirjeldada riskijuhtimise mõju ja vältida kasumi või kahjumi põhjendamatu volatiilsust;
- D. arvestades, et raamatupidamise regulatiivkomitee esitas nende muudatuste kohta 5. novembril 2019 positiivse arvamuse;
- E. arvestades, et IASB määras IFRS 9 ja IAS 39 muudatuste jõustumise kuupäevaks 1. jaanuari 2020, lubades ka varasemat kohaldamist; arvestades, et finantsasutused, kelle suhtes kohaldatakse IFRSi ja IASi raamatupidamisarvestust, ei saa oma 2019. aasta finantsaruannetes kasutada kavandatud muudatuste kohast käsitlust enne nende kinnitamist ja avaldamist; arvestades, et liidu äriühingud satuksid oma teistes jurisdiktsioonides asuvate konkurentidega võrreldes ebasoodsamasse olukorda, kui neil ei oleks võimalik nende muudatustega ette nähtud leevendust kasutada; arvestades, et seetõttu tuleks need muudatused heaks kiita ja avaldada enne 2019. aasta detsembri lõppu, et neid saaks kohaldada finantsperioodide suhtes, mis algavad 1. jaanuaril 2020, pärast seda või enne seda;
1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole komisjoni määruse eelnõule vastuväiteid;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus komisjonile ja teavitamise eesmärgil nõukogule.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0100

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) 2017. aasta raamatupidamiskontode sulgemine

Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta otsus Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti 2017. aasta raamatupidamiskontode sulgemise kohta (2019/2909(RSP))

(2021/C 255/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti 2017. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet,
- võttes arvesse kontrollikoja aruannet Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti eelarveaasta 2017 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ameti vastusega ⁽¹⁾,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust ⁽²⁾ 2017. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 12. veebruari 2019. aasta soovitus ameti tegevusele heakskiidu andmise kohta 2017. aasta eelarve täitmisel (05825/2019 – C8-0098/2019),
- võttes arvesse oma 26. märtsi 2019. aasta otsust ⁽³⁾, millega lükatakse edasi otsuse tegemine 2017. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, ning Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tegevdirektori vastuseid,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2019. aasta otsust ⁽⁴⁾, milles keelduti andmast heakskiitu Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tegevdirektori tegevusele 2017. aasta eelarve täitmisel,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 319,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002) ⁽⁵⁾, eriti selle artiklit 208,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012) ⁽⁶⁾, eriti selle artiklit 70,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta määrust (EL) nr 439/2010 (millega luuakse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet) ⁽⁷⁾, eriti selle artiklit 36,

⁽¹⁾ ELT C 434, 30.11.2018, lk 116.

⁽²⁾ ELT C 434, 30.11.2018, lk 116.

⁽³⁾ ELT L 249, 27.9.2019, lk 182.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0039.

⁽⁵⁾ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT L 132, 29.5.2010, lk 11.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

- võttes arvesse komisjoni 30. septembri 2013. aasta delegeeritud määrust (EL) nr 1271/2013 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 208)⁽⁸⁾, eriti selle artiklit 108,
- võttes arvesse komisjoni 18. detsembri 2018. aasta delegeeritud määrust (EL) 2019/715 raamfinantsmääruse kohta asutustele, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel ning millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046⁽⁹⁾ artiklis 70, eriti selle artiklit 105,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,
 1. annab heakskiidu Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti 2017. aasta raamatupidamiskontode sulgemisele;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tegevdirektorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

⁽⁸⁾ ELT L 328, 7.12.2013, lk 42.

⁽⁹⁾ ELT L 122, 10.5.2019, lk 1.

Teisipäev, 17. detsember 2019

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2019)0085

Jordaaniale antav makromajanduslik finantsabi *I**

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus täiendada makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordania Hašimiidi Kuningriigile (COM(2019)0411 – C9-0116/2019 – 2019/0192(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 255/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0411),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 212 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0116/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisdeklaratsiooni, mis võeti vastu koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. augusti 2013. aasta otsusega nr 778/2013/EL täiendada makromajandusliku finantsabi andmise kohta Gruusiale⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni ja väliskomisjoni kirju,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A9-0045/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P9_TC1-COD(2019)0192

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 17. detsembril 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EL) 2019/... täiendada makromajandusliku finantsabi andmise kohta Jordania Hašimiidi Kuningriigile

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (otsus (EL) 2020/33) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT L 218, 14.8.2013, lk 15.

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0086

ELi ja Šveitsi vaheline leping piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega ***

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu, mis käsitleb nõukogu otsuse 2008/615/JSK (piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega), nõukogu otsuse 2008/616/JSK (millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega) ja selle lisa ning nõukogu raamotsuse 2009/905/JSK (laboritoiminguid tegevate kohtuekspertiisi teenuse pakkujate akrediteerimise kohta) teatavate sätete kohaldamist, sõlmimise kohta (08730/2019 – C9-0018/2019 – 2019/0013(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 255/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (08730/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu eelnõu, mis käsitleb nõukogu otsuse 2008/615/JSK (piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega), nõukogu otsuse 2008/616/JSK (millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega) ja selle lisa ning nõukogu raamotsuse 2009/905/JSK (laboritoiminguid tegevate kohtuekspertiisi teenuse pakkujate akrediteerimise kohta) teatavate sätete kohaldamist (08744/2019 ja 10510/2019),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 82 lõike 1 teise lõigu punktile d ja artikli 87 lõike 2 punktile a koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktiga a (C9-0018/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A9-0043/2019),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Šveitsi Konföderatsiooni valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0087

ELi ja Liechtensteini vaheline leping piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega ***

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise lepingu (mis käsitleb nõukogu otsuse 2008/615/JSK (piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega), nõukogu otsuse 2008/616/JSK (millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega, ja selle lisa) ja nõukogu raamotsuse 2009/905/JSK (mis käsitleb laboritoiminguid tegevate kohtuekspertiisi teenuse pakkujate akrediteerimist) teatavate sätete kohaldamist) sõlmimise kohta (08732/2019 – C9-0019/2019 – 2019/0012(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 255/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (08732/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise lepingu eelnõu, mis käsitleb nõukogu otsuse 2008/615/JSK (piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega), nõukogu otsuse 2008/616/JSK (millega rakendatakse otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega, ja selle lisa) ning nõukogu raamotsuse 2009/905/JSK (laboritoiminguid tegevate kohtuekspertiisi teenuse pakkujate akrediteerimise kohta) teatavate sätete kohaldamist (08750/2019 ja 10513/2019),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 82 lõike 1 teise lõigu punktile d ja artikli 87 lõike 2 punktile a koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktiga a (C9-0019/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A9-0044/2019),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Liechtensteini Vürstiriigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0088

Protokoll, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse ELi ja Šveitsi vahelisele lepingule liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kriteeriumide ja mehhanismide kohta ***

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, mis käsitleb Euroopa Liidu, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kriteeriumide ja mehhanismide kohta, sõlmimist (15783/2018 – C9-0025/2019 – 2018/0418(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 255/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15783/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll eelnõu, millega reguleeritakse juurdepääsu Eurodac-süsteemile õiguskaitse eesmärgil ja mis lisatakse Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelisele lepingule liikmesriigis või Šveitsis esitatud varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramise kriteeriumide ja mehhanismide kohta (15781/2018),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 87 lõike 2 punktile a, artikli 88 lõike 2 esimese lõigu punktile a ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktike a (C9-0025/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitus (A9-0025/2019),
1. annab nõusoleku protokoll sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0089

Saalomoni saarte ühinemine ELi ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepinguga ***

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Saalomoni saarte ühinemise kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepinguga (09405/2019 – C9-0010/2019 – 2019/0099(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 255/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (09405/2019),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõikele 3, artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C9-0010/2019),
 - võttes arvesse oma 4. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni AKV-ELi suhete tuleviku kohta pärast 2020. aastat ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 19. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni EÜ ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluse vahelepingu kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Cotonous 23. juunil 2000. aastal allkirjastatud koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma (edaspidi „AKV riigid“) ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (edaspidi „Cotonou leping“),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse arengukomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi (A9-0050/2019),
1. annab nõusoleku Saalomoni saarte ühinemiseks lepinguga;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Saalomoni saarte valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 19.

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0090

Nõuded makseteenuse pakkujatele *

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ makseteenuse pakkujatele teatavate nõuete kehtestamise osas (COM(2018)0812 – C8-0015/2019 – 2018/0412(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2021/C 255/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2018)0812),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 113, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0015/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 82,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0048/2019),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Põhjendus 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (2a) *ELi 28 liikmesriigi käibemaksulõhet käsitleva uuringu ja aruannete raames komisjoni poolt koostatud 2019. aasta lõpparuande^(44a) kohaselt oli käibemaksu alalaekumine – oodatava käibemaksutulu ja tegelikult kogutud summa vahe – liidus 2017. aastal 137,5 miljardit eurot, mis võrdub 267 euro suuruse kaotatud tuluga ühe liidu elaniku kohta. Erinevused liikmesriikide vahel on aga väga suured, arvestades, et mõnes liikmesriigis on käibemaksu alalaekumine väiksem kui 0,7 % kogu oodatavast tulust, samas kui mõnes muus liikmesriigis on see kuni 35,5%. See näitab, et tuleb teha ulatuslikumat riikidevahelist koostööd, et võidelda paremini eelkõige e-kaubanduse käibemaksupettuse vastu ning ka üldisemalt käibemaksupettuse (sealhulgas karussellpettuse) vastu.*

^(44a) Vt https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/vat-gap-full-report-2019_en.pdf.

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (2b) *Käibemaksupettuse vastase võitluse strateegia peaks arenema paralleelselt meie majanduse ulatuslikuma ajakohastamise ja digitaliseerimisega ning seejuures tuleks käibemaksusüsteem muuta nii ettevõtjate kui ka kodanike jaoks võimalikult lihtsaks. Seetõttu on eriti oluline, et liikmesriigid jätkaksid investeerimist tehnoloogiapõhisesse maksukogumisse, eelkõige ühendades äriühingute kassaaparaadid ja müügisüsteemid automaatselt käibedeklaratsioonidega. Lisaks peaksid maksuhaldurid püüdma jätkuvalt teha tihedamat koostööd ja vahetada parimaid tavasid, sealhulgas maksuhaldurite ELi tippkohtumise (TADEUS) raames, mis on liikmesriikide maksuasutuste juhtide võrgustik ja mille eesmärk on parandada maksuhaldurite vahelist strateegilist koordineerimist. Sellega seoses peaksid maksuhaldurid töötama kõigi liidu tasandi fiskaalküsimusi käsitlevate andmebaaside vahelise tõhusa teabevahetuse ja koostalitlusvõime saavutamiseks. Plokiahel tehnoloogiat võiks kasutada ka selleks, et paremini kaitsta isikuandmeid ja parandada maksuhaldurite vahelist elektroonilist teabevahetust.*

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (3a) *Kuna maksete tegemine toimub üksnes piiratud arvul juhtudel virtuaalvääringute vahetusplatvormide kaudu, ei loeta niisuguseid platvorme praegu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366^(1a) alusel makseteenuse pakkujateks. Käibemaksupettuse oht on praegu küll piiratud, aga siiski olemas. Seetõttu peaks komisjon kolme aasta jooksul hindama, kas virtuaalvääringute vahetusplatvormid tuleks lisada käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.*

^(1a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2016/679⁽⁴⁶⁾ kohaselt on oluline, et makseteenuse pakkuja kohustus säilitada ja esitada teavet piiriüleste maksetehingute kohta oleks proportsionaalne ja üksnes sellise ulatusega, mis on liikmesriikide jaoks vajalik e-kaubanduses käibemaksupettuste vastu võitlemiseks. Lisaks on maksja asukoht ainus maksjaga seotud teave, mida tuleks säilitada. Makse saaja ja maksetehingut puudutava teabega seoses tuleks makseteenuse pakkujalt nõuda üksnes seda, et nad säilitaksid ja edastaksid maksuhaldurile teabe, mida maksuhalduritel on vaja võimalike petturite avastamiseks ja käibemaksukontrollide teostamiseks. Seetõttu tuleks makseteenuse pakkujalt nõuda andmete säilitamist üksnes selliste piiriüleste maksetehingute kohta, mis tõenäoliselt viitavad majandustegevusele. Makse saajale ühes kvartalis laekunud maksete arvul **põhineva ülemmäära kehtestamine** annaks võimaluse saada usaldusväärseid andmeid selle kohta, kas need maksed saadi majandustegevuse osana, välistades nii mitteärilisel eesmärgil tehtud maksed. Kui see ülemmäär saavutatakse, tekib makseteenuse pakkujal arvestuse pidamise kohustus.

⁽⁴⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 **üksikisikute** kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ning **millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv** 95/46/EÜ (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Muudatusettepanek

- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679⁽⁴⁶⁾ kohaselt on oluline, et makseteenuse pakkuja kohustus säilitada ja esitada teavet piiriüleste maksetehingute kohta oleks proportsionaalne ja üksnes sellise ulatusega, mis on liikmesriikide jaoks vajalik e-kaubanduses käibemaksupettuste vastu võitlemiseks. Lisaks on maksja asukoht ainus maksjaga seotud teave, mida tuleks säilitada. Makse saaja ja maksetehingut puudutava teabega seoses tuleks makseteenuse pakkujalt nõuda üksnes seda, et nad säilitaksid ja edastaksid maksuhaldurile teabe, mida maksuhalduritel on vaja võimalike petturite avastamiseks ja käibemaksukontrollide teostamiseks. Seetõttu tuleks makseteenuse pakkujalt nõuda andmete säilitamist üksnes selliste piiriüleste maksetehingute kohta, mis tõenäoliselt viitavad majandustegevusele. **Ülemmäära kehtestamine, mis põhineb kas** makse saajale ühes kvartalis laekunud maksete arvul **või minimaalsel summal makse kohta**, annaks võimaluse saada usaldusväärseid andmeid selle kohta, kas need maksed saadi majandustegevuse osana, välistades nii mitteärilisel eesmärgil tehtud maksed. Kui see ülemmäär saavutatakse, tekib makseteenuse pakkujal arvestuse pidamise kohustus.

⁽⁴⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 **füüsiliste isikute** kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning **direktiivi** 95/46/EÜ **kehtetuks tunnistamise kohta** (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

- (8) Kuna teabe maht on märkimisväärne ja selle tundlikkus on isikuandmete kaitse seisukohalt suur, on vajalik ja proportsionaalne see, et makseteenuse pakkujad säilitaksid teabe piiriüleste maksetehingute kohta **kaheaastase** ajavahemiku jooksul, et aidata liikmesriikidel võidelda käibemaksupettuste vastu e-kaubanduses ja avastada pettureid. See ajavahemik on minimaalne aeg, mis on vajalik selleks, et liikmesriigid saaksid tõhusalt kontrollida ning oletatavaid käibemaksupettusi uurida või käibemaksupettusi avastada.

Muudatusettepanek

- (8) Kuna teabe maht on märkimisväärne ja selle tundlikkus on isikuandmete kaitse seisukohalt suur, on vajalik ja proportsionaalne see, et makseteenuse pakkujad säilitaksid teabe piiriüleste maksetehingute kohta **kolmeaastase** ajavahemiku jooksul, et aidata liikmesriikidel võidelda käibemaksupettuste vastu e-kaubanduses ja avastada pettureid. See ajavahemik on minimaalne aeg, mis on vajalik selleks, et liikmesriigid saaksid tõhusalt kontrollida ning oletatavaid käibemaksupettusi uurida või käibemaksupettusi avastada.

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (8a) **Arvestuse pidamise ja aruandmise kohustus peaks tekkima ka juhul, kui makseteenuse pakkujale laekuvad rahalised vahendid või ta võtab vastu maksetehinguid makse saaja nimel ning mitte üksnes siis, kui makseteenuse pakkuja kannab rahalisi vahendeid üle või väljastab makseinstrumente maksja jaoks.**

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (8b) **Euroopa Prokuratuurile tuleb anda ulatuslikud volitused ning teha seejuures koostööd liikmesriikide õigussutustega, et tagada petturite tulemuslik vastutusele võtmine liikmesriikide kohtutes. Organiseeritud piiriülese käibemaksupettuse eest tuleks nõuetekohaselt vastutusele võtta ja pettureid karistada.**

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 243b – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) kui tegemist on punktis a osutatud rahaliste vahendite ülekandmisega ja kui makseteenuse pakkuja teeb samale makse saajale kvartali jooksul enam kui 25 maksetehingut.

Muudatusettepanek

b) kui tegemist on punktis a osutatud rahaliste vahendite ülekandmisega ja kui makseteenuse pakkuja teeb samale makse saajale kvartali jooksul enam kui 25 maksetehingut **või teeb ühekordse maksetehingu raames vähemalt 2 500 euro suuruse rahalise väärtusega rahaülekande.**

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 243b – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tuleb makseteenuse pakkujal säilitada elektroonilisel kujul **kahe** aasta jooksul alates selle aasta lõpust, mil maksetehing tehti;

Muudatusettepanek

a) tuleb makseteenuse pakkujal säilitada elektroonilisel kujul **kolme** aasta jooksul alates selle aasta lõpust, mil maksetehing tehti;

Muudatusettepanek 10**Ettepanek võtta vastu direktiiv****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b**

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 243c – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) maksja maksekonto IBANile;

Muudatusettepanek

a) maksja maksekonto IBANile **või muule tunnusele, millega üheselt identifitseeritakse maksja ja tema asukoht;**

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b

Direktiiv 2006/112/EÜ

Artikkel 243d – lõige 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(h) punktis g osutatud maksetehingute eest tehtud tagasimaksed;

h) punktis g osutatud maksetehingute eest tehtud tagasimaksed, **kui need on kättesaadavad;**

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt 1 a (uus)

Direktiiv 2006/112/EÜ

XV jaotis – 2a. peatükk – artikkel 410 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) XV jaotise 2a. peatükki lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 410c

Komisjon esitab liikmesriikidelt saadud teabe põhjal 31. detsembriks 2022 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande XI jaotise 4. peatüki 2a. jao toimimise kohta, pidades eelkõige silmas küsimust, kas virtuaalväeringute vahetusplatvormid tuleks lisada nimetatud jao kohaldamisalasse. Kui see on asjakohane, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.“

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks **2021**. **Nad** edastavad kõnealuste **õigus- ja haldusnormide** teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks **2023**. **Liikmesriigid** edastavad kõnealuste **normide** teksti viivitamata komisjonile.

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid kohaldavad **neid** norme alates 1. jaanuarist **2022**.

Muudatusettepanek

Nad kohaldavad **kõnealuseid** norme alates 1. jaanuarist **2024**.

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0091

Meetmed halduskoostöö tugevdamiseks, et võidelda käibemaksupettuste vastu *

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses meetmetega halduskoostöö tugevdamiseks, et võidelda käibemaksupettuste vastu (COM(2018)0813 – C8-0016/2019 – 2018/0413(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2021/C 255/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2018)0813),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 113, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0016/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 82,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0047/2019),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 1
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (2a) *Eli 28 liikmesriigi käibemaksulõhet käsitleva uuringu ja aruannete raames komisjoni poolt koostatud 2019. aasta ^(3a) lõpparuande kohaselt oli käibemaksu alalaekumine – oodatava käibemaksutulu ja tegelikult kogutud summa vahe – liidus 2017. aastal 137,5 miljardit eurot, mis tähendab, et saamata jäänud summa on 11,2 % kogu eeldatavast käibemaksutulust, mis võrdub 267 euro suuruse kaotatud tuluga ühe liidu elaniku kohta. Aga erinevused liikmesriikide vahel on suured ning käibemaksu alalaekumine ulatub 0,7 protsendist kuni 35,5 protsendini. See näitab, et tuleb teha ulatuslikumat riikidevahelist koostööd, et võidelda paremini eelkõige e-kaubanduse käibemaksupettuste vastu ja käibemaksupettuste (sh karussellpettuse) vastu.*

- ^(3a) Vt https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/vat-gap-full-report-2019_en.pdf.

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (2b) *Käibemaksupettust seostatakse sageli organiseeritud kuritegevusega, aga vaid väike osa neist organiseeritud võrgustikest võib olla süüdi miljarditesse eurodesse ulatuvates piiriülestes käibemaksupettustes, mis mõjutavad mitte üksnes maksutulude kogumist liikmesriikides, vaid neil on kahjulik mõju ka liidu omavahenditele. Seetõttu tuleb Euroopa Prokuratuurile anda ulatuslikud volitused ning teha seejuures koostööd liikmesriikide õigusasutustega, et tagada petturite tulemuslik vastutusele võtmine liikmesriikide kohtutes. Organiseeritud piiriülese käibemaksupettuse eest tuleks nõuetekohaselt vastutusele võtta ja pettureid karistada.*

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (2c) *Käibemaksupettuste vastase võitluse strateegia peaks arenema paralleelselt majanduse ajakohastamise ja digitaliseerimisega ning käibemaksusüsteem tuleks seejuures teha nii ettevõtjate kui ka kodanike jaoks võimalikult lihtsaks. Seetõttu on eriti oluline, et liikmesriigid jätkaksid tehnoloogiapõhisesse maksukogumisse investeerimist ning ühendaksid eelkõige automaatselt äriühingute kassaaparaadid ja müügisüsteemid käibedeklaratsioonidega. Lisaks peaksid maksuhaldurid püüdma jätkuvalt teha tihedamat koostööd ja vahetada parimaid tavasid, sealhulgas maksuhaldurite ELi tippkohtumise (TADEUS) raames, mis on liikmesriikide maksuasutuste juhtide võrgustik ja mille eesmärk on parandada maksuhaldurite vahelist strateegilist koordineerimist. Sellega seoses peaksid maksuhaldurid tegema tööd kõigi liidu tasandi fiskaalküsimusi käsitlevate andmebaaside vahelise tulemusliku teabevahetuse ja koostalitlusvõime saavutamiseks. Lisaks võiks plokiahel tehnoloogiat kasutada ka selleks, et paremini kaitsta isikuandmeid ja parandada maksuhaldurite vahelist elektroonilist teabevahetust.*

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjus 8

Komisjoni ettepanek

- (8) Keskne elektrooniline teabesüsteem CESOP, kus liikmesriigid edastavad riiklikul tasandil salvestatavat makseteavet, aitaks tõhusamalt võidelda e-kaubanduse käibemaksupettustega. See süsteem peaks üksikute makseteavete puhul koondama kogu käibemaksualase teabe, mis on seotud liikmesriikide edastatud maksetehingutega, ning võimaldama saada täieliku ülevaate makse saajate poolt liikmesriikides asuvatelt maksjatelt saadud maksetest. Lisaks peaks kõnealune süsteem tuvastama ühe sama maksetehingu kohta saadud mitu kirjet, puhastama liikmesriikidelt saadud teavet (nt eemaldama dubleerimised, parandama vead andmetes jne) ning võimaldama liikmesriikide Eurofisci kontaktametnikel võrrelda makseandmeid nende käsutuses oleva käibemaksuteabega ning teha päringuid, et uurida kahtlustatavat käibemaksupettust või avastada käibemaksupettusi.

Muudatusettepanek

- (8) Keskne elektrooniline teabesüsteem CESOP, kus liikmesriigid edastavad riiklikul tasandil salvestatavat makseteavet, aitaks tõhusamalt võidelda e-kaubanduse käibemaksupettustega. See süsteem peaks üksikute makseteavete puhul koondama kogu käibemaksualase teabe, mis on seotud liikmesriikide edastatud maksetehingutega, ning võimaldama saada täieliku ülevaate makse saajate poolt liikmesriikides asuvatelt maksjatelt saadud maksetest. Lisaks peaks kõnealune süsteem tuvastama ühe sama maksetehingu kohta saadud mitu kirjet, puhastama liikmesriikidelt saadud teavet (nt eemaldama dubleerimised, parandama vead andmetes jne) ning võimaldama liikmesriikide Eurofisci kontaktametnikel võrrelda makseandmeid nende käsutuses oleva käibemaksuteabega ning teha päringuid, et uurida kahtlustatavat käibemaksupettust või avastada käibemaksupettusi. **Kõik liikmesriigid peaksid osalema kõikides Eurofisci töörühmades ja määrama asjaomased kontaktametnikud.**

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjus 11

Komisjoni ettepanek

- (11) Makseandmete vahetamine maksuhaldurite vahel on tõhusaks pettuste vastu võitlemiseks äärmiselt oluline. Makseteavet töötleksid üksnes Eurofisci kontaktametnikud ja ainult eesmärgiga võidelda käibemaksupettuste vastu. Kõnealust teavet ei tohiks kasutada muudel kui käesoleva määrusega kehtestatud eesmärkidel, näiteks ärilistel eesmärkidel.

Muudatusettepanek

- (11) Makseandmete vahetamine maksuhaldurite vahel on tõhusaks pettuste vastu võitlemiseks äärmiselt oluline. Makseteavet töötleksid üksnes Eurofisci kontaktametnikud ja ainult eesmärgiga võidelda käibemaksupettuste vastu. Kõnealust teavet ei tohiks kasutada muudel kui käesoleva määrusega kehtestatud eesmärkidel, näiteks ärilistel eesmärkidel, **samas tuleks seda teavet kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849^(6a) rakendamisel.**

^(6a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (11a) *Kuna neid liikmesriike, kes on avaldanud hinnangu ühendusesiseste pettuste tõttu saamata jäävast käibemaksust tekkiva kahju kohta, on vähe, aitaks ühendusesiseste käibemaksupettusi käsitlevate võrdlusandmete olemasolu koostööd paremini suunata. Seetõttu peaks komisjon koos liikmesriikidega välja töötama käibemaksupettuste kvantifitseerimise ja analüüsimise ühise statistilise meetodi.*

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (13) On vajalik ja proportsionaalne, et makseteenuse pakkujad säilitavad maksetehingutega seotud andmeid **kaks** aastat, et aidata liikmesriikidel võidelda e-kaubanduse käibemaksupettuste vastu ja tuvastada pettureid. See ajavahemik on minimaalselt vajalik selleks, et liikmesriigid saaksid tõhusalt kontrollida võimalikke käibemaksupettusi või avastada käibemaksupettusi, ning on proportsionaalne, võttes arvesse suurt hulka makseteavet ja selle tundlikkust isikuandmete kaitse seisukohast.

- (13) On vajalik ja proportsionaalne, et makseteenuse pakkujad säilitavad maksetehingutega seotud andmeid **kolm** aastat, et aidata liikmesriikidel võidelda e-kaubanduse käibemaksupettuste vastu ja tuvastada pettureid. See ajavahemik on minimaalselt vajalik selleks, et liikmesriigid saaksid tõhusalt kontrollida võimalikke käibemaksupettusi või avastada käibemaksupettusi, ning on proportsionaalne, võttes arvesse suurt hulka makseteavet ja selle tundlikkust isikuandmete kaitse seisukohast.

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

- (14) Iga liikmesriigi Eurofisci kontaktametnikel peaks olema võimalus juurdepääsuks maksetehingutega seotud teabele ja selle analüüsimiseks, et võidelda käibemaksupettuste vastu. Komisjoni nõuetekohaselt akrediteeritud isikud peaksid saama juurdepääsu teabele **ainult** keskse elektroonilise teabesüsteemi arendamise ja töös hoidmise eesmärgil. Mõlemad kasutajarühmad peaksid järgima käesolevas määruses sätestatud konfidentsiaalsuseeskirju.

Muudatusettepanek

- (14) Iga liikmesriigi Eurofisci kontaktametnikel peaks olema võimalus juurdepääsuks maksetehingutega seotud teabele ja selle analüüsimiseks, et võidelda käibemaksupettuste vastu. Komisjoni nõuetekohaselt akrediteeritud isikud peaksid saama juurdepääsu teabele keskse elektroonilise teabesüsteemi arendamise ja töös hoidmise **ning käesoleva määruse nõuetekohase rakendamise** eesmärgil. Mõlemad kasutajarühmad peaksid järgima käesolevas määruses sätestatud konfidentsiaalsuseeskirju. **Lisaks sellele peaks komisjonil olema võimalik teha liikmesriikides kontrollkäike, et hinnata halduskoostöö korra toimimist.**

Muudatusettepanek 9
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (18) Vastavalt määruse (EÜ) nr 2018/1725 artikli 42 lõikele 1 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [kuupäev] ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ ELT C [...], [...], lk [...].

Muudatusettepanek

- (14a) **CESOPi haldamine ja olulise teabe analüüsimine on Eurofisci lisailesanne. Eurofisci aastaaruandes tuleks analüüsida, kas Eurofiscile eraldatud vahendid on asjakohased ja piisavad, et parandada koostööd liikmesriikide vahel ja võidelda tõhusalt käibemaksupettuste vastu.**

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

- (18) Vastavalt määruse (EÜ) nr 2018/1725 artikli 42 lõikele 1 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [kuupäev] ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁷⁾ ELT C [...], [...], lk [...].

Muudatusettepanek

- (18) Vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikele 1 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [kuupäev] ⁽¹⁷⁾. **Kuna isikuandmete kaitse on liidu põhiväärtus, tuleks määruse (EL) nr 904/2010 (mida on muudetud käesoleva määrusega) artikli 24e kohaselt võetavate meetmete puhul konsulteerida Euroopa Andmekaitseinspektoriga.**

⁽¹⁷⁾ ELT C [...], [...], lk [...].

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Määrus (EL) nr 904/2010

II peatükk – 2. jagu – artikkel 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) **II peatüki 2. jaole lisatakse järgmine artikkel:**

„Artikkel 12a

Kõikidel liikmesriikidel palutakse võtta meetmeid, et vähendada hilinevad vastuste osakaalu ja parandada teabenõuete kvaliteeti. Liikmesriigid peavad komisjoni selliste meetmete võtmisest teavitama.“

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d

Määrus (EL) nr 904/2010

Artikkel 24c – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. CESOP säilitab lõike 1 punktides **a ja b** osutatud teavet maksimaalselt **kaks** aastat alates selle aasta lõpust, mil teave süsteemi üle kanti.

2. CESOP säilitab lõike 1 punktides **a–c** osutatud teavet maksimaalselt **viis** aastat alates selle aasta lõpust, mil teave süsteemi üle kanti.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt d

Määrus (EL) nr 904/2010

Artikkel 24d – lõik 2 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lisaks sellele peaks komisjonil olema võimalik teha liikmesriikides kontrollkäike, et hinnata, kuidas toimib liikmesriikidevaheline koostöö piiriülese käibemaksupettuse vastu võitlemisel.

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 14**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)**

Määrus (EL) nr 904/2010

Artikkel 36 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

2a) Artikli 36 lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„2. **Konkreetses** Eurofisci töövaldkonnas osalevate liikmesriikide kontaktametnikud (edaspidi „osalevad Eurofisci kontaktametnikud“) määravad osalevate kontaktametnike seast piiratud ajaks koordinaatori (edaspidi „Eurofisci töövaldkonna koordinaatorid“). Eurofisci töövaldkonna koordinaatorid:“

„2. **Asjaomases** Eurofisci töövaldkonnas osalevate liikmesriikide kontaktametnikud (edaspidi „osalevad Eurofisci kontaktametnikud“) määravad osalevate kontaktametnike seast piiratud ajaks koordinaatori (edaspidi „Eurofisci töövaldkonna koordinaatorid“). Eurofisci töövaldkonna koordinaatorid:“

Muudatusettepanek 15**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3**

Määrus (EL) nr 904/2010

Artikkel 37 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Aastaaruandes esitatakse **vähemalt üksikasjalik teave igas liikmesriigis teostatud kontrollide arvu ja artikli 24d kohaselt töödeldud teabe põhjal hinnatud ja kogutud täiendava käibemaksu kohta.**

Aastaaruandes esitatakse **iga liikmesriigi kohta vähemalt järgmine üksikasjalik teave:**

- **tehtud kontrollide arv;**
- **nende ametnike arv, kellel on lubatud viibida teise liikmesriigi haldusasutuste ruumides, ja nende ametnike arv, kes viibivad taotluse saanud liikmesriigi territooriumil läbiviidavate haldusuurimiste juures;**
- **ühe või mitme liikmesriigi osalusel korraldatud üheaegsete kontrollide arv ja üheaegsete kontrollide eelvaliku koosseisul osalenud ametnike arv;**
- **ühiste auditirühmade arv, milles iga liikmesriik on osalenud;**

Teisipäev, 17. detsember 2019

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- meetmed, mis on võetud audiitorite teavitamiseks käesoleva määruse kohastest vahenditest;
- kvalifitseeritud personali arv, et tagada kohalolek haldusametite ametiruumides, osalemine haldusuurimistes ja iheaegsetes kontrollides (nagu on osutatud artiklites 28–30);
- töötajate arv ühtses teabevahetuse keskasutuses ja muudes määratud teabevahetuse üksustes, samuti muude pädevate ametnike arv, kes saavad käesoleva määruse alusel otse teavet vahetada (nagu on osutatud artiklis 4), ning teabe kogumise ja vahetamise viis nende asutuste vahel ning
- artikli 24d kohaselt töödeldud teabe põhjal hinnatud ja kogutud täiendav käibemaks.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 a (uus)

Määrus (EL) nr 904/2010

XIII peatükk – artikkel 49 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a) XIII peatükile lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 49a

Liikmesriigid ja komisjon loovad ühise ühendusesiseste käibemaksupettuste alase statistika kogumise süsteemi ja avaldavad hinnangud käibemaksupettustest tuleneva kahju kohta liikmesriikides ja liidus tervikuna. Komisjon võtab nimetatud statistilist süsteemi käsitleva praktilise ja menetlusliku korra vastu rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

Teisipäev, 17. detsember 2019

Muudatusettepanek 17**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 b (uus)**

Määrus (EL) nr 904/2010

Artikkel 50 – lõige 1a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b) artiklisse 50 lisatakse järgmine lõige:

„1a. Kui liikmesriik annab kolmandale riigile rohkem teavet, kui on ette nähtud käesoleva määruse II ja III peatükis, ei keeldu kõnealune liikmesriik asjaomase teabe edastamisest muule liikmesriigile, kes soovib temaga koostööd teha või kellel on huvi seda teavet saada.“

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0092

Ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimine (ÜMTde assotsieerimise otsus) *

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsust 2013/755/EL ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta (ÜMTde assotsieerimise otsus) (COM(2019)0359 – C9-0118/2019 – 2019/0162(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – konsulteerimine)

(2021/C 255/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2019)0359),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 203, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0118/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 82,
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A9-0033/2019),
1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;
 2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0093

Euroopa Keskpanga juhatuse liikme ametisse nimetamine**Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta otsus, mis käsitleb nõukogu soovitud Euroopa Keskpanga juhatuse liikme ametisse nimetamise kohta (12451/2019 – C9-0149/2019 – 2019/0817(NLE))****(Konsulteerimine)**

(2021/C 255/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 10. oktoobri 2019. aasta soovitud (12451/2019) ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõike 2 teist lõiku, mille alusel Euroopa Ülemkogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0149/2019),
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni soolise tasakaalu kohta kandidaatide esitamisel ELi majandus- ja rahandusalastele ametikohtadele ⁽²⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 130,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0049/2019),
- A. arvestades, et Euroopa Ülemkogu konsulteeris 16. oktoobri 2019. aasta kirjas Euroopa Parlamendiga Fabio Panetta Euroopa Keskpanga juhatuse liikmeks nimetamise küsimuses kaheksa-aastase ametiajaga alates 1. jaanuarist 2020;
- B. arvestades, et majandus- ja rahanduskomisjon hindas esitatud kandidaadi kvalifikatsiooni, pidades eelkõige silmas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõikes 2 esitatud tingimusi ja lepingu artiklis 130 sätestatud EKP täieliku sõltumatuse nõuet; arvestades, et hindamise käigus sai parlamendikomisjon kandidaadilt elulookirjelduse ning vastused talle saadetud kirjalikule küsimustikule;
- C. arvestades, et seejärel korraldas parlamendikomisjon 3. detsembril 2019. aastal kandidaadi kahe ja poole tunnise kuulamise, kus kandidaat esines avasõnavõtuga ja vastas seejärel parlamendikomisjoni liikmete küsimustele;
- D. arvestades, et Euroopa Keskpanga nõukogu koosneb Euroopa Keskpanga juhatuse liikmetest ja nende liikmesriikide keskpankade juhatajatest, mille rahaühik on euro; arvestades, et kõik keskpankade juhatajad on tänaseni mehed;
- E. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt väljendanud rahulolematust Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametisse nimetamise menetluse suhtes ning nõudnud sellega seoses menetluse parandamist; arvestades, et Euroopa Parlament on nõudnud, et talle esitataks aegsasti vähemalt kahest nimest koosnev sooliselt tasakaalustatud nimekiri;
- F. arvestades, et 17. septembril 2019 esitas Euroopa Parlament heakskiitva arvamuse nõukogu soovitud kohta nimetada Christine Lagarde Euroopa Keskpanga esimeseks naissoost presidendiks;
- G. arvestades, et Euroopa Keskpanga nõukogus on naised jätkuvalt alaesindatud; arvestades, et Euroopa Parlament taunib asjaolu, et liikmesriigid ei ole seda nõudmist tõsiselt võtnud, ning nõuab, et riiklikud ja ELi institutsioonid teeksid aktiivselt tööd soolise tasakaalu saavutamiseks järgmiste kandidaatide ametisse nimetamisel;
- H. arvestades, et kõik ELi ja liikmesriikide institutsioonid ja organid peaksid rakendama soolise tasakaalu tagamiseks konkreetseid meetmeid;

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0211.

Teisipäev, 17. detsember 2019

1. toetab nõukogu soovitus nimetada Fabio Panetta Euroopa Keskpanga juhatuse liikmeks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja liikmesriikide valitsustele.
-

Teisipäev, 17. detsember 2019

P9_TA(2019)0094

Euroopa Keskpanga juhatuse liikme ametisse nimetamine**Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2019. aasta otsus, mis käsitleb nõukogu soovitud Euroopa Keskpanga juhatuse liikme ametisse nimetamise kohta (13651/2019 – C9-0173/2019 – 2019/0818(NLE))****(Konsulteerimine)**

(2021/C 255/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2019. aasta soovitud (13651/2019) ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõike 2 teist lõiku, mille alusel Euroopa Ülemkogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0173/2019),
 - võttes arvesse oma 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni soolise tasakaalu kohta kandidaatide esitamisel ELi majandus- ja rahanduslastele ametikohtadele ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 130,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0046/2019),
- A. arvestades, et 14. novembri 2019. aasta kirjas konsulteeris Euroopa Ülemkogu Euroopa Parlamendiga Isabel Schnabeli Euroopa Keskpanga juhatuse liikmeks nimetamise küsimuses kaheksa-aastase ametiajaga alates 1. jaanuarist 2020;
- B. arvestades, et majandus- ja rahanduskomisjon hindas esitatud kandidaadi kvalifikatsiooni, pidades eelkõige silmas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõikes 2 esitatud tingimusi ja kõnealuse lepingu artiklis 130 sätestatud EKP täieliku sõltumatuse nõuet; arvestades, et selle hindamise käigus sai parlamendikomisjon kandidaadilt elulookirjelduse ning vastused talle saadetud kirjalikule küsimustikule;
- C. arvestades, et seejärel korraldas parlamendikomisjon 3. detsembril 2019. aastal kandidaadi kuulamise, kus kandidaat esines avasõnavõtuga ja vastas seejärel parlamendikomisjoni liikmete küsimustele;
- D. arvestades, et Euroopa Keskpanga nõukogu koosneb Euroopa Keskpanga juhatuse liikmetest ja üheksateistkümnest nende liikmesriikide keskpankade juhatajast, mille rahaühik on euro; arvestades, et praeguseni on kõik neist mehed;
- E. arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt väljendanud rahulolematust Euroopa Keskpanga juhatuse liikmete ametisse nimetamise menetluse suhtes ning nõudnud sellega seoses menetluste parandamist; arvestades, et Euroopa Parlament on nõudnud, et talle esitataks aegsasti vähemalt kahest nimest koosnev sooliselt tasakaalustatud nimekiri;
- F. arvestades, et 17. septembril 2019. aastal toetas Euroopa Parlament nõukogu soovitud nimetada Christine Lagarde Euroopa Keskpanga esimeseks naissoost presidendiks;
- G. arvestades, et naised on Euroopa Keskpanga nõukogus endiselt alaesindatud; arvestades, et Euroopa Parlament taunib asjaolu, et liikmesriigid ei ole seda taotlust tõsiselt võtnud, ning nõuab, et liikmesriikide ja ELi institutsioonid teeksid aktiivselt tööd soolise tasakaalu saavutamiseks järgmiste kandidaatide ametisse nimetamisel;
- H. arvestades, et kõik ELi ja liikmesriikide institutsioonid ja organid peaksid rakendama soolise tasakaalu tagamiseks konkreetseid meetmeid;

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0211.

Teisipäev, 17. detsember 2019

1. toetab nõukogu soovitus nimetada Isabel Schnabel Euroopa Keskpanga juhatuse liikmeks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja liikmesriikide valitsustele.
-

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0096

Euroopa Ombudsmani valimine**Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta otsus Euroopa Ombudsmani valimise kohta (2019/2042(INS))**

(2021/C 255/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 24 kolmandat lõiku ja artiklit 228;
 - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a;
 - võttes arvesse oma 9. märtsi 1994. aasta otsust 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 231;
 - võttes arvesse kandidaatide ülesseadmise kutset ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 18. detsembri 2019. aasta hääletust,
1. valib Emily O'Reilly Euroopa Ombudsmani ametikoha täitjaks kuni parlamendi ametiaja lõpuni;
 2. palub Emily O'Reilly'l anda vanne Euroopa Kohtu ees;
 3. teeb presidendile ülesandeks korraldada lisatud otsuse avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule, komisjonile ja Euroopa Kohtule.

⁽¹⁾ ELT L 113, 4.5.1994, lk 15.

⁽²⁾ ELT C 293, 30.8.2019, lk 13.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

LISA

EUROOPA PARLAMENDI OTSUS,

18. detsember 2019,

Euroopa Ombudsmani valimise kohta

EUROOPA PARLAMENT,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 24 kolmandat lõiku ja artiklit 228,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,

võttes arvesse oma 9. märtsi 1994. aasta otsust 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta ⁽¹⁾,

võttes arvesse kodukorra artiklit 231,

võttes arvesse kandidaatide ülesseadmise kutset ⁽²⁾,

võttes arvesse oma 18. detsembri 2019. aasta hääletust,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

valida Emily O'Reilly Euroopa Ombudsmani ametikoha täitjaks kuni parlamendi ametiaja lõpuni.

Strasbourg, 18. detsember 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

D. M. SASSOLI

⁽¹⁾ ELT L 113, 4.5.1994, lk 15.

⁽²⁾ ELT C 293, 30.8.2019, lk 1.

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0097

ÜPP: finantsdistsipliin alates eelarveaastast 2021 ja sambaid puudutav paindlikkus kalendriaastal 2020 *I**

Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1306/2013 seoses 2021. eelarveaastast kohaldatava finantsdistsipliiniga ja määrust (EL) nr 1307/2013 seoses sammastevahelise paindlikkusega 2020. kalendriaastal (COM(2019)0580 – C9-0163/2019 – 2019/0253(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 255/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0580),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0163/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 25. novembri 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A9-0042/2019),
- A. arvestades, et olukorra pakilisuse tõttu on põhjendatud hääletada eelnõu üle enne kaheksanädalase tähtaja möödumist, mis on ette nähtud protokollis nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) artiklis 6;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatab seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P9_TC1-COD(2019)0253

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. detsembril 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 1306/2013 seoses eelarveaastast 2021 kohaldatava finantsdistsipliiniga ja määrust (EL) nr 1307/2013 seoses sammastevahelise paindlikkusega 2020. kalendriaastal

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2020/127) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 18. detsember 2019

P9_TA(2019)0098

ELi ja Gambia vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping ja selle rakendamise protokoll ***

Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Gambia Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja nimetatud partnerluslepingu rakendamise protokollide sõlmimise kohta (08974/2019 – C9-0106/2019 – 2019/0076(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 255/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (08974/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Gambia Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu eelnõu (08984/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Gambia Vabariigi vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu rakendamise protokollide eelnõu (09949/2019),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 43, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning artikli 218 lõikele 7 (C9-0106/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitusi (A9-0026/2019),
1. annab nõusoleku lepingu ja protokollide sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Gambia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET